

**RAPALA
VMC**

C O R P .

TILINPÄÄTÖS 2012

RAPALA VMC OYJ

TILINPÄÄTÖS 2012

Hallituksen toimintakertomus	2
Tilintarkastuskertomus	6
Konsernitilinpäätös, IFRS	
Konsernin tuloslaskelma	7
Konsernin laaja tuloslaskelma	7
Konsernin tase	8
Konsernin rahavirtalaskelma	9
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	10
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	11
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut	
Toiminnan laajuus ja kannattavuus	46
Osakekohtaiset tunnusluvut	47
Tunnuslukujen laskentakaavat	48
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	49
Emoyhtiön tase	49
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	50
Laskelma emoyhtiön oman pääoman muutoksista	50
Emoyhtiön liitetiedot	51
Riskienhallinta	57
Osakkeet ja osakkeenomistajat	59
Hallitus ja johto	61
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	62
Hallituksen toimintakertomuksen sekä tilinpäätöksen allekirjoitus	63

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

MARKKINATILANNE JA MYyntI

Konsernin liiketoiminta kehittyi vuonna 2012 positiivisesti ja liikevaihto nousi kaikkien aikojen ennätukseen joulukuussa 2011 tapahtuneesta lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksesta huolimatta. Myynnin kasvua tuki uusi talvikalastusliiketoiminta, Venäjän liiketoiminnan vahva kasvu ja valuuttakurssien muutokset, erityisesti Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen. Edellinen talvi oli lyhyt ja kevät tuli aikaisin, millä oli huomattava negatiivinen vaikutus talviurheiluvälineiden myyntiin Pohjoismaissa ensimmäisellä kvartaalilla. Aikainen kevät kuitenkin tuki kesäkalastuskauden alkua Pohjois-Amerikassa ja Euroopassa. Kesäkauden lopussa sääolosuhteet muuttuivat epäsuotuisiksi osassa Eurooppaa ja Pohjoismaita. Edellisen talven haastavat olosuhteet ja kasvavat talouden epävarmuustekijät vaikuttivat vähittäismyyjien taloudelliseen asemaan, joka yhdessä tiukentuneen luotonvalvonnan kanssa vaikutti myyntiin joissakin maissa.

TUNNUSLUKUJA

MILJ. EUR	2012	2011	2010
Liikevaihto	290,7	279,5	269,4
Voitto ennen poistoja (EBITDA)	32,6	37,7	37,4
Liikevoitto	25,9	30,7	31,3
Voitto ennen veroja	21,0	25,2	29,5
Tilikauden voitto	13,9	17,2	20,7
Työsuhde-etuksista aiheutuvat kulut	62,6	62,4	59,1
Henkilöstö keskimäärin, henkilöä	2 127	2 208	2 317
Tutkimus- ja kehityskulut suhteessa liikevaihtoon	2,0 0,7 %	2,1 0,7 %	2,1 0,8 %
Liiketoiminnan nettorahavirta	25,2	15,2	13,0
Investointien nettorahavirta	13,6	9,6	13,2
Korollinen nettovelka kauden lopussa	89,9	91,1	89,9
Omavaraisuusaste kauden lopussa	42,3 %	43,2 %	42,6 %
Velkaantumisaste (netto) kauden lopussa	65,1 %	67,1 %	69,5 %
Oman pääoman tuotto	10,2 %	13,0 %	17,2 %

USA:n talous osoitti selkeitä elpymisen merkkejä vaikkakin yleinen talouden kehitys oli vielä heikkoa. Kulutuskysyntä oli kasvussa, mutta USA:n vähittäiskauppa keskittyi enemmän muihin urheilutuoteryhmiin kuin kalastukseen.

Uusi talvikalastusliiketoiminta alkoi vuoden loppupuolella ja muutti konsernin myynnin tuotejakaamaa. Talvikalastustuotteiden myynti alkoi hyvin, mutta jäi lopulta odotettua pienemmäksi johtuen myöhään alkaneesta talvesta USA:ssa, sekä johtuen edellisen vuoden leudomman talven seurannaisvaikutuksista.

Konsernin rahavirta- ja käyttöpääomaprojektit johtivat loppuvuodesta lisääntyneisiin varastojen tyhjennysmyynteihin, jotka jossakin määrin korvasivat normaalikatteisten tuotteiden myyntiä.

Liikevaihto kasvoi 4 % yltäen uuteen ennätukseen ja oli 290,7 milj. euroa (279,5 milj. euroa). Valuuttakurssimuutokset kasvattivat myyntiä 9,4 milj. euroa. Uusien jakeluyhtiöiden ja talvikalastusliiketoiminnan tuoman lisämyynnin sekä lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksen yhteisvaikutus myyntiin oli 1,3 milj. euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja vertailukelpoisella organisaatorakenteella liikevaihto oli viime vuoden tasolla. Uudet yksiköt ja talvikalastusliiketoiminta mukaan lukien liikevaihto nousi 4 %.

Konsernin tuotteiden liikevaihto nousi 1 % lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksen negatiivisesta vaikutuksesta huolimatta. Ilman lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksen vaikutusta konsernin tuotteiden liikevaihto kasvoi 7 % uuden talvikalastusliiketoiminnan sekä uistinten ja syöttien vahvan myynnin tukemana. Myynnin kasvua rasitti heikko talviurheiluvälineiden myynti alkuvuonna.

Kolmansien osapuolien tuotteiden liikevaihto nousi 9 % johtuen hyvästä metsästy- ja kalastustuotteiden myynnistä. Kolmansien osapuolien talviurheiluvälineiden myynti laski. Kolmansien osapuolien kalastustuotteiden myyntiä tuki MarCum -vedenalaiskameroiden ja -kaikuluotaimien myynti Pohjois-Amerikassa.

Pohjois-Amerikan liikevaihto nousi 21 %. Kasvuun vaikuttivat uusi talvikalastusliiketoiminta, parantuneet talousnäkömät ja Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen. Dollari oli tilikauden aikana keskimäärin 8 % edellisvuotta vahvempi suhteessa euroon. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla myynti kasvoi 12 %.

Pohjoismaiden myynti laski 4 %. Myyntiin vaikuttivat rakenteelliset muutokset Norjassa sekä edellisen talvisesongin haastavat olosuhteet, joiden seurannaisvaikutukset vaikuttivat myös loppuvuoden myyntiin erityisesti Suomessa.

Muun Euroopan liikevaihto kasvoi 5 % Itä-Euroopan, erityisesti Venäjän, ja Ranskan vahvan myynnin johdosta. Englannin jakelu kärsi rakenteellisista muutoksista ja epäedullisista sääolosuhteista. Espanja, Unkari ja Sveitsi kärsivät edelleen Euroopan talouden epävarmuustekijöistä.

Muiden maiden liikevaihto laski 15 % johtuen lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksesta. Lahjatavaraliiketoiminnan vaikutus eliminoituna muiden maiden liikevaihto nousi 12 %. Liikevaihto kasvoi kaikilla markkinoilla ja erityisesti Japanissa, jossa siimamyynti on kasvanut merkittävästi.

TALOUDELLINEN TULOS JA KANNATTAVUUS

Vertailukelpoinen liikevoitto ilman kertaluonteisia eräiä laski ollen 26,5 milj. euroa (30,5 milj. euroa). Vertailukelpoinen liikevoittomarginaali oli 9,1 % (10,9 %). Tilikauden vertailukelpoisen liikevoiton laskuun vaikutti erityisesti alhaisempi myyntikate, joka johtui rahavirran ja käyttöpääoman hallintaprojektin intensiivisestä toteuttamisesta ja siitä seuranneista varastojen tyhjennysmyynteistä, sekä valuuttakurssitappiot. Kannattavuutta laskivat myös konsernin uusien tuotantolaitosten perustamiskustannukset sekä alhaisemmasta kysynnästä johtuneet ennakoitua alemmat tuotantovolyymit, lahjatavaraliiketoiminnan luovutus sekä vaikea edellinen talvisesonki.

Raportoitu liikevoitto laski ollen 25,9 milj. euroa (30,7 milj. euroa). Lahjatavaraliiketoiminnan luovutukseen liittyvät ja muut kertaluonteiset kulut olivat 0,6 milj. euroa (voitto 0,2 milj. euroa). Raportoitu liikevoittomarginaali oli 8,9 % (11,0 %). Sijoitetun pääoman tuotto oli 11,4 % (13,8 %).

Konsernin tuotteiden raportoitu liikevoitto oli 18,9 milj. euroa (22,4 milj. euroa). Liikevoittoa rasitti lahjatavaraliiketoiminnan luovutus. Luovutuksen vaikutus eliminoituna liikevoitto oli 7 % vuoden 2011 liikevoittoa alhaisempi. Konsernin tuotteiden liikevoittoa alensivat talvikalastusliiketoiminnan alhaisemmat marginaalit, nousseet kiinteät kustannukset, varastojen tyhjennysmyynnit, uusien tuotantoyksiköiden perustaminen sekä vaikea edellinen talvisesonki.

Kolmansien osapuolien tuotteiden liikevoitto oli 7,0 milj. euroa (8,4 milj. euroa) johtuen talvikalastuksen alhaisemmista

marginaleista, ostojen valuuttakurssimuutoksista sekä varastojen tyhjennysmyynneistä.

Kokonaisrahoituskulut (netto) laskivat edellisvuodesta ollen 4,9 milj. euroa (5,5 milj. euroa). Korke- ja muut rahoituskulut (netto) olivat lähellä viime vuoden tasoa ollen 4,0 milj. euroa (3,7 milj. euroa). Rahoituseriin vaikuttivat positiivisesti pienentyneet valuuttakurssitappiot (netto) 0,9 milj. euroa (1,8 milj. euroa).

Tilikauden voitto ja osakekohtainen tulos alenivat viime vuodesta ollen 13,9 milj. euroa (17,2 milj. euroa) ja 0,26 euroa (0,36 euroa) johtuen määräysvallattomia osuuksia sisältävien yhtiöiden parantuneesta kannattavuudesta. Tilikauden voittoa alensivat myös uusien yksiköiden tappiot, mikä nosti myös konsernin efektiivistä veroastetta.

JOHDON ANALYYSI

MILJ. EUR	2012	2011
Raportoitu liikevaihto	290,7	279,5
Raportoitu voitto ennen poistoja (EBITDA)	32,6	37,7
EBITDA:an sisältyvät kertaluonteiset erät	0,6	-0,6
EBITDA ilman kertaluonteisia erä	33,2	37,1
Raportoitu liikevoitto	25,9	30,7
Raportoitu liikevoitto-%	8,9 %	11,0 %
Liikevoittoon sisältyvät kertaluonteiset erät	0,6	-0,2
Liikevoitto ilman kertaluonteisia erä	26,5	30,5
Vertailukelpoinen liikevoitto-%	9,1 %	10,9 %

RAHAVIRTA JA TALOUDELLINEN ASEMA

Käyttöpääoman ja rahavirran parantamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota, minkä seurauksena liiketoiminnan nettorahavirta ylsi ennätystasolle ja oli 25,2 milj. euroa (15,2 milj. euroa). Tilikauden rahavirtaan vaikutti positiivisesti käyttöpääoman nettomuutos, joka oli 4,2 milj. euroa (-7,3 milj. euroa). Positiivinen muutos johtui pääasiassa varastojen alenemisesta, käyttöpääoman alentamiseen tähtäävän projektin tuottaessa tuloksia.

Konsernin varastot laskivat 4,9 milj. euroa viime joulukuusta ja 10,0 milj. euroa viime syyskuusta ollen 110,6 milj. euroa (115,5 milj. euroa). Uuden talvikalastusliiketoiminnan, uusien yksiköiden ja valuuttakurssien muutosten vaikutuksesta varastot kasvoivat 5,8 milj. euroa, joten vertailukelpoiset varastot alenivat 10,7 milj. euroa viime vuodesta. Lahjatavaraliiketoiminnan luovutus ja uusi talvikalastusliiketoiminta eliminoituna vertailukelpoisen varaston suhde liikevaihtoon laski yli viisi prosenttiyksikköä viime vuodesta.

Investointien rahavirta oli 13,6 milj. euroa (9,6 milj. euroa). Operatiiviset investoinnit olivat 7,7 milj. euroa (8,4 milj. euroa) tilikauden aikana. Investointien rahavirta sisälsi myös Strike Master Corporationin liiketoiminnan hankinnasta ja Mora Ice -tuotemerkistä maksetut kauppahinnat, yhteensä 6,7 milj. euroa, sekä 0,8 milj. euroa (0,6 milj. euroa) lahjatavaraliiketoiminnan luovutukseen liittyviä tuloja. Investointien rahavirta vuodelta 2011 sisältää Ison-Britannian yhteisyrityksen hankintameno 1,5 milj. euroa.

Korollinen nettovelka laski ja oli joulukuun lopussa 89,9 milj. euroa (91,1 milj. euroa). Taseen vahvistuminen jatkui ja velkaantumistaso saavutti kaikkien aikojen ennätysalhaisen tason ollen 65,1 % (67,1 %). Omavaraisuusaste laski hieman ja oli 42,3 % (43,2 %).

KONSERNIN STRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Konsernin kannattavan kasvun strategian toteuttamista jatkettiin vuoden 2012 aikana useilla tuotantoon ja jakelutoimintaan liittyvillä toimenpiteillä.

Helmikuussa Rapala-konserni laajensi toimintaansa merkittävästi jääkäiroihin toteuttamalla Strike Master Corporationin liiketoimintakaupan ja ostamalla Mora Ice -brändin sekä Mora Ice -jääkäiroihin liittyvät aineettomat oikeudet. Toteutetut kaupat yhdessä Yhdysvalloissa tehtyjen jakelusopimusten (MarCum -vedenalaiskamerat ja kaikuluotaimet, sekä Otter Outdoors -kelkat ja -teltat joiden myynti alkaa kuluvana vuonna) kanssa tekevät Rapala-konsernista talvikalastussegmentin globaalin markkinajohtajan. Vahva laajentuminen talvikalastusliiketoimintaan kasvattaa konsernin liikevaihtoa pohjoisilla markkinoilla vuoden toisella vuosipuoliskolla, jonka liikevaihto on kausiluontoisuudesta johtuen ensimmäistä vuosipuoliskoa pienempi. Uusien talvikalastustuotteiden toimitukset alkoivat suunnitelmien mukaisesti syksyllä 2012 ja painottuivat neljännelle neljännekselle, mutta kärsivät epäedullisista sääolosuhteista USA:ssa.

Konsernin uudet uistin- ja koukkutuotantoyksiköt aloittivat toimintansa Batamin saarella Indonesiassa ensimmäisen neljänneksen aikana ja työllistivät 250 henkeä vuoden lopussa. Uistintuotannon volyymeja on kasvatettu ja toimintaa tehostettu vuoden aikana, kun tuotantoa on siirretty asteittain Kiinasta Batamin saarelle. Tuotannon tehokkuus on odotetulla tasolla. Uistintuotannon siirron ensimmäinen vaihe odotetaan saatettavaksi loppuun vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Rakennustyöt ja asennukset uistin- tuotannon volyymin kolminkertaistamiseksi etenevät, ja tämän toisen vaiheen tuotanto alkoi osittain jo neljännellä vuosineljänneksellä. Uusia tuotteita lisätään ja tuotantovaiheita ajetaan sisään vaiheittain seuraavan 12-18 kuukauden aikana. Koukkutuotanto saadaan teknisesti ajettua ylös maaliskuun 2013 loppuun mennessä. Kysynnän puutteesta johtuen Batamin-tuotantolaitosten tuotantovolyymit eivät yltäneet alkuperäisten odotusten tasolle, mikä vaikutti negatiivisesti odotettuun kannattavuuteen.

Konsernin uusi Chilen-jakeluyhtiö aloitti toimintansa loka-kuussa ja vahvistaa konsernin liiketoimintoja Etelä-Amerikassa. Syyskuussa konserni nosti omistuksensa Indonesian-jakeluyhtiössä 100 %:iin hankkimalla 20 % osuuden määräysvallattomalta osakkaalta. Vuoden 2012 lopussa konsernilla oli 35 kokonaan tai osittain omistettua jakeluyhtiötä maailmanlaajuisesti.

Liiketoiminnan tehostamis- ja kehityshankkeet vietiin läpi konsernin Norjan- ja Sveitsin-jakeluyhtiössä. Sveitsin-jakeluyhtiössä hanke jatkuu vuonna 2013.

Käyttöpääoman ja rahavirran tehostamis- ja parantamishanke oli edelleen yksi konsernin päätavoitteista. Rakenteelliset muutokset varastojen alentamiseksi ja konsernin sisäisen toimitusketjun kehittämiseksi sekä ostotoimintojen tehostamiseksi jatkuvat.

Vuonna 2012 konserni toi markkinoille valikoiman uusia innovatiivisia tuotteita ja sai parhaan uuden tuotteen palkinnon EFTTEX 2012 -messuilla (suurin ja tärkein Euroopan messutapahtuma) metalliustin- ja vaappukategorioissa. Helmikuussa 2013 konserni lanseeraa myös uuden Scatter Rap -uistinerheen, joka on saatavissa USA:ssa jo keväällä 2013 sesongin alkaessa.

Rapala-konsernin johto osallistui vuoden aikana useisiin yritys-kauppaneuvotteluihin ja yhteistoimintahankkeisiin.

HENKILÖKUNTA JA TUOTEKEHITYS

Konsernin henkilöstömäärä kasvoi 9 % tilikauden aikana ja oli vuoden lopussa 2 090 henkilöä (1 921). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin uusista valmistusyksiköistä Batamin saarella. Konsernin keskimääräinen henkilöstömäärä laski 4 % ja oli 2 127 henkeä (2 208), johtuen pääosin lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksesta.

Tutkimus- ja kehityskulut säilyivät edellisvuoden tasolla ja olivat 2,0 milj. euroa (2,1 milj. euroa) vuonna 2012.

YMPÄRISTÖASIAT, YHTEISKUNTAVASTUU

Konsernin toimintaa kehitetään jatkuvasti kestävämpään suuntaan puhtaamman ympäristön edistämiseksi. Tuotteita, valmistusmenetelmiä ja toimintatapoja kehitetään siten, että niiden ympäristövaikutukset olisivat mahdollisimman vähäisiä tuotteiden elinkaaren aikana. Konserni tutkii koko ajan tapoja korvata nykyisiä raaka-aineita luontoystävällisemmillä materiaaleilla – niin että tuotteiden halutut ominaisuudet säilyvät. Konserni kehittää jatkuvasti ympäristöasioiden seurantaa ja raportointia.

Rapala-konsernin ympäristöasioista sekä taloudellisesta ja sosiaalisesta yhteiskuntavastuusta kerrotaan tarkemmin konsernin internetsivujen Yritysvastuu-osiossa (www.rapalavmc.com).

RISKIENHALLINTA

Konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin strategian ja liiketoiminnan tavoitteiden toteuttamista. Hallitus arvioi konsernin taloudellisia, toiminnallisia ja strategisia riskejä säännöllisesti ja vahvistaa näihin liittyviä periaatteita ja ohjeita konsernijohdon toteutettavaksi ja koordinoitavaksi. Konsernin riskienhallinnan pääperiaatteet on kuvattu konsernitilinpäätöksen Riskienhallinta-osiossa.

HALLINTO JA OSAKETIEDOT

Hallitus päivitti ja vahvisti selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä, joka on saatavilla konsernin internetsivuilla. Tietoa osakkeista, osakkeenomistajista, osakepalkkiojärjestelmästä ja hallituksen valtuutuksista on esitetty osiossa Osakkeet ja osakkeenomistajat. Lähipiiritapahtumat ja ylimmän johdon palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Tilikauden 2013 näkymät ovat positiiviset.

Myynnin odotetaan kasvavan useimmilla markkinoilla, erityisesti Itä-Euroopassa ja USA:ssa. Konsernin suurimman markkinan, USA:n, kasvua tukee uusi Scatter Rap -uistinperhe ja alkava Otter-talvikalastusvälineiden jakelu. Suomessa ensimmäisen kvartaalin talviurheiluvälineiden myynti tulee kasvamaan johtuen suotuisammista sääolosuhteista viime vuoteen verrattuna. USA:n ja Keski-Euroopan markkinoilla on kyseenalaista, alkaako kesäsesonki yhtä aikaisin kuin viime vuonna ja kuinka valuuttakurssit kehittyvät.

Uusien tuotantolaitosten ja muutamien muiden alisuoriutuvien yksiköiden kannattavuuden odotetaan asteittain paranevan. Edelleen jatkuvat hankkeet konsernin varastojen alentamiseksi saattavat rasittaa kannattavuutta mutta vahvistavat konsernin rahavirtaa.

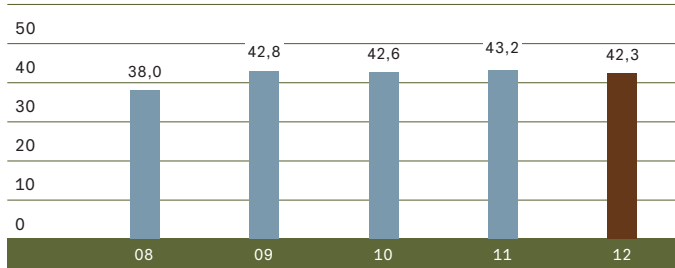
Liikevaihdon odotetaan kasvavan vuodesta 2012, ja tavoitteena on, että vertailukelpoinen liikevoitto, kertaluoteiset erät ja realisoitumattomien valuuttajohdannaisten markkina-arvostus eliminoituna, on 30 milj. euroa +/- 10 %.

ESITYS VOITONJAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

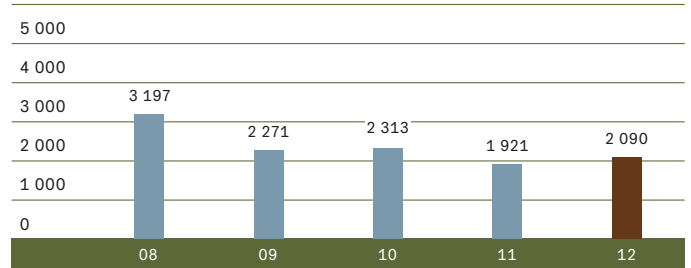
Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,23 euroa osakkeelle tilikaudelta 2012 (2011: 0,23 euroa) ja että loppuosa jakokelpoisista varoista siirretään voittovarojen tilille. Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2012 olivat 26,2 milj. euroa.

Konsernin taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia tilikauden päättymisen jälkeen. Konsernin maksuvalmius on hyvä, ja hallituksen näkemyksen mukaan ehdotetun suuruinen osingonjako ei heikennä konsernin maksuvalmiutta.

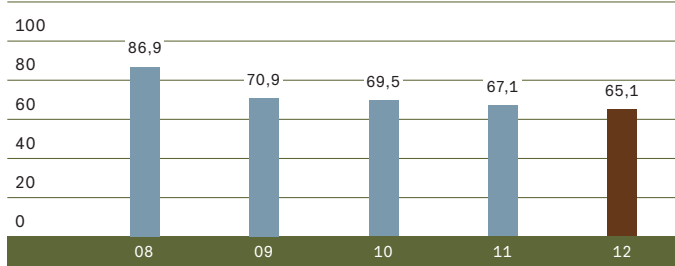
OMAVARAISUUSASTE %

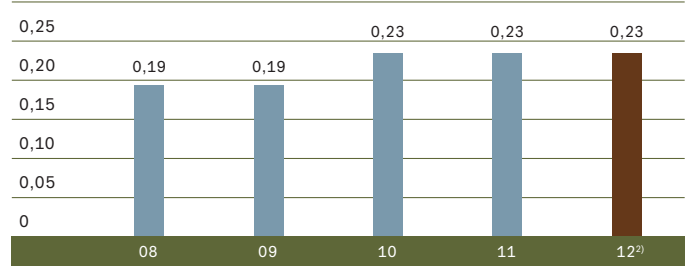
HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

VELKAANTUMISASTE (NETTO) %

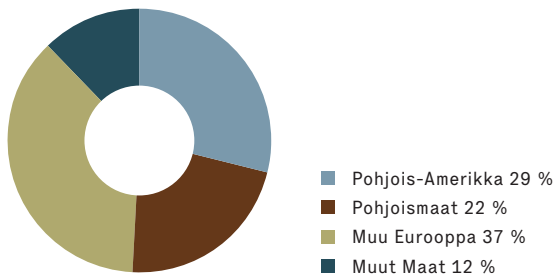

OSINKO ¹⁾/OSAKE, EUR

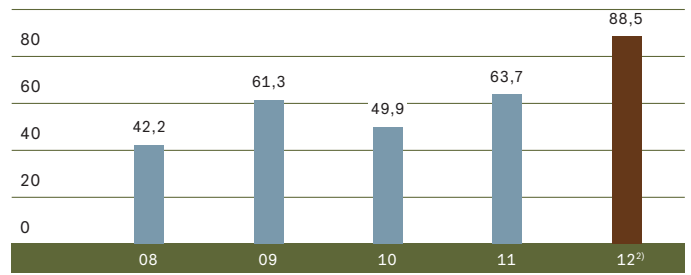

1) Tilikaudelta
2) Hallituksen esitys

MYYNТИ MYYJÄYHTIÖN SIIAJINTIMAAN MUKAAN

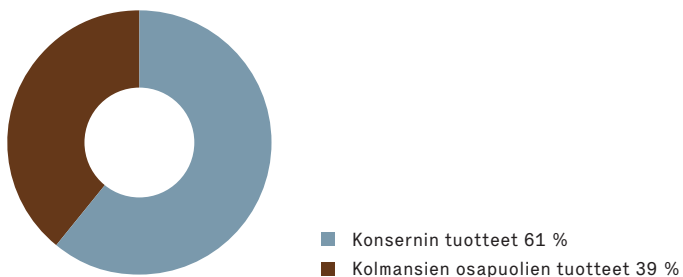

OSINKO ¹⁾/TULOS, %

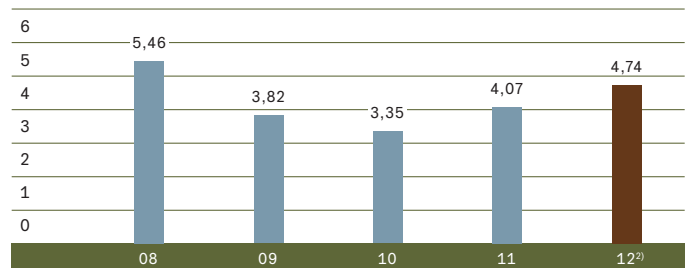

1) Tilikaudelta
2) Hallituksen esitys

MYYNТИ SEGMENTEITTÄIN

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO, % ³⁾

2) Hallituksen esitys
3) Osakkeen hinta 31.12.

TILINTARKASTUSKERTOMUS

RAPALA VMC OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Rapala VMC Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnitella ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 20. helmikuuta 2013

Ernst & Young Oy

KHT-yhteisö

Mikko Järventausta

KHT

Ernst & Young Oy, Elielinaukio 5 B, 00100 Helsinki

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

KONSERNIN TULOSLASKELMA

MILJ. EUR	2012	2011	LIITETIETO
Liikevaihto	290,7	279,5	2
Liiketoiminnan muut tuotot	1,3	2,9	4
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-6,8	4,0	
Valmistus omaan käyttöön	0,2	0,2	
Materiaalit ja palvelut	-134,1	-133,2	6
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-62,6	-62,4	7
Liiketoiminnan muut kulut	-55,8	-53,3	5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-0,3	-0,1	13
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	32,6	37,7	
Poistot ja arvonalentumiset	-6,8	-7,0	11, 12
Liikevoitto	25,9	30,7	
Rahoitustuotot ja -kulut	-4,9	-5,5	9
Voitto ennen veroja	21,0	25,2	
Tuloverot	-7,1	-8,0	10
TILIKAUDEN VOITTO	13,9	17,2	
Jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	10,1	14,0	
Määräysvallattomille omistajille	3,8	3,2	
Osakekohtainen tulos			29
Osakekohtainen tulos, EUR	0,26	0,36	
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,26	0,36	
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 885	38 928	
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 885	38 928	

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

MILJ. EUR	2012	2011
Tilikauden voitto	13,9	17,2
Muut laajan tuloksen erät, verovaikutus huomioitu *		
Muuntoerot	-0,3	2,0
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista		
Kauden aikaiset lisäykset/vähennykset	-0,9	-0,9
Luokittelun muutoksesta johtuvat oikaisut	0,3	0,8
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista yhteensä	-0,6	-0,1
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista		
Kauden aikaiset lisäykset/vähennykset	0,2	-0,4
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista yhteensä	0,2	-0,4
Muut laajan tuloksen erät yhteensä *	-0,8	1,5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS	13,2	18,7
Jakautuminen		
Emoyhtiön omistajille	9,4	15,8
Määräysvallattomille omistajille	3,7	2,9

* Jokaiseen laajan tuloksen erään liittyvä verovaikutus on esitetty liitetiedossa 10.

KONSERNIN TASE

MILJ. EUR	2012	2011	LIITETIETO
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	46,5	46,0	11
Tavaramerkit	21,7	17,9	11
Asiakassuhteet	2,2	1,8	11
Muut aineettomat hyödykkeet	2,3	2,3	11
Maa-alueet	1,8	1,8	12
Rakennukset ja rakennelmat	7,9	7,7	12
Koneet ja kalusto	15,0	13,7	12
Muut aineelliset hyödykkeet	4,2	4,4	12
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,5	1,0	12
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1,3	1,5	13
Myytävässä olevat rahoitusvarat	0,3	0,3	14
Korolliset saamiset ¹⁾	3,7	5,8	15
Korottomat saamiset	0,9	0,2	15
Laskennalliset verosaamiset	8,7	8,9	10
Pitkäaikaiset varat yhteensä	116,9	113,2	
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	110,6	115,5	16
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	55,6	53,9	15
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	2,9	1,5	
Korolliset saamiset ¹⁾	2,5	1,1	15
Rahavarat ¹⁾	38,2	28,9	17
Lyhytaikaiset varat yhteensä	209,7	201,0	
Myytävässä olevat omaisuuserät		0,3	12
VARAT YHTEENSÄ	326,6	314,5	

MILJ. EUR	2012	2011	LIITETIETO
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Oma pääoma			
Osakepääoma	3,6	3,6	
Ylikurssirahasto	16,7	16,7	
Arvonmuutosrahasto	-2,3	-1,6	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4,9	4,9	
Omat osakkeet	-3,4	-2,6	
Edellisten tilikausien voitto	99,0	93,6	
Tilikauden voitto	10,1	14,0	
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	128,6	128,6	18
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	9,4	7,2	
Oma pääoma yhteensä	138,0	135,8	
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	78,7	10,8	23
Korottomat velat	4,8	5,7	24
Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	1,4	1,3	19
Laskennalliset verovelat	8,8	8,3	10
Varaukset	0,1	0,1	20
Pitkäaikaiset velat yhteensä	93,8	26,2	
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat ¹⁾	55,5	116,2	23
Ostovelat ja muut korottomat velat	38,5	36,2	24
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,7	0,1	
Varaukset	0,0	0,1	20
Lyhytaikaiset velat yhteensä	94,8	152,5	
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	326,6	314,5	

1) Sisältyvät korolliseen nettovelkaan.

Konserni muutti tiettyjen tase-erien luokittelua korollisten ja korottomien saamisten ja velkojen välillä vuonna 2012. Kaikki vertailukaudet on oikaistu vastaavasti.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MILJ. EUR	2012	2011	LIITETIETO
Tilikauden voitto	13,9	17,2	
Oikaisuerät			
Tuloverot	7,1	8,0	10
Rahoitustuotot ja -kulut	4,9	5,5	9
Ei-rahamääraisten erien oikaisu			
Poistot ja arvonalentumiset	6,8	7,0	11, 12
Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät	0,3	-0,3	7, 28
Kurs sierot	1,3	-0,7	9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,2	0,1	13
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä tytäryhtiöiden myyntivoitot ja -tappiot	-0,2	-2,0	
Muut oikaisut	0,3	0,0	
Oikaisuerät yhteensä	20,6	17,6	
Rahoituserät			
Maksetut korot	-3,7	-3,6	
Saadut korot	0,6	0,2	
Maksetut verot	-7,7	-8,2	
Saadut osingot	0,0	0,0	
Muut rahoituserät, netto	-2,8	-0,8	
Rahoituserät yhteensä	-13,6	-12,3	
Käyttöpääoman muutos			
Saamisten muutos	-2,5	0,3	
Vaihto-omaisuuden muutos	6,9	-4,6	
Velkojen muutos	-0,1	-3,0	
Käyttöpääoman muutos yhteensä	4,2	-7,3	
Liiketoiminnan nettorahavirta	25,2	15,2	
Investointien rahavirta			
Aineettomien hyödykkeiden myynnit		0,1	11
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-0,5	-0,5	11
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	0,8	0,6	12
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-7,2	-7,9	12
Mora Ice:n ja Strikemasterin hankinnat	-6,7		3
Sufix-tuotemerkin hankinta	-0,8	-0,7	3
Dynamite Baits yrityshankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-0,1	3
Muut tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	0,0	0,0	3
Yhteisyritys Shimano Normark UK Ltd:n hankinta		-1,5	3
Willtech Giftin luovutus, rahavaroilla vähennettynä	0,8	0,6	3
Korollisten saamisten muutos	0,0	0,0	
Investointien rahavirta yhteensä	-13,6	-9,6	

MILJ. EUR	2012	2011	LIITETIETO
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot emoyhtiön osakkeenomistajille	-8,9	-9,0	
Maksetut osingot määräysvallattomille omistajille	-1,6	-2,9	
Omien osakkeiden hankinta	-0,7	-0,1	
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitus		0,0	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	93,2		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	130,4	111,4	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-24,7	-14,5	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-189,7	-90,0	
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,1	-0,1	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-2,2	-5,2	
Oikaisut	0,2	0,4	
Rahavarojen muutos	9,6	0,8	
Rahavarat tilikauden alussa	28,9	27,9	
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-0,4	0,2	
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	38,2	28,9	17

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

MILJ. EUR	EMOYHTIÖN OMISTAJILLE KUULUVA PÄÄOMA							MÄÄRÄYS- VALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
	OSAKE- PÄÄOMA	YLIKURSSI- RAHASTO	ARVON- MUUTOS- RAHASTO	SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	OMAT OSAKKEET	MUUNTOEROT	KERTYNEET VOITTOVARAT		
Oma pääoma 1.1.2011	3,6	16,7	-1,5	4,9	-2,5	-6,0	106,7	7,4	129,2
Tilikauden voitto							14,0	3,2	17,2
Muut laajan tuloksen erät *									
Muuntoerot						2,3		-0,3	2,0
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista			-0,1						-0,1
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista						-0,4			-0,4
Tilikauden laaja tulos			-0,1			1,9	14,0	2,9	18,7
Omien osakkeiden hankinta					-0,1				-0,1
Osingonjako							-9,0	-3,2	-12,1
Muut muutokset								0,0	0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2011	3,6	16,7	-1,6	4,9	-2,6	-4,1	111,8	7,2	135,8
Tilikauden voitto							10,1	3,8	13,9
Muut laajan tuloksen erät *									
Muuntoerot						-0,2		-0,1	-0,3
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista			-0,6						-0,6
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista						0,2			0,2
Tilikauden laaja tulos			-0,6			0,0	10,1	3,7	13,2
Omien osakkeiden hankinta					-0,7				-0,7
Osingonjako							-8,9	-1,5	-10,4
Osakeperusteiset maksut							0,3		0,3
Muut muutokset								0,0	0,0
OMA PÄÄOMA 31.12.2012	3,6	16,7	-2,3	4,9	-3,4	-4,1	113,2	9,4	138,0

* Verovaihtelu huomioitu

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

PERUSTIEDOT

Rapala VMC Oyj ("yhtiö") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Asikkala. Yhtiön osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1998 lähtien. Emoyhtiö Rapala VMC Oyj ja sen tytäryhtiöt (yhdessä "konserni") toimivat noin 40 maassa ja yhtiö on yksi maailman johtavia kalastustarvikeyhtiöitä.

Konsernitilinpäätös on laadittu 12 kuukauden ajalta tilikaudelta 1.1.–31.12.2012. Yhtiön hallitus on kokouksessaan 5.2.2013 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös yhtiökokouksessa, joka pidetään tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa konsernin internetsivuilta www.rapalavmc.com tai osoitteesta Arabiankatu 12, 00560 Helsinki.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2012 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY 1606/2002) säädetyn menetelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konserni ei ole, ennen niiden pakollista voimaantuloa, soveltanut uusia, uudistettuja tai muutettuja standardeja tai tulkintoja, jotka eivät ole vielä voimassa.

Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

SOVELLETUT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Konserni on soveltanut 1.1.2012 alkaen seuraavia uudistettuja tai muutettuja standardeja.

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – rahoitusvarojen siirrot (muutos). Muutoksella lisätään rahoitusvarojen siirtoihin ja taseesta pois kirjaamiseen liittyviä liitetietovaatimuksia. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätöksen liitetietoihin.
- IAS 12 Tuloverot (muutos). Muutos lisää standardiin poikkeuksen, jonka mukaan IAS 40 Sijoituskiinteistöt -standardin mukaan käypään arvoon arvostettuun sijoituskiinteistöön liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen kirjaaminen perustuu kumottavissa olevaan oletukseen, että kiinteistön kirjanpitoarvo tullaan kerryttämään kokonaisuudessaan myynnin kautta. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Lisäksi IFRS-standardien vuosittaisen kehityshankkeen tuomat muutokset, jotka on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa, on otettu huomioon konsernitilinpäätöksessä.

UUSIEN JA MUUTETTUIEN STANDARDIEN JA TULKINTOJEN SOVELTAMINEN 2013–2016

Konserni aloittaa seuraavien uusien, uudistettujen tai muutettujen standardien soveltamisen vuonna 2013:

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (muutos) ja IAS 32 Rahoitusinstrumentit: esittämistapa – netotetut rahoitusvarat ja -velat (muutos). Standardien muutokset vaikuttavat siihen, milloin rahoitusvaroja ja -velkoja voidaan netottaa, sekä mitä liitetietoja näistä tulee esittää. Konsernin arvion mukaan standardien muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen (muutos). Standardin muutokset tulevat vaikuttamaan konsernin laajan tuloksen erien esittämiseen, sillä standardimuutoksen seurauksena laajan tuloksen erät ryhmitellään jatkossa niihin, jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteisiksi sekä niihin, joita ei koskaan siirretä tulosvaikutteisiksi.
- IAS 19 Työsuhde-etuudet (muutos). Uudistettu standardi sisältää useita muutoksia etuusperusteisten eläkkeiden kirjaamiseen, mm. ns. putkimenetelmä tulee poistumaan. Konsernin arvion mukaan muutos tulee vaikuttamaan kirjattavan nettovelan määrään sekä laajan tuloslaskelman eriin. Konsernin arvion mukaan muutoksella ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen. Standardi esittää yhden kaikkia IFRS-standardeja koskevan käyvän arvon määrittämisen sekä käyvän arvon määrittämisen lähestymistavan. Konsernin arvion mukaan muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konserni aloittaa seuraavien uusien, uudistettujen tai muutettujen standardien ja tulkintojen soveltamisen vuonna 2014 tai myöhemmin:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IAS 27 Erillistilinpäätös (uudistettu; voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi IFRS 10 -standardi korvaa konsernitilinpäätöstä koskevat osuudet nykyisestä IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös -standardista. Uusi standardi muuttaa määräysvallan käsitettä ja saattaa joissakin tapauksissa muuttaa sitä, yhdistelläänkö yhteisöt konsernitilinpäätökseen vai ei. Muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IAS 28 Osuudet osakkuus- ja yhteisyryksissä (uudistettu; voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi IFRS 11 tulee korvaamaan nykyisen IAS 31 Osuudet yhteisyryksissä -standardin. Uuden IFRS 11 -standardin myötä myös IAS 28 -standardia uudistettiin siten, että se sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyryksien käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Uusien standardien ei odoteta vaikuttavan konsernitilinpäätökseen merkittävästi.
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi kokoaa kaikki konsernitilinpäätöstä koskevat liitetietovaatimukset yhteen standardiin ja tulee lisäämään esitettäviä liitetietoja mm. yrityksistä, joissa on määräysvallat omistajia. Konserni arvioi standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uusi standardi tulee vaiheittain korvaamaan kokonaan nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Konserni arvioi standardin vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös sisältää yhtiön ja sen tytäryritykset, joiden osakkeiden äänivallasta yhtiö hallitsee joko suoraan tai välillisesti enemmän kuin puolet tai joihin sillä on muutoin määräysvalta. Tytäryritysten tilinpäätökset on laadittu samalle tilikaudelle samojen laatimisperiaatteiden mukaisesti.

Hankitut tytäryritykset sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankinnasta syntyy liikearvoa, jos hankintameno ylittää hankitun yhtiön nettovarallisuuden käyvän arvon. Jos hankintameno alittaa konsernin hankinnan nettovarallisuuden käyvän arvon, näiden erotus kirjataan suoraan konsernin tuloslaskelmaan. Liikearvoista ei tehdä poistoa vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain. Hankintameno sisältää mahdollisen ehdollisen kauppahinnan käyvän arvon. 1.1.2010 asti hankintameno sisällytettiin myös hankintaan liittyvät välittömät menot. Tilikauden aikana hankitut yhtiöt on konsolidoitu hankintahetkestä alkaen ja myydyt yhtiöt myyntihetkeen asti.

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on 20–50 %:n osuus äänivallasta ja huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Osakkuus- ja yhteisyrietykset on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrietysten tuloksesta sisällytetään konsernin tuloslaskelmaan ennen liikevoittoa.

Osakkuus- ja yhteisyrietysten kirjanpitoarvo kuvastaa konsernin osuutta osakkuus- ja yhteisyrietysten nettovarallisuudesta lisätynä hankinnassa syntyneellä liikearvolla ja vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Mahdolliset realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- tai yhteisyrietyksen välillä eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuus- ja yhteisyrietysten tilinpäätökset on muutettu vastaamaan konsernin laskentaperiaatteita. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, osakkuus- tai yhteisyrietysosakkeet merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita huomioida, ellei konsernilla ole muita velvoitteita näihin yrityksiin liittyen.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Konsernin kaikki sisäiset liiketapahtumat kuten saamiset, velat ja sisäinen osingonjako sekä realisoitumattomat varaston ja aineellisten hyödykkeiden sisäiset katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus on erotettu tuloksesta ja esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa määräysvallattomien omistajien omistusosuuden mukaisesti. Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneiden liiketoimien vaikutukset on kirjattu omaan pääomaan, kun emoyrietyksen määräysvalta säilyy. Mikäli määräysvalta tytäryrietyksessä menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

ULKOMAANRAHANMÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Kukin tytäryhtiö määrittelee oman toiminnallisen valuuttansa ja kaikki sen tilinpäätökseen sisältyvät erät arvostetaan siinä valuutassa ("toiminnallinen valuutta").

Ulkomaanrahanmääräiset liiketapahtumat muunnetaan toiminnalliseen valuuttaan käyttäen tapahtumapäivän valuuttakursseja. Ulkomaanrahanmääräiset monetaariset saamiset ja velat muunnetaan toiminnalliseksi valuutaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kursseja. Ulkomaanrahanmääräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu toiminnallisen valuutan määräisiksi käyttäen arvostuspäivän valuuttakursseja. Muutoin ei-monetaariset erät on muunnettu toiminnalliseen valuuttaan käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Liiketapahtumien kurssierot kirjataan vastaaville tuloslaskelmatileille liikevoiton yläpuolelle. Kurssierot ulkomaanrahanmääräisten korollisten saamisten ja velkojen muuntamisesta kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Kurssierot sellaisista monetaarisista eristä, jotka ovat osa netto-sijoitusta ulkomaiseen yksikköön, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kirjataan tuloslaskelmaan, kun kyseisestä yksiköstä luovutaan.

Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on yhtiön toiminnallinen ja raportointivaluutta. Tytäryhtiöiden, joiden toiminnallinen ja raportointivaluutta on muu kuin euro, tuloslaskelmat muunnetaan konsernin raportointivaluuttaan tilikauden keskikurssiin. Näiden tytäryhtiöiden taseet muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssilla. Muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään kertyneissä muuntoeroissa omassa pääomassa. Ulkomaisten tytäryrietysten hankintamenojen eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot ja näitä tehokkaasti suojaavien lainojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö, jonka toiminnallinen ja raportointivaluutta on muu kuin euro, myydään, mahdolliset valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Ulkomaisten tytäryrietysten hankinnasta syntyvät liikearvo ja kyseisten ulkomaisten yksikköjen varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehtävät käypien arvojen oikaisut on käsitelty kyseisten ulkomaisten tytäryhtiöiden varoina ja velkoina ja muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kursseja käyttäen. Ennen 1.1.2004 tapahtuneiden hankintojen liikearvot ja käypien arvojen oikaisut on kirjattu euromääräisenä.

TULOUTUSPERIAATE

Liikevaihto sisältää myynnistä saadut tuotot vähennettynä välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisten myyntien kurssieroilta. Suoritteiden myynti tuloutetaan, kun myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle eikä konsernilla ole enää merkittävää epävarmuutta liittyen myynnin laskutukseen, kustannuksiin tai siihen liittyen, että asiakas palauttaisi tavaran. Tuotteiden lähettämisestä ja jakelusta aiheutuneet kulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu.

Vuokratuotot kirjataan taseerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa. Rojalittuottojen tuloutus tapahtuu sopimuksen sisällön mukaisesti. Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot silloin, kun oikeus osinkoon on syntynyt.

TULOVEROT

Konsernin tuloveroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot ja aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutos. Muihin laajan tulokseen eriin kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan

verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista esitetään tuloslaskelmassa laskettuna nettotuloksesta, ja se sisältää siten verovaikutuksen.

Laskennalliset verot lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, varastoista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen verosaaminen siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

TUTKIMUS- JA KEHITYSKULUT

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnasta syntyneet kulut kirjataan kuluksi toteutumishetkellä, lukuun ottamatta kuluja, jotka kohdistuvat selvästi tietyt kriteerit täyttäviin kehityshankkeisiin. Tällaisiin hankkeisiin liittyvät kehityskulut on aktivoitu, jos ne ovat selvästi erotettavissa ja jos kehitetyt tuotteet on arvioitu teknisesti toteutuskelpoisiksi ja kaupallisesti kannattaviksi. Kulujen aktivoinnin edellytyksenä on, että odotettavat tuotot kattavat kertyneet ja tulevat kehitys- ja tuotantokulut sekä myynti- ja hallintokulut. Lisäksi projektin loppuun saattamiseksi tulee olla käytettävissä tarvittavat resurssit. Aktivoitujen kehitysmenot sisältävät ne materiaali-, työ- ja testausmenot, jotka johtuvat välittömästi hyödykkeen saattamisesta valmiiksi sille aiotuun käyttötarkoitukseen. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämisen eroja ei aktivoita enää myöhemmin.

Hyödykkeistä kirjataan poistot siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen osalta. Kehityskulut jaksotetaan enintään viidelle vuodelle ja poistetaan tasapoistoina taloudellisena vaikutusajana.

LIKEARVO

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenoista, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun tytär-, osakkuus- tai yhteisyrityksen hankintahetken nettovarallisuuden käyvästä arvosta. 31.12.2009 asti hankintameno on sisällytetty muut välittömästi hankinnasta johtuvat menot, kuten asiantuntijoiden palkkiot. Sen sijaan 1.1.2010 jälkeen tehtyjen hankintojen osalta välittömästi hankinnasta johtuvat menot on kirjattu kuluksi. Ennen 1.1.2004 hankittujen liiketoimintojen yhdistämisen liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty IFRS:n mukaisena oletushankintamenoa.

Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumistestillä. Tätä tarkoitusta varten liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoa, vähennettynä arvonalentumistappiolla. Liikearvosta ei tehdä poistoja.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomiin hyödykkeisiin lasketaan asiakassuhteet, tavaramerkit, aktivoitujen tuotekehitysmenot, patentit, tekijänoikeudet, lisenssit ja ohjelmistojen käyttöoikeudet. Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumistappiolla ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajana, joka vaihtelee kolmesta viiteentoista vuoteen.

Tavaramerkkien ja muiden aineettomien hyödykkeiden, joiden taloudellinen vaikutusaika on arvioitu rajoittamattomaksi, on arvioitu vaikuttavan rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Useimmista tavaramerkeistä ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Tavaramerkit on kirjattu taseessa alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalentumistappiolla. Aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Yrityskaupoissa hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä.

Arvioitujen taloudellisten vaikutusajain ja määrittelemättömän taloudellisen vaikutusajan tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvoista, poistoajoina muutetaan vastaavasti.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa, vähennettynä arvonalentumistappiolla ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajana. Yrityskaupoissa hankittuihin aineellisiin hyödykkeisiin sovelletaan käypää arvoa hankintahetkellä. Maa-alueista ei tehdä poistoja, koska niillä katsotaan olevan määrittelemätön taloudellinen pitoaika.

Arvioitujen taloudellisten vaikutusajain seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	10–25 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Arvioitujen taloudellisten vaikutusajain tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvoista, poistoajoina muutetaan vastaavasti. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan kuluksi tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Kooltaan merkittävien uudistus- tai perusparannushankkeiden menot kirjataan taseeseen, ja poistetaan tasapoistoin niihin liittyvän päähyödykkeen jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajana. Aineellisten hyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot tai tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja kirjanpitoarvon erotuksena. Myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Aineellisten hyödykkeiden poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myyttävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot aktivoitetaan osana ehdot täyttävän hankittavan tai valmistettavan omaisuuserän hankintamenoa. Muut vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

JULKISET AVUSTUKSET

Valtiolta tai muilta tahoilta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin systemaattisella tavalla samoille tilikausille kuin ne kulut, joita ne on tarkoitettu kattamaan. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tuloutetaan tasaerin omaisuuden taloudellisena käyttöaikana silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että aineellisten hyödykkeiden hankintaan liittyvät avustukset tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen edellytykset. Taseessa avustukset vähennetään niihin liittyvän aineellisen hyödykkeen arvosta. Avustukset kirjataan oikaisemaan poistoja omaisuuden taloudellisena käyttöaikana. Tällä hetkellä konsernin kaikki avustukset on tuloutettu tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

AINEELLISTEN JA AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jonkin aineellisen tai aineettoman hyödykkeen arvo on alentunut. Jos viitteitä on, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta voivat olla esimerkiksi merkittävät muutokset markkinatilanteesta ja myyntihinnoissa, päätökset huomattavista uudelleenjärjestelyistä sekä muutokset kannattavuudessa. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika, ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan joka tapauksessa vuosittain. Arvonalennustesta varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa.

Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumisen määrä lasketaan vertaamalla omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaavan omaisuuserän kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä riskeistä. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Aikaisemmin tehty arvonalentumiskirjaus perutaan, jos kerrytettävissä olevassa rahamäärässä on tapahtunut muutos. Arvonalentumiskirjauksen peruuttaminen ei kuitenkaan saa johtaa korkeampaan kirjanpitoarvoon, kuin mikä taseessa olisi ollut, jos arvonalentumista ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu. Liikearvoon tehtyä arvonalentumista ei perueteta.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin, kun johto on sitoutunut myyntiin ja myynnin odotetaan tapahtuvan vuoden kuluessa luokittelusta.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät (tai luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät) arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempan käypään arvoon arvioiduilla myynnistä syntyvillä menoilla vähennettynä. Kun omaisuuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi omaisuuseräksi tai kuuluu luovutettavien erien ryhmään, siitä ei tehdä poistoja. Mikäli luokittelukriteeri ei täyty, perutaan luokittelu ja omaisuuserä arvostetaan luokittelua edeltäneeseen tasearvoon vähennettynä poistoilla ja arvonalennuksilla tai sitä alempan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä sekä myytävänä olevaksi luokiteltu luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa erillään muista omaisuuseristä.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joilla konsernille siirtyy olennainen osa omistamiselle ominaisista eduista ja riskeistä, luokitellaan rahoitusleasing-sopimuksiksi. Rahoitusleasing-sopimukset merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamishetkellä, tai sitä alempan vähimmäisvuokrien nykyarvoon.

Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoituskuluun ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vastaavat leasingvuokravastuut sisältyvät rahoituskustannuksilla vähennettynä korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko-osuus kirjataan tuloslaskelmaan leasingsopimuksen aikana. Rahoitusleasingillä vuokratut aineelliset hyödykkeet poistetaan joko suunnitelman mukaan taloudellisenä käyttöaikana tai sitä lyhyemmän leasingsopimuksen keston aikana.

Aineellisten hyödykkeiden vuokrasopimukset, joissa vuokranantajalle jää kaikki omistamiselle ominaiset edut ja riskit, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Muiden vuokrasopimusten vuokrat merkitään kuluiksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa. Saadut kannustimet on vähennetty maksetuista vuokrista hyödyn ajallisen jakautumisen perusteella.

Tällä hetkellä konsernilla ei ole muita järjestelyitä, jotka sisältyvät vuokrasopimuksen.

Konserni vuokralle antajana

Ne vuokrasopimukset, joissa konserni toimii vuokralle antajana, on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Tällöin vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät vuokralle antajan taseeseen luonteensa mukaisesti aineellisiin hyödykkeisiin. Ne poistetaan taloudellisen vaikutusajan kuluessa, kuten vastaavat omassa käytössä olevat aineelliset hyödykkeet. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

RAHOITUSVARAT

Konserni luokittelee rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, eräpäivään asti pidettäviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä suojauslaskennan alaisiin johdannaisiin, jotka täyttävät tehokkuusvaatimukset. Konserni tekee rahoitusvarojen luokitteluun liittyvät päätökset ostohetkellä ja arvioi luokitusta vuosittain. Rahoitusvaroja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin varoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat (käyvän arvon vaihtoehdon soveltaminen). Konsernilla ei ole rahoitusvaroja, joissa olisi sovellettu käyvän arvon vaihtoehtoa. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on tarkoitettu myytäväksi lyhyellä aikavälillä. Konsernin kaikki valuuttajohdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksumuutokset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka yhtiöllä on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan hankintamenoa efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määriteltävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset esitetään taseessa jaksotettuun hankintamenoon käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Mahdolliset transaktiokulut sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan kun kyseiset lainat ja muut saamiset kirjataan pois taseesta, arvon alentuessa ja normaalin lyhennysprosessin myötä.

Muut rahoitusvarat luokitellaan myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja, kassavirtojen nykyarvomenetelmää ja soveltuvia arvonmäärittämissä. Ne listaamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan hankintamenoon arvonalennuksilla oikaistuna. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin verovaikutus huomioon ottaen. Käyvän arvon muutokset siirretään muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan silloin, kun rahoitusvara myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että rahoitusvarasta tulee kirjata arvonalentumistappio. Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Konsernilla on rahoitusmarkkinariskejä erityisesti valuuttakursisiriskien ja korkoriskien liittyen. Rahoitusriskien suojaamiseen käytetään ajoittain johdannaisia. Kaikki johdannaiset kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, rahavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittämissä. Instrumenttien käyvät arvot lasketaan Bloombergin markkinatietotyökalun avulla tai saadaan vastapuolena olevalta pankilta. Konsernilla ei ole kytkettyjä johdannaisia.

Osa johdannaisista voidaan määrittellä suojausinstrumenteiksi ja tällöin niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Konserni dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Suojauksen dokumentointi sisältää suojausinstrumentin, suojattavan erän tai liiketoimen määrittämisen, suojausriskin kuvauksen sekä arvion suojaussuhteiden tehokkuudesta. Suojaussuhteiden odotetaan kumoavan suojattavasta riskistä johtuvat käyvän arvon ja rahavirtojen muutokset erittäin tehokkaasti ja suojauksia arvioidaan jatkuvasti tilikauden aikana sen todentamiseksi, että suojaus on ollut erittäin tehokas niiden tilikausien ajan, joille suojaus on ollut määritettynä. Suojauslaskentaa sovellettaessa suojausinstrumentin kirjanpidollinen käsittely riippuu suojaussuhteesta.

Rahavirran suojauslaskennan soveltamiskriteerit täyttävien johdannaisien käypien arvojen muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin siltä osin kuin suojaus on tehokas. Suojauksen tehoittomaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Muihin laajan tuloksen eriin kirjatun johdannaisen kertyneet voitot tai tappiot uudelleen luokitellaan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojausten kohde kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmassa käyvän arvon muutokset kohdennetaan tuloslaskelmaan suojausinstrumentin luonteesta riippuen joko liiketoiminnan kuluihin, jos ne suojaavat liiketoimintaan liittyviä eriä, tai rahoituskulujen ryhmään, jos ne suojaavat korollisia rahoituseriä.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaisoppimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti yhdessä suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutosten kanssa suojatun riskin osalta.

Käyvän arvon muutokset johdannaisista, jotka on tehty suojaustarkoituksessa, mutta joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kohdennetaan tuloslaskelmaan instrumentin luonteesta riippuen joko liiketoiminnan kuluihin, jos ne suojaavat liiketoimintaan liittyviä valuuttamääräisiä transaktioita, tai rahoituskulujen ryhmään, jos ne suojaavat korollisia rahoituseriä.

Taseessa johdannaisien käyvät arvot esitetään pääsääntöisesti sopimuksen maturiteetin perusteella lyhyt- tai pitkäaikaisissa korottomissa saamisissa tai veloissa. Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien, suojauslaskennassa olevien monetaarisia eriä suojaavien johdannaisoppimusten käyvät arvot esitetään taseessa samassa korollisten saamisten tai velkojen ryhmässä, jossa suojattava instrumenttikin esitetään.

Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen valuuttamääräisten nettositaitusten konsolidoinnissa syntyvää muuntoeroa vastaan tehtyjen valuuttasuojauksen käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sisältyviin muuntoeroihin ja tehoton osuus tuloslaskelman rahoituseriin. Nettositaituksen suojauksesta laajan tuloksen muuntoeroihin kirjatut voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan silloin, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutetaan kokonaan tai osittain.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: suojauslaskennan alaiset johdannaiset, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat (sisältäen muut johdannaiset) sekä jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat velat. Rahoitusvelat merkitään alun perin käypään arvoon lisätynä transaktiokustannuksilla. Seuraavina tilikausina rahoitusvelat johdannaisvelkoja lukuun ottamatta esitetään jaksotettuun hankintamenoa käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Myös yritystodistukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa. Tuotot ja kulut kirjataan tuloslaskelmaan kun kyseinen velka kirjataan pois taseesta, arvon alentuessa ja normaaliin velkalyhennysten myötä.

Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia ja korottomia. Yrityshankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvat lisävastikkeet luokitellaan korottomiksi rahoitusveloiksi.

RAHOITUSERIEN KIRJAAMINEN TASEeseen JA TASEESTA POIS KIRJAAMINEN

Rahoitusvarat ja -velat, paitsi johdannaiset, sekä myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan selvityspäivänä. Rahoitusvarat ja -velat kirjataan taseeseen silloin ja vain silloin, kun konsernista tulee rahoitusinstrumenttia koskevien sopimusehtojen osapuoli.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta silloin ja vain silloin, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun konserni siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle niin, että omistamiseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin siirtyvät toiselle osapuolelle. Konserni poistaa rahoitusvelan tai osan rahoitusvelasta taseestaan silloin ja vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä onko olemassa objektiivista näyttöä yksittäisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvarojen ryhmän arvon alentumisesta. Lainojen ja muiden saamisten arvonalentumistappio lasketaan omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Myytävissä olevien rahoitusvarojen

arvonalentumistappio lasketaan hankintamenon ja tarkasteluhetken käyvän arvon erotuksena, vähennettynä kyseisestä rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä aikaisemmin tuloslaskelmaan kirjatulla arvonalentumistappioilla. Sellaisen noteeraamattoman oman pääoman ehtoisen instrumentin, jota ei merkitä taseeseen käypään arvoon, koska sen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvonalentumistappio määritetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvon ja vastaavanlaisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tarkasteluhetken markkinatuotolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena.

Kaikki arvonalentumiskirjaukset kirjataan tuloslaskelmaan. Myytävissä olevien rahoitusvarojen muihin laajan tuloksen eriin kirjattu kertynyt tappio siirretään tuloslaskelmaan luokitelusta johtuvana oikaisuna silloin, kun sijoitus myydään tai kun arvonalentuminen on pysyvä.

Aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio voidaan peruuttaa, mikäli peruutuksen voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumisen kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan. Jakotettuun hankintamenuon kirjattavien rahoitusvarojen ja myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien arvonalentumistappiot perutaan tuloslaskelman kautta. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappioiden peruuntuminen kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Sellaisen noteeraamattoman oman pääoman ehtoisen instrumentin, jota ei merkitä taseeseen käypään arvoon, koska sen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvonalentumistappiota ei saa peruuttaa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiin. Hankintamenu määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä, mikäli se johtaa likimain samaan lopputulokseen kuin FIFO-menetelmä. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenuon sisällytetään raaka-aineiden hankintakulut, välittömät valmistuspalkat, poistot, muut välittömät valmistuskulut sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista, mutta ei vieraan pääoman kuluja. Nettorealisointiin on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta johtuvilla menoilla ja arvioituilla myynnin toteuttamiseksi välttämättömillä menoilla.

MYNTISAAMISET

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä luottotappiovarauksilla. Myyntisaamisista tehdään luottotappiovaraus kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästyminen sekä epäonnistuneet perintätoimenpiteet tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), että kaikkia saamia ei saada alkuperäisin ehdoin. Arvio ja päätös luottotappiovarauksista tehdään yksiköissä tapauskohtaisesti.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Pankeista saadut tililiuotot sisältyvät taseen lyhytaikaisiin korollisiin lainoihin.

OMAT OSAKKEET

Konsernin hankkimat omat osakkeet niihin suoraan liittyvine menoineen kirjataan konsernitalinpäätöksessä oman pääoman vähennykseksi kaupankäyntipäivänä. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus sekä niihin liittyvät kuluerät esitetään oman pääoman muutoksena.

VARAUKSET

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus joltakin kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, mutta vasta siinä vaiheessa, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetken rahan aika-arvosta ja veloitteeseen liittyvästä riskistä.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemukseräiseen tietoon takuumenon toteutumisesta. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMU

Konserni toimii sellaisten sähkö- ja elektroniikkalaitteiden jakelijana, josta on annettu Euroopan unionin direktiivi. Odotetut kustannukset kirjataan muihin liiketoiminnan kuluihin ja lyhytaikaisiin korottomiin velkoihin.

TYÖSUHDE-ETUDET

Eläkkeet

Konserniyhtiöillä on useita eläkejärjestelyitä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekustannukset on laskettu käyttäen ennakoituun etuus oikeus sikköön perustuvaa menetelmää, jossa eläkekustannukset on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi jakamalla kokonaiskustannus työntekijöiden jäljellä olevalle palvelusajalle vakuutusmatemaatikkojen vuosittain laatimien vakuutusmatemaattisten laskelmien mukaisesti. Eläkevastuuna esitetään tulevien arvioitujen eläkemaksujen nykyarvo. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaimattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot. Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, siltä osin kuin ne ylittävät 10 % eläkevelvoitteista tai varojen käyvästä arvosta, kirjataan tuloslaskelmaan työntekijöiden jäljellä olevalle keskimääräiselle palvelusajalle. Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä sinä aikana, jonka kuluessa ne vapaakirjautuvat. Mikäli etuudet vapaakirjautuvat välittömästi, ne kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Laadintaperiaatteiden kohdassa 'Uusien ja muutettujen standardien ja tulkintojen soveltaminen 2013–2016' on kerrottu tarkemmin eläkkeiden kirjaamiskäytännön tulevasta muutoksesta vuonna 2013.

Osakeperusteiset maksut

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämispäivänä ja kirjataan kuluksi oikeuden syntymisjakson ajalle ja vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan tai velkoihin. Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset kannustusjärjestelmät uudelleenarvostetaan käypään arvoon jokaisessa tilinpäätöksessä, ja velan käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien tulosvaikutus esitetään tuloslaskelmassa työsuhde-etuuksista aiheutuissa kuluissa.

Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden tai osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Myöntämispäivä on päivä, jona yhtiö ja vastapuoli sopivat osakeperusteisesta järjestelystä ja jona molemmilla osapuolilla on yhteisymmärrys kaikista järjestelyn ehtoista. Optio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon käyttäen Black-Scholes optioiden arvostusmenetelmää. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, mutta ne on otettu huomioon optioiden lukumäärässä, joiden odotetaan toteutuvan. Yhtiö tarkastelee säännöllisin väliajoin tehtyjä oletuksia ja tarkastaa arvioitaan lopullisesta osakeperusteisten palkkioiden määrästä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan ja vastaava oikaisu tehdään omaan pääomaan tai velkoihin.

Kun osakeoptio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset (mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuna) kirjataan sijoitetun vapaan pääoman rahastoon.

OSINKO

Hallituksen esittämää osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kauden tulos kunkin kauden keskimääräisellä osakemäärällä. Jos takaisin ostettuja omia osakkeita on, niiden keskimääräinen määrä on vähennetty ulkona olevien osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä.

Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos on laskettu takaisin ostettujen osakkeiden menetelmällä (treasury stock method). Siinä optiot oletetaan käytetyiksi tilikauden alussa tai sen jälkeisenä liikkeeseenlaskupäivänä ja saaduilla varoilla oletetaan ostetun omia osakkeita tilikauden keskimääräisellä markkinahinnalla. Ulkona olevien osakkeiden painotetun keskimääräisen lukumäärän lisäksi jakajaan sisällytetään optioiden oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet. Osakeoptioiden käyttöä ei oteta huomioon osakekohtaista tulosta laskettaessa, jos optiolle määriteltä merkintähinta ylittää osakkeiden keskimääräisen markkina-arvon kauden aikana. Osakeoptioilla on laimentava vaikutus, jos osakkeiden kauden keskimääräinen markkinahinta ylittää optioille määritetyn merkintähinnan.

LIIVEVOITTO

IAS 1 (Tilinpäätöksen esittäminen) ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määritellyt sen seuraavasti: Liikevoitto saadaan lisäämällä liikevaihtoon muut liiketoiminnan tuotot sekä osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, vähentämällä myynnin suorat kulut oikaistuna varaston muutoksella ja omaan käyttöön valmistuksesta syntyneillä kustannuksilla, vähentämällä työsuhde-etuuksiin liittyvät kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumiset sekä muut liiketoiminnan kulut. Kurssierot ja johdannaisien käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon mikäli ne liittyvät liiketapahtumiin, muuten ne kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

RAHAVIRTUALASKELMA

Rahavirtalaskelmassa kuvatut rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta. Liiketoiminnan rahavirta on esitetty epäsuoraa esittämistapaa noudattaen. Kaikki tilikauden aikana maksetut verot on esitetty liiketoiminnan rahavirrassa, ellei niitä voida erityisesti kohdistaa investointien tai rahoituksen rahavirtoihin. Realisoitumattomat valuuttakurssimuutokset ulkomaanrahan määräisinä pidettävistä rahavaroista ja konserniyhtiöiden välisistä tapahtumista on esitetty erillisellä rivillä ennen rahavarojen muutosta, erillään liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista.

KERTALUONTEISET ERÄT

Raportointikausien välisen vertailukelpoisuuden vuoksi konserni luokittelee taloudellisessa raportoinnissaan tietyt kulu- ja tuotto-erät kertaluonteisiksi. Kertaluonteisina erinä käsitellään pääasiassa konsernin liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin liittyvät kulut ja tuotot, kertaluonteiset arvonalentumiset, yrityshankinnoista syntyvät konsernin ulkopuoliset kulut sekä muut poikkeukselliset kertaluonteiset erät, jotka olennaisesti vääristävät konsernin perusliiketoiminnan kannattavuuden vertailukelpoisuutta.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöksen laadinta kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaan edellyttää johdon tekevän arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat konsernitilinpäätöksessä ja sen liitetiedoissa raportoihin eriin. Toteutumat voivat poiketa näistä arvioista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa sovellettaessa tilinpäätöksen laadintaperiaatteita. Johdon arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja tulevaisuuden ennusteisiin, joita arvioidaan jatkuvasti. Mahdolliset arvioiden ja oletusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamuksia korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat riskin varojen ja velkojen kirjanpito-arvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Yrityshankintojen käyvän arvon määrittäminen

Sekä yhtiö että ulkopuolinen neuvonantaja ovat arvioineet hankittujen käyttö pääoman ja aineellisten hyödykkeiden käypiä arvoja. Immateriaalioikeuksien (tavara- ja tuotemerkit, patentit ja teknologia) ja asiakassuhteiden ja -tietojen käyvän arvon määrittäminen perustuu hyödykkeiden diskontattuihin kassavirtoihin.

Arvonalentumistestaus

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko viitteitä siitä, että jokin aineellisen tai aineettoman hyödykkeen arvo on alentunut. Liikearvot ja aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika, ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet testataan vuosittain. Arvonalentumistestausta varten konsernin omaisuus jaetaan rahavirtaa tuottaviin yksiköihin sille alimmalle tasolle, joka on muista yksiköistä pääosin riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Arvonalentuminen kirjataan, jos kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu pääsääntöisesti tulevaisuuden diskontattuihin nettokassavirtoihin, jotka vastaavan omaisuuserän avulla on saatavissa. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Verot

Konserni arvioi tilinpäätösten yhteydessä erityisesti laskennallisten verosaamisten kirjausperiaatteet. Laskennallinen vero lasketaan velkamenetelmän mukaisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetkellä voimassa olevia verokantoja käyttäen. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden poistoeroista, hankittujen yhtiöiden nettovarallisuuden arvostamisesta käypään arvoon, sisäisistä varastokatteista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, varastoista ja muista varauksista, tilinpäätössiirroista sekä käyttämättömistä verotuksellisista tappioista. Väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen vero siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennallisten verosaamisten hyödyntämismahdollisuutta arvioidaan ja sitä oikaistaan siltä osin kuin mahdollisuus sen hyödyntämiseen on epätodennäköinen. Konserni arvioi tilinpäätöksen yhteydessä onko tytäryhtiöiden voitonjako sen määräysvallassa ja todennäköistä, ja kirjaa siitä laskennallisen verovelan sen mukaisesti.

Eläkkeet

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekustannukset on laskettu käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Työsuhde-etuuksiin liittyvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, palkkatason nousu ja vuotuinen inflaatio. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa toteutuneesta kehityksestä. Vakuutusmatemaattisten tekijöiden muutosten vaikutus jaksotetaan jäljellä olevalle arvioidulle palvelusajalle, jolla voi olla pieni vaikutus konsernin tilikauden tulokseen.

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät

Osakeperusteisten kannustusjärjestelmien myöntämishetkellä määritetty kulu perustuu konsernin arvioon siitä optioiden tai osakepalkkioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Optio-oikeudet on arvostettu käypään arvoon käyttäen Black-Scholes optioiden arvostusmenetelmää. Optioiden arvon määrittämisessä käytetään oletuksia kuten odotettu volatilitteetti, riskitön korko, odotettu option voimassaoloaika ja odotetut henkilöstövähennykset. Ei-markkinaperusteisten ehtojen vaikutuksia ei sisällytetä option käypään arvoon, mutta ne on otettu huomioon optioiden lukumäärässä, joiden odotetaan toteutuvan. Yhtiö tarkastelee säännöllisin väliajoin tehtyjä oletuksia ja tarkastaa arvioitaan lopullisesta osakeperusteisten palkkioiden määrästä. Arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Varaukset

Varauksen kirjaamisajankohta perustuu johdon arvioon siitä, milloin oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite on syntynyt ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Hyperinflaatio

Konsernilla voi olla toimintoja maissa, joissa vaikuttaa hyperinflaatio. Hyperinflaatiomaaksi luokiteltuun maahan rekisteröityjen tytäryrityksien tilinpäätökset oikaistaan IAS 29:n (Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa) mukaisesti, mikäli oikaisun vaikutus on konsernitilinpäätöksen kannalta olennainen.

LUKUJEN ESITTÄMINEN JA PYÖRISTYS

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina. Kaikki tilinpäätöstaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja lukuja.

Tilinpäätöksessä 0,0 milj. euroa tarkoittaa, että luku on itseisarvoltaan alle 50 000 euroa. Jos nimikkeen määrä on 0 euroa, se esitetään tyhjänä soluna.

2 SEGMENTTI- INFORMAATIO

Rapala-konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena, kalastustarvikkeiden hankinta-, valmistus- ja jakeluyksiköiden yhtenäisenä ketjuna. Johtamisen perusyksikkö on yksittäinen tytäryhtiö, joka toimii yhdellä tai useammalla toimintaketjun osa-alueella. Konsernilla ei ole divisioonarakennetta, vaan lähes kaikki tytäryhtiöt raportoivat suoraan konsernin toimitusjohtajalle, joka yhdessä hallituksen kanssa on ylin päätöksentekijä.

Konsernin toimintojen integroituneesta luonteesta huolimatta konsernin johdon lähestymistapa eroaa yksiköiden käsittelemien tuotteiden luonteen ja alkuperän mukaan. Eri tuotteiden strateginen ja operatiivinen rooli eroaa riippuen siitä, ovatko myytävät tuotteet konsernin itsensä valmistamia, alihankintana omilla tuotemerkeillä valmistettuja vai kolmansien osapuolien valmistamia ja konsernin edustamia ja jakelemia, tai ovatko tuotteet osa konsernin kalastusliiketoimintaa vai kalastusta tukevia muita tuoteryhmiä. Erot tuotteiden luonteen ja alkuperän välillä muodostavat perustan konsernin toimintasegmenteille.

Konsernin toimintasegmentit ovat Konsernin kalastustuotteet, Konsernin muut tuotteet ja Kolmansien osapuolien tuotteet. Konsernin kalastustuotteet ja Konsernin muut tuotteet muodostavat yhdessä raportoitavan toimintasegmentin Konsernin tuotteet. Konsernin kalastustuotteet ovat konsernin itsensä valmistamia tai alihankkijoiden tuottamia, konsernin omien tuotemerkkien alla myytäviä kalastustarvikkeita. Konsernin kalastustuotteet sisältävät uistimet ja syötit, koukut, siimat ja kalastajan tarvikkeet. Konsernin muut tuotteet sisältävät konsernin omat talviurheiluun ja muuhun liiketoimintaan liittyvät tuotteet sekä lahjatavarat. Kolmansien osapuolien tuotteet sisältävät konsernin ulkopuoliset kalastus-, metsästys-, ulkoilu- ja talviurheilutuotteet.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Segmentteistä raportoidut luvut ovat yhdenmukaisia IFRS-laskentaperiaatteiden kanssa. Mahdolliset segmenttien väliset liiketapahtumat on hinnoiteltu markkinaehtoisesti.

TOIMINTASEGMENTIT

2012

MILJ. EUR	KONSERNIN TUOTTEET	KOLMANSIEN OSAPUOLIEN TUOTTEET	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	176,4	114,3	290,7
Poistot ja arvonalentumiset	-5,9	-0,9	-6,8
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta (sisältyy liikevoittoon)	-0,3	0,0	-0,3
Liikevoitto	18,9	7,0	25,9
Rahoituserät			-4,9
Tulos ennen veroja			21,0
Korottomat varat	212,7	68,3	281,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1,1	0,2	1,3
Kohdistamattomat korolliset varat			44,3
Varat yhteensä			326,6
Investoinnit	13,4	1,0	14,4

2011

MILJ. EUR	KONSERNIN TUOTTEET	KOLMANSIEN OSAPUOLIEN TUOTTEET	KONSERNI YHTEENSÄ
Liikevaihto	174,5	105,0	279,5
Poistot ja arvonalentumiset	-5,9	-1,1	-7,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta (sisältyy liikevoittoon)	-0,1	0,0	-0,1
Liikevoitto	22,4	8,4	30,7
Rahoituserät			-5,5
Tulos ennen veroja			25,2
Korottomat varat	208,6	68,6	277,2
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1,3	0,2	1,5
Korolliset varat			35,9
Varat yhteensä			314,5
Investoinnit	9,0	1,1	10,0

MAANTIETEELLISET JA KOKO YHTEISÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Konserni toimii neljällä maantieteellisellä alueella, jotka ovat Pohjois-Amerikka, Pohjoismaat, muu Eurooppa ja muut maat. Ulkoinen liikevaihto ja pitkäaikaiset varat on esitetty eriteltynä maittain, joiden osuus kokonaisuudesta on merkittävä.

Pitkäaikaiset varat sisältävät konsernin pitkäaikaiset varat poislukien rahoitusvarat ja laskennalliset verosaamiset.

Konsernin asiakaskunta koostuu laajasta määrästä asiakkaita useilla markkina-alueilla eikä yhdenkään asiakkaan liikevaihto edusta yksinään merkittävää osaa konsernin liikevaihdosta.

Ulkoinen liikevaihto myyjäyhtiön sijaintimaan mukaan

MILJ. EUR	2012	2011
Suomi	26,1	29,0
Muut Pohjoismaat	36,6	36,3
Pohjoismaat yhteensä	62,7	65,3
Venäjä	36,6	28,8
Ranska	35,2	34,2
Muut Euroopan maat	36,4	39,7
Muu Eurooppa yhteensä	108,2	102,7
USA	68,2	55,6
Muu Pohjois-Amerikka	15,4	13,5
Pohjois-Amerikka yhteensä	83,6	69,1
Muut maat yhteensä	36,2	42,4
YHTEENSÄ	290,7	279,5

Pitkäaikaiset varat sijaintimaan mukaan

MILJ. EUR	2012	2011
Suomi	14,1	13,9
Muut Pohjoismaat	6,1	2,8
Pohjoismaat yhteensä	20,1	16,6
Muu Eurooppa yhteensä	18,3	18,9
USA	28,4	26,2
Muu Pohjois-Amerikka	4,1	4,2
Pohjois-Amerikka yhteensä	32,5	30,5
Kiina	26,7	26,9
Muut maat	5,7	5,2
Muut maat yhteensä	32,3	32,0
YHTEENSÄ	103,2	98,1

3 YRITYSHANKINNAT JA -LUOVUTUKSET

YRITYSHANKINNAT VUONNA 2012

Helmikuussa konserni osti Minnesotan osavaltiossa toimivan Strike Master Corporationin ("Strike Master") liiketoiminnan, mukaan lukien Mora -tavaramerkin Pohjois-Amerikassa. Strike Master on USA:n johtava jääkairojen toimittaja. Samanaikaisesti konserni osti 100 % ruotsalaisen Mora Ice Ab:n osakekannasta hankkien Mora Ice -brändin, sekä Mora Ice -jääkairoihin liittyvät aineettomat oikeudet. Mora Ice on jääkairojen ja jääkairanterien arvostettu ja johtava tuotemerkki Euroopassa.

Toteutetut hankkeet tekevät Rapala-konsernista globaalin markkinajohtajan talvikalastussegmentissä. Konsernilla on erittäin hyvät mahdollisuudet hyödyntää tätä johtavaa asemaansa koska konsernilla on vahvat jakeluyhtiöt kaikilla talvikalastuksen päämarkkina-alueilla kuten USA:ssa, Kanadassa, Venäjällä, useassa muussa Itä-Euroopan maassa, Pohjoismaissa, Japanissa ja Kiinassa.

Hankinta-ajankohdan jälkeinen liikevaihto, 5,1 milj. euroa, sisältyy konsernin tuloslaskelmaan. Hankinnoilla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen. Hankintojen rakenteen vuoksi ei ole mahdollista luotettavasti määrittää transaktiota edeltänyttä liikevaihtoa ja tulosta vuonna 2012.

Syyskuussa konserni osti 20 %:n osuuden konsernin Indonesian-jakeluyhtiöstä. Lunastuksen jälkeen konsernin osuus tytäryhtiöstä nousi 100 %:iin. Hankinnalla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

Vuonna 2012 toteutettujen yrityshankintojen kokonaisvastike on 6,8 milj. euroa.

Vuonna 2012 toteutui lisäksi 0,8 milj. euron maksu (0,7 milj. euroa) vuonna 2008 tehdystä Sufix-tuotemerkin hankinnasta.

YRITYSHANKINNAT VUONNA 2011

Heinäkuussa konserni osti 100 % Isossa-Britanniassa sijaitsevan Advanced Carp Equipment Ltd:n ("ACE") osakekannasta ja määräysvallasta. ACE:n toimiala on karppikalastuksessa tarvittavien tarvikkeiden suunnittelu ja myynti. ACE:n hankinta mahdollisti konsernin nopean laajentumisen näille tuotealueille Isossa-Britanniassa ja muualla Euroopassa. Kauppahinta 0,0 milj. puntaa (0,0 milj. euroa) maksettiin rahana kaupanteon yhteydessä.

ACE:n hankinta lisäsi konsernin 2011 liikevaihtoa 0,1 milj. euroa ja vaikutti vuoden tulokseen -0,1 milj. euroa. Jos yrityskauppa olisi toteutunut vuoden 2011 alussa, se olisi lisännyt konsernin liikevaihtoa 0,2 milj. euroa ja vaikuttanut konsernin nettotulokseen -0,1 milj. eurolla.

MUUT HANKINNAT 2011

Syyskuussa konserni osti 50 % osuuden Shimano UK Ltd:n osakepääomasta ja äänivallasta. Kaupan yhteydessä muodostui yhteisyritys nimeltään Shimano Normark UK Ltd., jossa konsernilla on yhteinen määräysvalta Shimanon kanssa, ja joka jakelee yksinoikeudella sekä konsernin että Shimanon tuotteita Isossa-Britanniassa. Lopullinen kauppahinta oli puolet hankitun yrityksen hankintahetken nettovaroista, 1,4 milj. puntaa. Kaupasta ei syntynyt liikearvoa. Lisätietoja yhteisyrityksestä on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 13 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

YRITYSHANKINNAT

MILJ. EUR	2012	2011
Rahavarat ja korolliset saamiset		0,0
Vaihto-omaisuus	1,8	0,2
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	0,3	0,0
Aineettomat hyödykkeet	4,4	0,4
Aineelliset hyödykkeet	0,1	0,1
Ostovelat ja muut korottomat velat	0,0	-0,6
Korolliset velat		-0,1
Laskennallinen verovelka (netto)	-0,6	-0,1
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	
HANKITUN NETTOVARALLISUUDEN KÄYPÄ ARVO	6,0	0,0

MILJ. EUR	2012	2011
Tilikaudella rahana maksettu kauppahinta	6,8	0,0
KOKONAISVASTIKE	6,8	0,0
Liikearvo	0,7	0,1
NETTOLIKEARVO	0,7	0,1
Rahana maksettu kauppahinta ¹⁾	6,8	0,2
Hankitut rahavarat		0,0
RAHAVIRTAVAIKUTUS	6,8	0,2

1) 2011 maksettu kauppahinta sisältää myös vuonna 2010 tehdystä Dynamite Baits Ltd:n hankinnasta syntyneen ehdollisen kauppahinnan maksun 0,1 milj. euroa. Ehdollinen kauppahinta liittyi yhtiön saamaan verohyötyyn, josta tilikaudella 2011 toteutui 0,1 milj. euroa, ja josta loput 0,1 milj. euroa odotetaan toteutuvan lähitulevaisuudessa. Ehdollisen kauppahinnan diskontattu arvo on määritetty käyttäen tuottoperusteista menetelmää 1 % diskonttokorolla.

Konserni on kirjannut kuluksi yhteensä 0,0 milj. euroa palkkioita liittyen hankintoihin. Palkkiot sisältyvät tuloslaskelmalla liiketoiminnan muihin kuluihin ja ne käsitellään kertaluonteisina kuluina.

Vuoden 2012 hankinnoista syntynyt 0,7 milj. euron liikearvo perustuu tuotevalikoiman ja markkina-alueen laajentumisesta sekä hankinnasta ja jakelusta odotettavissa oleviin synergiaetuihin. Kirjattu liikearvo ei ole vähennyskelpoinen verotuksessa. Vuonna 2011 ACE:n hankinnasta syntyi liikearvoa 0,1 milj. euroa perustuen yritys-kaupalla saavutettavaan nopeaan laajentumiseen uusille tuotemerkkinoille. Liikearvot on varmennettu arvonalennustestauksen avulla.

Hankinnat sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankittujen immateriaalioikeuksien käypä arvo on määritetty arvioituihin diskontattuihin rojaltimeksiin perustuen. Asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty tuottoperusteisesti perustuen asiakassuhteiden tuottamiin rahavirtoihin niiden jäljellä olevana taloudellisena vaikutusajanaan.

YRITYSMYNNIT

Kesäkuussa 2012 Valko-Venäjän-jakeluyhtiön omistus siirrettiin Rapala Shimano East Europe -organisaatioon Shimanon kanssa tehtyjen yhteisyrityssopimusten mukaisesti. Konsernin omistus yhtiössä laski 50 %:iin (määräysvalta säilyi Rapala-konsernilla). Myynnillä ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen ja taseeseen.

Joulukuussa 2011 konserni myi 100 % Willtech Gift Ltd:n ("Willtech Gift") osakekannasta. Ennen kauppaa lahjatavara-liiketoiminta oli siirretty Willtech Giftin omistukseen. Kaupasta syntynyt 1,9 milj. euron suuruinen myyntivoitto sisältyy tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin. Luovutettujen varojen tase-arvo oli 4,8 milj. euroa sisältäen 1,0 milj. euroa liikearvoa.

Osa kauppahinnasta maksettiin käteisellä ja loppuosa kauppahinnasta jäi korolliseksi, vakuudelliseksi saamiseksi, joka maksetaan vuoteen 2016 mennessä.

Kauppahintasaamisen ensimmäinen erä, 1,1 milj. euroa toteutui sopimuksen mukaisesti joulukuussa 2012. Päätävän taseen viimeistelyyn liittyen kauppahintaa oikaistiin, ja 0,3 milj. euron suuruinen oikaisu erä maksettiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Lahjatavaraliiketoiminnan luovutuksen nettovaikutus vuoden 2012 rahavirtaan oli 0,8 milj. euroa.

LUOVUTUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Käyttöpääoma		1,9
Aineelliset hyödykkeet		1,0
Rahavarat		0,9
Osuus liikearvosta		1,0
Luovutetut varat yhteensä		4,9
Rahana kaupanteon yhteydessä saatu vastike	0,0	1,4
Möhemmin rahana saatava vastike		5,3
Kauppahinta-oikaisu	-0,3	
Vastike yhteensä	-0,3	6,7
Kirjattu voitto/tappio	-0,3	1,9
Luovutusten rahavirtavaikutus	0,8	0,6

4 LIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

MILJ. EUR	2012	2011
Kiinan-lahjatavaraliiketoiminnan myyntivoitto		1,9
Muut aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	0,3	0,2
Rojaltituotot	0,3	0,3
Vuokratuotot	0,2	0,1
Romumyynti	0,3	0,0
Muut tuotot	0,3	0,4
YHTEENSÄ	1,3	2,9

5 LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

MILJ. EUR	2012	2011
Myynti- ja markkinointikulut	-12,5	-12,2
Maksetut vuokrat	-7,8	-7,4
Rahdit	-5,5	-5,7
Kunnossapito- ja yleiskustannukset	-5,6	-5,2
Matkakulut	-5,1	-4,6
Myyntikomissiot	-4,1	-3,6
Konsultointikulut	-2,5	-2,2
IT ja tietoliikenne	-2,1	-1,9
Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut	-0,8	-0,8
Muut kulut	-9,8	-9,7
YHTEENSÄ	-55,8	-53,3

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

MILJ. EUR	2012	2011
Tilintarkastuspalkkiot	-0,7	-0,7
Palkkiot veropalveluista	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-0,8	-0,8

LIKEVOITTOON SISÄLTYVÄT KERTALUONTEISET TUOTOT JA KULUT

MILJ. EUR	2012	2011
Yrityshankintoihin liittyvät kulut	0,0	-0,3
Unkarin uudelleenjärjestelykustannukset		0,1
Suomen-toimintojen muuttokustannukset		-0,3
Kiinan-lahjatavaravalmistussyksikön myynti ¹⁾	-0,7	1,5
Muut uudelleenjärjestelykustannukset		-0,4
Kiinteistön myyntivoitto Suomessa	0,1	
Muut kertaluonteiset erät	0,0	
Voittoon ennen poistoja sisältyvät erät yhteensä	-0,6	0,6
Suomen-toimintojen muuttoon liittyvä käyttöomaisuuden arvonalentuminen		-0,4
Muut kertaluonteiset arvonalentumiset		0,0
LIKEVOITTOON SISÄLTYVÄT KERTALUONTEISET ERÄT YHTEENSÄ	-0,6	0,2

1) 2012: Sisältää kauppahinnan palautuksen sekä luovutukseen liittyviä kuluja.
2011: Sisältää kirjatun voiton 1,9 milj. euroa sekä myynnistä aiheutuneet kulut.

Tuloslaskelmassa kertaluonteiset tuotot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Kertaluonteiset kulut sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin, työsuhde-etuuksista aiheutuviin kuluihin sekä poistoihin ja arvonalentumisiin.

6 MATERIAALIT JA PALVELUT

MILJ. EUR	2012	2011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-128,7	-125,6
Varastojen muutos	-0,1	0,6
Ulkopuoliset palvelut	-5,3	-8,2
YHTEENSÄ	-134,1	-133,2

7 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

MILJ. EUR	2012	2011
Palkat	-49,6	-50,4
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-4,0	-3,8
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	-0,1	-0,2
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	0,0	0,0
Osakkeina toteutettavat ja maksettavat optiojärjestelyt	-0,3	
Käteisvaroina maksettavat optiojärjestelyt		0,1
Muut henkilösvikukulut	-8,5	-7,9
YHTEENSÄ	-62,6	-62,4

Vuonna 2011 työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut sisälsivät uudelleenjärjestelyistä johtuvia henkilöstökuluja 0,8 milj. euroa. Tarkemmat tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista ja optiojärjestelyistä on esitetty liitetiedoissa 27 ja 28.

HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN

HENKILÖÄ	2012	2011
Pohjois-Amerikka	130	116
Pohjoismaat	384	444
Muu Eurooppa	868	835
Muut maat	745	813
YHTEENSÄ	2 127	2 208

8 TUTKIMUS- JA KEHITYSKULUT

Tilikauden voittoon sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehityskuluja 2,0 milj. euroa vuonna 2012 (2011: 2,1 milj. euroa). Konserni ei ole aktivoinut kehityskuluja.

9 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

MILJ. EUR	2012	2011
Kurssivoitot		
Lainoista ja saamisista	6,1	7,2
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	4,9	2,6
Kurssitappiot		
Lainoista ja saamisista	-6,7	-7,3
Jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	-4,9	-4,3
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista ja saamisista	0,4	0,2
Muut rahoitustuotot	0,0	0,0
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön kirjatuista rahoitusveloista	-3,7	-3,6
Korkojohdannaisten arvon muutokset - ei suojauslaskennassa	-0,3	
Valuuttajohdannaisten arvon muutokset - ei suojauslaskennassa	-0,2	
Muut rahoituskulut	-0,5	-0,3
YHTEENSÄ	-4,9	-5,5

KIRJATTU MUIHIN LAAJAN TULOSLASKELMAN ERIIN

MILJ. EUR	2012	2011
Suojauslaskennan alaisten korkoterminien arvonmuutokset, verovaikutus huomioituna	-0,6	-0,1
Voitot ja tappiot nettosijoituksien suojauksista, verovaikutus huomioituna	0,2	-0,4
YHTEENSÄ	-0,4	-0,5

**TULOSLASKELMAAN KIRJATUT VALUUTTAKURSSIVOITOT
JA -TAPPIOT**

MILJ. EUR	2012	2011
Liikevaihtoon sisältyvät	0,2	0,4
Ostoihin sisältyvät	-0,2	-0,1
Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät		
Valuuttatermiinien arvonmuutokset - ei suojauslaskennassa	-0,4	-0,1
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät		
Kursssivoitot ja -tappiot, netto	-0,6	-1,8
Johdannaisten arvonmuutokset - ei suojauslaskennassa	-0,5	
YHTEENSÄ	-1,4	-1,6

Suojauslaskennan alaisten johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset esitetään yhdessä suojattavan instrumentin kanssa.

IAS 39:n tehokkuusvaatimukset täyttävillä nettosijoituksien suojauksilla ja korkojohdannaisilla ei ollut tehottomuudesta johtuvaa tuloslaskelmavaikutusta vuosina 2012 ja 2011.

10 TULOVEROT**TULOVEROT TULOSLASKELMASSA**

MILJ. EUR	2012	2011
Tuloverot	-6,9	-7,9
Laskennalliset verot	-0,2	-0,1
YHTEENSÄ	-7,1	-8,0

TULOVEROJEN TÄSMÄYTYS

MILJ. EUR	2012	2011
Verot laskettuna Suomen yhtiöverokannalla (24,5 %)	-5,2	-6,6
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-0,6	-1,2
Vähennyskelvottomat kulut ja verovapaat tuotot	-0,4	0,4
Ulkomaiset lähdeverot	-0,3	-0,3
Tilikauden tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-1,1	-0,4
Verot aikaisemmilta tilikausilta	0,1	-0,5
Edellisinä vuosina muodostettujen laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutokset	0,0	0,5
Muut erät	0,3	0,0
TULOVEROT TULOSLASKELMASSA	-7,1	-8,0

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT**2012**

MILJ. EUR	ENNEN VEROJA	VERO- VAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Muuntoerot	-0,3		-0,3
Voitot ja tappiot rahavirtojen suojauksista	-0,9	0,2	-0,6
Voitot ja tappiot nettosijoitusten suojauksista	0,3	-0,1	0,2
YHTEENSÄ	-0,9	0,1	-0,8

2011

MILJ. EUR	ENNEN VEROJA	VERO- VAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Muuntoerot	2,0		2,0
Voitot ja tappiot rahavirtojen suojauksista	-0,1	0,0	-0,1
Voitot ja tappiot nettosijoitusten suojauksista	-0,5	0,1	-0,4
YHTEENSÄ	1,4	0,1	1,5

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOS

2012

MILJ. EUR	1.1.	TULOSLASKELMA	OMA PÄÄOMA	MUUNTOEROT	YRITYSHANKINNAT (KATSO LIITETIETO 3)	31.12.
Vahvistetut tappiot ja verohyvitykset	2,7	-0,6		0,0		2,2
Varaukset	0,2	0,1		0,0		0,3
Eläkevelvoitteet	0,3	0,0		0,0		0,4
Poistoerot	0,2	-0,1		0,0		0,1
Konsernin yhdistelytoimenpiteiden ja eliminointien vaikutus	4,7	0,2		-0,1		4,9
Muut tilapäiset erot	1,6	0,3	0,2	0,0		2,1
LASKENNALLISET VEROSAAMISET YHTEENSÄ	9,8	-0,1	0,2	0,0		9,9
Poistoerot ja muut verottamattomat varaukset	2,7	0,1		0,0		2,8
Varastot	2,4	0,0		0,0		2,3
Hankittujen nettovarojen käyvän arvon muutokset	3,3	0,0		0,0	0,6	4,0
Muut tilapäiset erot	0,8	0,0		0,0		0,8
LASKENNALLISET VEROVELAT YHTEENSÄ	9,2	0,1		0,0	0,6	9,9
LASKENNALLINEN VEROSAAMINEN, NETTO	0,6	-0,2	0,2	0,0	-0,6	0,0

2011

MILJ. EUR	1.1.	TULOSLASKELMA	OMA PÄÄOMA	MUUNTOEROT	YRITYSHANKINNAT	31.12.
Vahvistetut tappiot ja verohyvitykset	2,3	0,4		0,0		2,7
Varaukset	0,1	0,1		0,0		0,2
Eläkevelvoitteet	0,3	0,0		0,0		0,3
Poistoerot	0,1	0,1		0,0		0,2
Konsernin yhdistelytoimenpiteiden ja eliminointien vaikutus	5,0	-0,4		0,1		4,7
Muut tilapäiset erot	1,8	-0,2	0,0	0,0		1,6
LASKENNALLISET VEROSAAMISET YHTEENSÄ	9,7	0,0	0,0	0,1		9,8
Poistoerot ja muut verottamattomat varaukset	2,6	0,1		0,1		2,7
Varastot	2,4	-0,1		0,1		2,4
Hankittujen nettovarojen käyvän arvon muutokset	3,2	0,0		0,0	0,1	3,3
Muut tilapäiset erot	0,6	0,2		0,0		0,8
LASKENNALLISET VEROVELAT YHTEENSÄ	8,8	0,2		0,2	0,1	9,2
LASKENNALLINEN VEROSAAMINEN, NETTO	0,9	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,6

Laskennallinen vero on taseessa esitetty nettona IAS 12 mukaisesti. Konsernilla oli 31.12.2012 vahvistettuja tappiota 9,7 milj. euroa (2011: 7,1 milj. euroa), joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystyttäisiin hyödyntämään. Näistä tappioista 5,2 milj. euroa vanhenee seuraavan viiden vuoden kuluessa (2011: 3,7 milj. euroa).

Konsernissa ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista, koska voitonjako on konsernin päätäntävällässä, eikä se ole todennäköistä lähitulevaisuudessa.

Taseeseen sisältyy 1,2 milj. euroa (2011: 0,9 milj. euroa) laskennallisia verosaamia sellaisissa tytäryhtiöissä, joiden tilikauden 2012 tai 2011 tulos on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä.

11 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2012

MILJ. EUR	TAVARAMERKIT	ASIAKASSUHTEET	LIIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	18,5	3,4	46,0	6,4	74,3
Lisäykset	0,1			0,4	0,5
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)	3,7	0,7	0,7		5,2
Vähennykset				-0,1	-0,1
Kurssierot	-0,1	0,0	-0,2	0,0	-0,3
HANKINTAMENO 31.12.	22,2	4,1	46,5	6,8	79,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-1,6		-4,2	-6,4
Vähennykset				0,0	0,0
Tilikauden poistot		-0,4		-0,3	-0,7
Kurssierot	0,1	0,0		0,0	0,1
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-0,6	-2,0		-4,5	-7,0
KIRJANPITOARVO 1.1.	17,9	1,8	46,0	2,3	67,9
KIRJANPITOARVO 31.12.	21,7	2,2	46,5	2,3	72,6

2011

MILJ. EUR	TAVARAMERKIT	ASIAKASSUHTEET	LIIKEARVO	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	17,7	3,5	46,5	5,8	73,5
Lisäykset				0,4	0,4
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)	0,4		0,1	0,0	0,5
Vähennykset			-1,1	-0,1	-1,2
Uudelleenryhmittelyt				0,2	0,2
Kurssierot	0,4	0,0	0,5	0,0	0,9
HANKINTAMENO 31.12.	18,5	3,4	46,0	6,4	74,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-1,3		-3,8	-5,7
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)				0,0	0,0
Vähennykset				0,0	0,0
Uudelleenryhmittelyt				-0,2	-0,2
Tilikauden poistot		-0,3		-0,3	-0,7
Kurssierot	0,0	0,0		0,0	0,0
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-0,6	-1,6		-4,2	-6,4
KIRJANPITOARVO 1.1.	17,1	2,2	46,5	2,0	67,8
KIRJANPITOARVO 31.12.	17,9	1,8	46,0	2,3	67,9

**LIKEARVO JA TALOUDELLISELTA VAIKUTUSAJALTAAN
RAJOITAMATTOMAT TAVARAMERKIT
LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN**

MILJ. EUR	KONSERNIN KALASTUS- TUOTTEET	KONSERNIN MUUT TUOTTEET	KOLMANSIEN OSAPUOLIIEN TUOTTEET	YHTEENSÄ
2012				
Liikearvo	44,2	0,0	2,3	46,5
Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit	21,0	0,1	0,5	21,7
Diskonttokorko, %	8,2	8,2	10,6	
2011				
Liikearvo	43,7	0,0	2,3	46,0
Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit	17,2	0,1	0,5	17,9
Diskonttokorko, %	5,4	5,4	5,4	

**LIKEARVON JA TALOUDELLISELTA VAIKUTUSAJALTAAN
RAJOITAMATTOMIEN TAVARAMERKKIEN
ARVONALENTUMISTESTAUS**

Konsernia johdetaan yhtenä kokonaisuutena eikä sitä ole organisoitu tai johdettu segmenteittäin. Suurin osa yksiköistä on toiminnassa riippuvaisia toisistaan, eikä osalla yksiköistä ole omaa tuotanto- tai myyntitoimintaa, eivätkä ne ole siten kykeneviä toimimaan itsenäisesti. IFRS:n mukaan pienin erotettavissa oleva rahavirtaa tuottava yksikkö saa olla kuitenkin enintään niin laaja kuin yhteisön segmenttiraportointiin perustuva toiminnallinen segmentti. Tästä johtuen liikearvo ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat tavaramerkit testataan liiketoimintasegmenttitasolla.

Liikearvojen ja tavaramerkkien tasearvojen mahdollinen arvonalentuminen testataan käyttöarvon mukaisesti diskontattujen tulevaisuuden rahavirtojen avulla. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon tekemiin ja hallituksen hyväksymiin ennusteisiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson. Arvioidut myynti- ja tuotantomäärät on johdettu olemassa olevien tuotannon tekijöiden käytöstä. Tärkeimmät arviot ja oletukset, joihin johto perustaa rahavirtaennusteet, liittyvät tuotantomääriin ja katteisiin. Diskonttokorkona käytetään painotettua pääoman kustannusta (WACC) ennen veroja. Vuoden 2012 diskonttokorko on laskettu erikseen kullekin liiketoimintasegmentille vastaavalla määrittämistekniikalla kuin vuoden 2011 arvonalentumistestauksissa. Vuoden 2012 diskonttokoron riskikomponentissa on huomioitu vastaisiin rahavirtoihin liittyvä epävarmuus, mikä aikaisemmin otettiin huomioon terminaaliperiodin pituudessa. Sekä vuonna 2011 että 2012 toteutetuissa laskelmissa viiden vuoden ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä 0 %:n kasvutekijää. Suoritettujen liikearvojen ja tavaramerkkien arvonalentumistestien perusteella vuosina 2012 ja 2011 ei ole ollut tarvetta liikearvon arvonalennuksiin.

Keskeiset muuttajat

Myynti – Konsernin ennustettu myynti perustuu nykyisiin ja tuleviin tuotesortimentteihin sekä jakelu- ja tuotantokapasiteetin hyödyntämiseen. Myyntiennusteen pohjana ovat lisäksi toimialan pitkän aikavälin kasvu ja konsernin strategian edelleen toteuttaminen.

Käyttökate – Konsernin ennustettu käyttökate, liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, perustuu edellisten vuosien aikana toteutuneisiin katteisiin sekä johdon arvioihin myynnin ja myyntikatteen kehittymisestä. Käyttökateen kehittämisessä on lisäksi huomioitu yleinen kustannustason nousu.

Diskonttokorko – Diskonttokorkona käytetään painotettua pääoman kustannusta (WACC) ennen veroja. Painotettu pääoman kustannus kuvaa konsernin oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit.

Kasvutekijä – Käytetty kasvutekijä on johdon harkinnan mukaan konservatiivinen verrattuna konsernin toteutuneisiin kasvuprosentteihin viimeisen viiden vuoden aikana.

Herkkyyshanalyysi

Keskeisimmät liikearvon alentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat ennustettu käyttökate ja diskonttokorko. Yhtiön johdon mielestä minkään keskeisen tekijän todennäköinen muutos ei johtaisi tilanteeseen, jossa kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Vaikka ennustettu käyttökate olisi 40 prosenttia alhaisempi kuin johdon ennuste tai diskonttokorko 9 prosenttiyksikköä johdon laskelmissa käyttämää korkeampi, se ei johtaisi arvonalentumistappion kirjaamiseen missään rahavirtaa tuottavassa yksikössä.

12 AINEELLISET HYÖDYKKEET

2012

MILJ. EUR	MAA- ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	1,8	21,7	51,8	10,1	1,0	86,4
Lisäykset		0,8	3,4	1,6	1,3	7,0
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)			0,1			0,1
Vähennykset	0,0	-0,8	-1,7	-0,9	-0,1	-3,4
Uudelleenryhmittelyt		0,1	1,5	0,0	-1,7	-0,1
Siirto myytävänä olevista omaisuuseristä	0,1	0,9				1,0
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,2
HANKINTAMENO 31.12.	1,8	22,8	55,1	10,8	0,5	90,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-14,0	-38,2	-5,7		-57,9
Vähennykset		0,7	1,5	0,6		2,8
Uudelleenryhmittelyt		0,0	0,1	0,0		0,1
Siirto myytävänä olevista omaisuuseristä		-0,7				-0,7
Tilikauden poistot		-0,9	-3,6	-1,5		-6,0
Kurssierot		0,0	0,1	0,0		0,1
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-14,9	-40,1	-6,5		-61,5
KIRJANPITOARVO 1.1.	1,8	7,7	13,7	4,4	1,0	28,5
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,8	7,9	15,0	4,2	0,5	29,3

2011

MILJ. EUR	MAA- ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	1,8	21,4	49,8	10,9	0,7	84,6
Lisäykset	0,0	1,1	3,5	2,0	1,4	8,1
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)			0,1	0,0		0,2
Vähennykset			-2,5	-3,1	0,0	-5,6
Uudelleenryhmittelyt		0,1	0,7	0,1	-1,1	-0,2
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin	-0,1	-0,9				-1,0
Kurssierot	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,5
HANKINTAMENO 31.12.	1,8	21,7	51,8	10,1	1,0	86,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-13,4	-36,6	-5,9		-55,9
Yrityshankinnat (katso liitetieto 3)			0,0	0,0		-0,1
Vähennykset			2,0	1,9		3,9
Uudelleenryhmittelyt			0,1	0,1		0,2
Siirto myytävänä oleviin omaisuuseriin		0,7				0,7
Tilikauden poistot		-0,8	-3,4	-1,7		-6,0
Arvonalentumiset		-0,4		0,1		-0,3
Kurssierot		-0,1	-0,2	-0,1		-0,4
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-14,0	-38,2	-5,7		-57,9
KIRJANPITOARVO 1.1.	1,8	8,0	13,2	5,0	0,7	28,7
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,8	7,7	13,7	4,4	1,0	28,5

Rahoitusleasingsopimuksella vuokratut aineelliset hyödykkeet

MILJ. EUR	2012		2011	
	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYVÖDYKKEET	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYVÖDYKKEET
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,2	0,1	0,4	0,1
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	0,1
Vähennykset		0,0	0,0	-0,1
Uudelleenryhmittelyt	0,0	0,0	-0,1	0,1
Tilikauden poistot	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,1	0,1	0,2	0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
HANKINTAMENO 31.12.	0,3	0,2	0,4	0,2

1) Sisältää siirtoja koneiden ja kaluston ja muiden aineellisten hyödykkeiden välillä.

Myytävänä olevat omaisuuserät

Suomen-jakelutoimintojen muuton seurauksena Korpilahdella sijaitseva kiinteistö luokiteltiin myytävänä olevaksi vuonna 2011. Päättäneen tilikauden aikana tehtiin päätös hyödyntää kiinteistöä osana konsernin valmistustoimintaa. Kirjanpitoarvoa oikaistiin vuoden 2012 poistoilla eikä kiinteistöä enää luokiteltu myytävänä olevaksi tilinpäätöksessä 2012.

13 OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ

Konsernilla on 50 %:n omistusosuus listaamattomassa yhteisyrityksessä, Shimano Normark UK Ltd:ssä. Yhtiö jakelee yksinoikeudella Rapala-konsernin ja Shimanon tuotteita Isossa-Britanniassa. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa tai arvonalentumisia.

Konsernilla on 33,3 %:n omistusosuus listaamattomassa Lanimo Oü:ssä. Yhtiö valmistaa nahkatuotteita. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa tai arvonalentumisia. Lanimo Oü:n tuloslaskelma- ja tase-tiedot perustuvat 30.9. päättyneen raportointikauden tietoihin raportointiaikatauluerojen vuoksi. 31.12.2011 päättyneen tilikauden tiedot ovat seuraavat: varat 0,1 milj. euroa, velat 0,1 milj. euroa, liikevaihto 0,2 milj. euroa ja tappio 0,0 milj. euroa.

MILJ. EUR	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,5	0,0
Yrityshankinnat		1,5
Osuus tuloksesta	-0,3	-0,2
Kurssierot	0,1	0,1
KIRJANPITOARVO 31.12.	1,3	1,5

TIEDOT OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISTÄ

2012

MILJ. EUR	OMISTUS- OSUUS, %	KOTIPAikka	PITKÄAIKAISET VARAT	LYHYTAIKAISET VARAT	PITKÄAIKAISET VELAT	LYHYTAIKAISET VARAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/TAPPIO
Shimano Normark UK Ltd.	50,0	Iso-Britannia	0,1	3,1	0,0	0,7	11,4	-0,6
Lanimo OÜ	33,3	Viro	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0

2011

MILJ. EUR	OMISTUS- OSUUS, %	KOTIPAikka	PITKÄAIKAISET VARAT	LYHYTAIKAISET VARAT	PITKÄAIKAISET VELAT	LYHYTAIKAISET VARAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/TAPPIO
Shimano Normark UK Ltd.	50,0	Iso-Britannia	0,2	4,0	0,0	1,1	8,5	0,0
Lanimo OÜ	33,3	Viro	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0

14 MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

MILJ. EUR	2012	2011
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,3	0,3
Kurssierot	0,0	0,0
KIRJANPITOARVO 31.12.	0,3	0,3

Myytäviissä olevat rahoitusvarat koostuvat listaamattomista osakkeista, joista merkittävin on As Oy Tahkon Eagle.

15 SAAMISET

MILJ. EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	3,4	4,5
Johdannaiset	0,3	
Sulkutilitalletus		1,3
Muut korolliset saamiset	0,0	
Korottomat		
Myyntisaamiset	0,7	
Muut saamiset	0,2	0,2
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	1,1	1,1
Sulkutilitalletus	1,3	
Korottomat		
Myyntisaamiset	48,9	48,3
Johdannaiset	0,3	0,2
Arvonlisäverosaamiset	2,2	1,4
Muut siirtosaamiset	3,1	2,2
Muut saamiset	1,0	1,8
YHTEENSÄ	62,7	61,1

Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

Pitkäaikaisten lainasaamisten keskiporko oli 2,22 % (2011: 3,96 %). Lyhytaikaisten lainasaamisten keskiporko oli 2,14 % (2011: 4,04 %).

KIRJATUT ARVONALENTUMISVARAUKSET MYYNTISAAMISISTA

MILJ. EUR	2012	2011
Arvonalentumiset myyntisaamisista 1.1.	2,8	2,3
Lisäykset	1,1	1,2
Vähennykset	-0,5	-0,3
Saadut suoritukset	-0,2	-0,3
Kurssierot	0,0	0,0
ARVONALENTUMISET MYYNTISAAMISISTA 31.12.	3,3	2,8

Useimmissa tapauksissa arvonalentuminen tehdään yksilöidysti, kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästyminen sekä epäonnistuneet perintätoimenpiteet tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), ettei kaikkia saamia saada alkuperäisin ehdoin. Muista saamisista ei ole kirjattu arvonalentumisia.

16 VAIHTO-OMAISUUS

MILJ. EUR	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	7,8	8,4
Keskeneräiset tuotteet	8,6	9,4
Valmiit tuotteet	98,6	100,9
Markkina-arvovaraukset	-4,4	-3,2
YHTEENSÄ	110,6	115,5

17 RAHAVARAT

MILJ. EUR	2012	2011
Käteinen raha ja pankkitilit	37,4	27,8
Pankkitalletukset	0,8	1,1
YHTEENSÄ	38,2	28,9

18 OSAKKEENOMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA

MILJ. EUR	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	3,6	3,6
OSAKEPÄÄOMA 31.12.	3,6	3,6
Ylikurssirahasto 1.1.	16,7	16,7
YLIKURSSIRAHASTO 31.12.	16,7	16,7
Arvonmuutosrahasto 1.1.	-1,6	-1,5
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista, verovaikutus huomioituna	-0,6	-0,1
ARVONMUUTOSRAHASTO 31.12.	-2,3	-1,6
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4,9	4,9
SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO 31.12.	4,9	4,9
Omat osakkeet 1.1.	-2,6	-2,5
Omien osakkeiden hankinta	-0,7	-0,1
OMAT OSAKKEET 31.12.	-3,4	-2,6
Vapaa pääoma 1.1.	107,7	100,7
Muuntoerot	-0,2	2,3
Voitot ja tappiot nettosijoitusten suojauksista, verovaikutus huomioituna	0,2	-0,4
Maksetut osingot	-8,9	-9,0
Osakeperusteiset maksut	0,3	
Tilikauden voitto	10,1	14,0
VAPAA PÄÄOMA 31.12.	109,1	107,7

Niissä tapauksissa, joissa optio-oikeuksista on päätetty vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana, optioihin perustuvista osakemerkinnöistä saadut rahasuoritukset on kirjattu (mahdollisilla transaktiokuluilla oikaistuna) osakepääomaan (nimellisarvo) ja ylikurssirahastoon. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Uuden osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaantulon jälkeen (1.9.2006) päätettyjen optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet kurssierot ja kurssierot sellaisista monetaarisista eristä, jotka ovat osa nettosijoitusta ulkomaiseen yksikköön. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyvät käyvän arvon muutokset sisältyvät muuntoeroihin, silloin kun suojauslaskennan edellytykset täyttyvät. Arvonmuutosrahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten ja rahavirran suojaukseen käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset.

OSINGOT

Vuodelta 2011 jaettu osinko oli 0,23 euroa osakkeelta, yhteensä 8,9 miljoonaa euroa. Tulevassa yhtiökokouksessa 11.4.2013 esitetään maksettavaksi osinkoa 0,23 euroa osaketta kohden, yhteensä 8,9 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi vuoden 2012 tilinpäätöksessä.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2012 oli 3,6 milj., euroa ja osakemäärä 39 468 449. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,09 euroa. Osakepääomassa ei tapahtunut muutoksia vuosina 2011 ja 2012.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Tietoa hallituksen valtuutuksista ja omista osakkeista on esitetty osiossa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Tietoja osakeperusteisista maksuista on esitetty liitetiedossa 28.

19 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVAT VELVOITTEET

Konsernilla on pääosin maksupohjaisia eläkejärjestelyitä. Konsernissa on olennaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä ainoastaan Ranskassa. Ranskan eläkejärjestelyissä eläke-etuuden suuruus eläkkeellejäämishetkellä määritetään palkan ja työssäolovuosien perusteella. Ranskan vastuut ovat rahastoimattomia. Ruotsissa eläkejärjestelyistä Alectassa vakuutetut ITP-järjestelyt ovat luonteeltaan etuuspohjaisia usean työnantajan järjestelyjä. Näistä Ruotsin järjestelyistä ei ole ollut mahdollista saada riittäviä tietoja vastuiden ja varojen jakamiseksi työnantajittain, ja koska ne eivät ole konsernin kannalta merkittäviä, ne on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina. Konsernissa ei ole vastuita muista työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista. Konsernin kotimaisten yhtiöiden henkilöstön eläketurva on järjestetty TYEL-vakuutuksella eläkevakuutusyhtiössä. Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet sisältävät myös Ranskan työntekijöille maksettavan pitkäaikaisen voitto-osuuden.

KULUT TULOSLASKELMASSA

MILJ. EUR	2012	2011
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-0,1	-0,1
Korkomenot	0,0	-0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,0	0,0
YHTEENSÄ	-0,1	-0,2

VELVOITTEET TASEESSA

MILJ. EUR	2012	2011
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	1,9	1,4
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	-0,4	0,0
Kirjaamattomat takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-0,1	-0,1
NETTOMÄÄRÄINEN VELKA	1,4	1,3

TASEEN TÄSMÄTTYYS

MILJ. EUR	2012	2011
Velvoitteet 1.1.	1,3	1,2
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	0,1	0,1
Korkomenot	0,0	0,1
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0,0	0,0
Järjestelyn supistamisen tai velvoitteen täyttämisen vaikutukset	-0,1	-0,1
VELVOITTEET 31.12.	1,4	1,3

OLETTAMUKSET

%	2012	2011
Diskonttokorko	2,8	4,8
Palkkatason nousu	2,6	2,6
Vuotuinen inflaatio	2,0	2,0

MÄÄRÄT TILIKAUDELTA JA NELJÄLTÄ EDELLISELTÄ TILIKAUDELTA

MILJ. EUR	2012	2011	2010	2009	2008
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo					0,1
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo					-0,1
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	1,9	1,4	1,3	1,0	0,7
Kokemukseen perustuvat tarkistukset järjestelyn velkoihin	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1

Konserni ennakoii, että maksuja etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei tulla suorittamaan vuonna 2013.

20 VARAUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Uudelleenjärjestelyvaraukset		
Varaukset 1.1.		0,1
Käytetyt varaukset		-0,1
Kurssierot		0,0
VARAUKSET 31.12.		
Muut varaukset		
Varaukset 1.1.	0,2	0,1
Lisäykset		0,1
Käytetyt varaukset	-0,1	-0,1
Siirto lyhytaikaisista korottomista veloista		0,1
Kurssierot	0,0	0,0
VARAUKSET 31.12.	0,1	0,2
Pitkäaikaiset	0,1	0,1
Lyhytaikaiset	0,0	0,1
VARAUKSET YHTEENSÄ	0,1	0,2

21 RAHOITUSRISKIEN HALLINTA JA JOHDANNAISSOPIMUKSET

Konsernin rahoitusriskien hallinnan ensisijainen tavoite on vähentää rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluiden ja muiden epävarmuustekijöiden vaikutusta konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen sekä ylläpitää riittävää maksuvalmiutta. Konsernin hallitus on hyväksynyt konsernin riskienhallinnan periaatteet ja konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin talousjohdon kanssa rahoitusriskien hallinnan kehittämisestä ja toteuttamisesta.

Konserni jatkoi vuoden 2012 aikana riskienhallintaprosessiensa kehittämistä. Konsernijohdon riskienhallintaorganisaatio, joka koostuu konsernin talous- ja rahoitusjohtajasta (CFO), rahoitusjohtajasta ja riskienhallintaohjelmasta, seuraa rahoitusriskejä jatkuvasti ja tekee tarvittavia päätöksiä konsernin rahoitusriskiposition hallitsemiseksi. Maailmantalous ja rahoitusmarkkinat olivat epävarmassa tilassa vuonna 2012, ja konsernin riskienhallintaorganisaatio jatkoi valuuttakurssi-, korko-, likviditeetti- ja vastapuolen maksukyvyttömyysriskien jatkuvaa seuranta- ja hallintaa.

Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto- ja maksukyvyttömyys sekä likviditeettiriskeihin. Liitetiedossa käsitellään myös konsernin pääomarakenteen hallintaa.

MARKKINARISKIT

Konsernin markkinariskit aiheutuvat pääasiassa valuuttakurssi- ja korkovaihteluista. Näillä muutoksilla voi olla huomattava vaikutus konsernin tulokseen, kassavirtaan ja taseeseen. Konserni on myös altis tiettyjen hyödykemarkkinoilla hinnoiteltujen raaka-aineiden, lähinnä metallien ja muovien, hinnanvaihteluille.

1. Valuuttariski

Suuri osa konsernin myynnistä on euroissa ja Yhdysvaltain dollareissa. Myös huomattava osa kuluista on euroissa, Yhdysvaltain dollareissa, Hongkongin dollareissa sekä Kiinan renminbeissä. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti konsernin ulkomaanvaluuttamääräisten myyntien ja kulujen suhdetta kuten myös avainvaluuttojen kehitystä. Eri valuuttamääräiset tuotot ja kulut netottavat toisiaan tiettyyn määrän asti muodostaen tältä osin luonnollisen suojauksen. Konsernin hallitus on määritellyt valuuttariskienhallintapolitiikan, jonka mukaisesti suojataan systemaattisesti seuraavan 12 kuukauden valuuttamääräisiä transaktioita.

Konserni käyttää valuuttajohdannaisia vähentääkseen valuuttakurssimuutosten negatiivisia vaikutuksia myyntiin ja ostoihin sekä ennustettuihin kassavirtoihin ja yhtiön sitoumuksiin. Valuuttajohdannaiset ovat pääosin lyhytaikaisia ja niiden tarkoituksena on suojata osaa seuraavan kauden valuuttamääräisistä myynneistä tai ostoista. Käytetyt instrumentit voivat olla termiinisopimuksia, optiosopimuksia tai yhdistelmäinstrumentteja. Liiketoimintayksiköt tekevät suurimman osan valuuttasuojauksistaan konsernin emoyhtiötä vastaan. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa konsernin kokonaisriskipositiota ja tekee ulkoisia johdannaissopimuksia hallituksen politiikan mukaisesti.

Konserni ei sovelle suojauslaskentaa (IAS 39 -standardi) myyntien ja ostojen suojaamiseksi otettuihin valuuttajohdannaisiin. Johdannaisten käytön tarkoituksena on vähentää markkinahintojen muutoksen negatiivista vaikutusta nettotulokseen sekä kassavirtaan. Kaikki johdannaiset arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Suojauksen kohteena oleva ulkomaanvaluuttamääräinen transaktio toteutuu kuitenkin vasta myöhempanä ajankohtana. Kun suojauslaskentaa ei sovelleta, johdannaiset aiheuttavat ajoituseroja konsernin kurssivoittojen/-tappioiden ja myyntien/ostojen välille.

Tilinpäätöspäivänä konsernin käyttämät valuuttajohdannaiset olivat termiinejä sekä lyhytaikaisia optioinstrumentteja. Johdannaisten markkina-arvot määritellään yhtiön toimesta tavanomaisilla arvostusmalleilla. Kaikki valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Vuonna 2012 valuuttajohdannaisilla oli -0,4 milj. euron (2011: -0,1 milj. euroa) tulosvaikeus. Valuuttajohdannaisten käyvät arvot on esitetty osiossa 4. Johdannaiset.

Koska konsernilla on ulkomaanvaluuttamääräisiä myyntejä sekä ostoja ja toimintoja useassa maassa, konsernilla on ulkomaanvaluuttamääräisiä saamia ja velkoja. Nämä arvostetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja tämän seurauksena ne ovat alttiita valuuttakurssimuutoksille. Riippuen siitä, liittyykö valuuttamääräinen saaminen tai velka myynteihin ja ostoihin vai rahoituseriin, valuuttakurssivoitot/-tappiot kirjataan tuloslaskelmaan joko liikevoiton ylä- tai alapuolelle.

Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti ulkomaanvaluuttamääräisten saamisten ja velkojen suhdetta ja kasvattaa tai vähentää suojausta, jos se on tarpeellista ja taloudellisesti mahdollista toteuttaa.

Konsernin ulkoiset velat ovat useassa vieraassa valuutassa ja konserni pyrkii osittain suojaamaan näillä veloilla samoissa valuutoissa olevia lainasaamia ja myyntisaamia sekä nettotulosta. Näiden erien valuuttakurssivaikutukset eivät kuitenkaan aina kohtaa samassa osassa tuloslaskelmaa. Suojauksen tarkoituksena on kuitenkin vähentää kurssivaihteluiden vaikutusta konsernin nettotulokseen ja omaan pääomaan.

Konsernilla on nettosijoituksia tytäryhtiöihin, joiden oma pääoma on vieraassa valuutassa ja siksi altis valuuttakurssimuutoksille muunnettaessa niitä euroiksi. Vuoden 2012 lopussa konserni suojsi osittain USD-valuuttaisten tytäryhtiöidensä nettosijoituksia käyttämällä tähän tarkoitukseen vastaavassa valuutassa olevia lainoja. Suojaussuhteet käsitellään IAS 39 -standardin mukaisesti ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen tehokkaana suojausena, mikä tarkoittaa, että valuuttakurssivaikutuksen tehokas osa kirjataan suoraan omaan pääomaan. Konsernin tytäryhtiöiden ei-euromääräisen oman pääoman kokonaismäärä oli 99,8 miljoonaa euroa 31.12.2012 (2011: 90,6 milj. euroa), josta 9,8 % oli 31.12. mukana nettosijoitusten suojauksessa (2011: 10,7 %). Jos valuuttoja, jotka ovat ERM II:n mukaisesti sidoksissa euroon (DKK, LTL ja LVL), ei oteta huomioon, suojausaste oli 10,3 % (2011: 11,3 %).

Merkittävimmät nettosijoitusten suojauksen ulkopuolelle jäävät ei-euromääräiset omat pääomat ovat HKD-, USD- ja CAD-valuutoissa.

Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa säännöllisesti ulkomaisten nettosijoitusten määrää ja päättää nettosijoitusten suojaustoimenpiteistä.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden nettoinvestointien suojaukset

2012

	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. VALUUTTA)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. VALUUTTA)	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. EUR)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. EUR)	SUOJAUSASTE (%)	KIRJATTU OMAN PÄÄOMAN MUUNTOEROIHIN (MILJ. EUR)
USD	40,4	12,9	30,6	9,8	32,0	0,1
JPY	157,4		1,4			0,1
Muut			67,8			0,1
YHTEENSÄ			99,8	9,8	9,8	0,3

2011

	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. VALUUTTA)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. VALUUTTA)	NETTO- INVESTOINTI YHTEENSÄ (MILJ. EUR)	SUOJAUKSESSA KÄYTETYT LAINAT (MILJ. EUR)	SUOJAUSASTE (%)	KIRJATTU OMAN PÄÄOMAN MUUNTOEROIHIN (MILJ. EUR)
USD	37,7	11,7	29,2	9,0	31,0	-0,2
JPY	138,7	65,0	1,4	0,6	46,9	-0,1
Muut			60,1			-0,2
YHTEENSÄ			90,6	9,7	10,7	-0,5

Altistuminen transaktioiden valuuttakurssiriskille

Alla on esitetty valuuttakurssiriski yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta. Valuuttojen välillä vallitsevia kytköksiä ei ole huomioitu, vaan esimerkiksi Yhdysvaltojen dollari ja Hongkongin dollari katsotaan tässä analyysissä erillisiksi valuutoiksi.

Tase-erät sisältävät sekä konsernin ulkoiset että sisäiset erät. Tuloslaskelman erät eivät sisällä konsernin sisäisiä transaktoita siltä osin, kun raportoitava valuutta on molemmille osapuolille vieras eikä transaktio näin ollen altista konsernia valuuttakurssiriskille.

Muiden valuuttojen positiot ovat pienempiä.

2012

MILJ. EUR	USD	CNY	EUR
Valuuttamääräiset myyntisaamiset 31.12.	12,4		0,2
Valuuttamääräiset ostovelat 31.12.	-16,4	0,0	-2,3
Valuuttamääräiset lainasaamiset 31.12.	30,1		5,5
Valuuttamääräiset lainat 31.12. ¹⁾	-31,6		-6,9
Valuuttamääräiset rahavarat 31.12.	7,4	0,0	0,4
NETTORISKI TASEESSA 31.12.	1,9	0,0	-3,1
Toteutuneet valuuttamääräiset myynnit ja ostot 1.1.–31.12.	35,3	-0,2	-9,0
Toteutuneet valuuttamääräiset kulut 1.1.–31.12.	-59,3	-6,0	-11,1
NETTORISKI TULOSLASKELMASSA 1.1.–31.12.	-24,0	-6,2	-20,1
Valuuttajohdannaiset 31.12. ²⁾	10,7		
NETTORISKI	-11,5	-6,2	-23,2

2011

MILJ. EUR	USD	CNY	EUR
Valuuttamääräiset myyntisaamiset 31.12.	11,9	0,0	0,1
Valuuttamääräiset ostovelat 31.12.	-18,8	-0,6	-3,3
Valuuttamääräiset lainasaamiset 31.12.	10,1	0,4	5,5
Valuuttamääräiset lainat 31.12. ¹⁾	-24,2		-10,0
Valuuttamääräiset rahavarat 31.12.	5,3	0,2	0,9
NETTORISKI TASEESSA 31.12.	-15,8	0,0	-6,8
Toteutuneet valuuttamääräiset myynnit ja ostot 1.1.–31.12.	46,2	0,7	-8,9
Toteutuneet valuuttamääräiset kulut 1.1.–31.12.	-61,1	-19,9	-3,6
NETTORISKI TULOSLASKELMASSA 1.1.–31.12.	-14,9	-19,2	-12,5
Valuuttajohdannaiset 31.12. ²⁾	3,4		
NETTORISKI	-27,3	-19,2	-19,3

1) Ei sisällä ulkomaisten tytäryhtiöiden nettoinvestointien suojauksessa käytettyjä lainoja.

2) Valuuttajohdannaisilla on suojattu osa valuuttamääräisistä ostoista.

Herkkyyshanalyysi

USD:n, HKD:n, CNY:n, AUD:n, NOK:n, CAD:n, SEK:n ja RUB:n 10 % heikentymisen (suhteessa euroon) vaikutus euroissa perustuen seuraaviin oletuksiin ja tekijöihin:

- Herkkyyshanalyysi perustuu yksittäisen analysoitavan valuutan arvomuutoksen vaikutukseen olettaen muiden tekijöiden (ml. muiden valuuttojen arvot) pysyvän muuttumattomina. Valuuttojen välillä mahdollisesti vallitsevia kytköksiä ei ole huomioitu.
- Muutos lasketaan suhteessa tilinpäätöspäivänä vallinneisiin tuloslaskelma- ja tasekursseihin.

- Analyysi sisältää analysoitavassa valuutassa 1.1.–31.12. tehtyjen tuloslaskelmatransaktioiden vaikutuksen yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta (ns. transaktiovaikutus), sekä yhtiöissä joiden toiminnallinen valuutta vastaa analysoitavaa valuuttaa (ns. translaatiovaikutus). Analyysissä on huomioitu 31.12. voimassa olleet valuuttasuojaukset. Tuloslaskelmatransaktioiden analyysissä konsernin sisäiset analysoitavassa valuutassa tapahtuvat transaktiot netottuvat pois.

- Herkkyyksianalyysi pitää sisällään taseeseen 31.12. merkittyjen merkittävimpien valuuttamääräisten rahoitusvarojen- ja velkojen arvostamisen vaikutuksen yhtiöissä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta. Tase-erät sisältävät sekä konsernin sisäiset että ulkoiset erät. Tase-erien analyysissä on huomioitu 31.12. voimassa olleet nettoinvestointien suojaukset.
- Herkkyyksianalyysi pitää sisällään analysoitavassa valuutassa raportoivien tytäryhtiöiden 31.12. oman pääoman translaation vaikutuksen, ottaen huomioon 31.12. voimassa olleet nettoinvestointien suojaukset.
- Analyysin verovaikutus on laskettu koko konsernin efektiivisen veroasteen mukaisesti. Oman pääoman muuntoeroista ei lasketa verovaikutusta.
- Muiden valuuttojen keskimääräinen vaikutus on pienempi kun tässä analysoitavissa valuutoissa.

2012

MILJ. EUR	USD	HKD	CNY	AUD	NOK	CAD	SEK	RUB
Liikevoitto	3,2	0,3	0,6	-0,5	-0,5	-1,3	-0,4	-4,4
Tilikauden voitto (verovaikutus huomioituna)	1,8	0,2	0,4	-0,4	-0,5	-0,9	-0,3	-3,3
Oma pääoma (verovaikutus huomioituna) ³⁾	-2,4	-2,7	0,0	-0,4	-0,5	-1,1	-0,1	-0,1

2011

MILJ. EUR	USD	HKD	CNY	AUD	NOK	CAD	SEK	RUB
Liikevoitto	1,5	0,9	2,0	-0,4	-0,5	-1,0	-0,7	-2,4
Tilikauden voitto (verovaikutus huomioituna)	1,7	0,7	1,3	-0,4	-0,6	-0,7	-0,6	-1,7
Oma pääoma (verovaikutus huomioituna) ³⁾	-2,3	-2,3	0,0	-0,4	-0,1	-1,0	-0,6	-0,1

3) Ei sisällä tilikauden voiton vaikutusta.

10 %:n vahvistumisella olisi poikkeava vastakkainen vaikutus suojausinstrumenteista johtuen. Vastakkainen vaikutus liikevoittoon on eri valuutoissa seuraava: USD: 0,2 milj. euroa isompi, NOK: 0,1 milj. euroa pienempi, SEK: 0,2 milj. euroa pienempi ja RUB: 0,7 milj. euroa pienempi.

2. Korkoriski

Konsernilla on ulkoisia korollisia lainoja ja korkojohdannaisia, joissa korko on muuttuva ja kytketty markkinakorkoihin. Näin ollen konserni on altistunut muutoksille markkinakoroissa.

MILJ. EUR	2012		2011	
	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET
Kiinteäkorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	0,1	0,0	0,0	0,0
Kiinteäkorkoiset eläkelainat	0,1	2,1	2,2	4,4
Vaihtuvakorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	78,4	25,3	8,4	86,6
Vaihtuvakorkoinen yritystodistusohjelma		28,0		25,0

Konsernin lainat ovat pääosin euroissa ja Yhdysvaltain dollareissa, jotka muodostavat merkittävän osan koko korkoriskistä. Konsernin lainat hoidetaan lähes täysin konsernin emoyhtiön kautta, joka täten hallitsee konsernin kokonaiskorkoriskiä. Konsernin korkoasemaa seurataan kassavirtariskinä ja käyvän arvon riskinä. Konsernin riskienhallintaorganisaatio analysoi säännöllisesti konsernin kor-

koriskiasemaa ja sopii tarvittavista toimenpiteistä. Näitä toimenpiteitä voivat olla vieraan pääoman valuuttajakauman muuttaminen, valinta eri lainarahoituslähteiden välillä, koronmääräytymisjakson muuttaminen sekä korkoriskin hallintaan pyrkivien johdannaissopimusten tekeminen. Konsernilla ei ole vakiintunutta käytäntöä siitä, miten koronmääräytymisjaksot hajautetaan, vaan tämä päätetään vallitseviin markkinaolosuhteisiin pohjautuen.

Suurimmalla osalla konsernin korollisista veloista koronmääräytymisjakso on alle yhden vuoden. 2,2 milj. euroa konsernin lainoista on sidottu kiinteään tai vähintään 12 kuukauden koronmääräytymisjaksoon (2011: 7,0 milj. euroa).

Korkoriskiä voidaan hallita myös käyttämällä koronvaihtosopimuksia, joissa konserni maksaa kiinteää korkoa ja vastaanottaa vaihtuvaa korkoa. Konsernilla oli 31.12. voimassa neljä koronvaihtosopimusta, jotka täyttävät IAS 39:n mukaisen rahavirran suojauksen ehdot. Korkojohdannaisten markkinahintaan perustuva käypä arvo saadaan pankilta. Korkojohdannaisilla oli vuonna 2012 -0,6 milj. euron vaikutus omaan pääomaan (2011: -0,1 milj. euroa) ja 0,0 milj. euron tuloslaskelmavaikutus (2011: ei tuloslaskelmavaikutusta). Korkojohdannaisten käyvät arvot löytyvät kohdasta 4. Johdannaiset.

Herkkyyksianalyysi

Seuraavassa on esitetty vaihtuvakorkoisten velkojen ja koronvaihtosopimusten vaikutus tilikauden voittoon ja omaan pääomaan, jos korko nousee yhden prosenttiyksikön. Herkkyyksianalyysi perustuu seuraaviin oletuksiin ja tekijöihin:

- Muiden muuttujien, erityisesti valuuttakurssien, oletetaan pysyvän muuttumattomina.
- Herkkyyksianalyysi tehdään suhteessa 31.12. sovellettuihin korkoihin.
- Herkkyyksianalyysi pitää sisällään 31.12. voimassa olleet vaihtuvakorkoiset velat sekä koronvaihtosopimukset.
- Koronvaihtosopimusten herkkyyksianalyysi perustuu pankilta saatuihin laskelmiin.
- Herkkyyksianalyysin verovaikutus on laskettu konsernin keskimääräisen efektiivisen veroasteen mukaisesti.

MILJ. EUR	2012		2011	
	TILIKAUDEN VOITTO (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA)	OMA PÄÄOMA (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA) ⁴⁾	TILIKAUDEN VOITTO (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA)	OMA PÄÄOMA (VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA) ⁴⁾
Vaihtuvakorkoiset lainat rahoituslaitoksilta	-0,7	1,8	-0,6	0,6
Vaihtuvakorkoinen yritystodistusohjelma	-0,2		-0,2	

4) Ei sisällä tilikauden voiton vaikutusta.

3. Muut markkinariskit

Konserni ostaa joitakin raaka-aineita, joiden hinta määräytyy maailmanmarkkinoilla. Näihin kuuluvat hyödykemetallit kuten kupari, sinkki ja lyijy, sekä eräät muovit. Näiden ostojen arvo on yhä melko alhainen ja toimenpiteet, joilla hintariskiä hallitaan, tehdään paikallisesti kussakin tuotantoyksikössä. Konsernin riskienhallintaorganisaatio seuraa myös näiden raaka-aineiden hintakehitystä. Tällä hetkellä raaka-aineiden hintoja ei suojata johdannaisinstrumentein.

Konserni ei omista sellaisia julkisesti noteerattuja osakkeita tai arvopapereita, jotka olisivat alttiina markkinariskeille. Konsernin myytävissä olevat sijoitukset eivät ole merkittäviä ja koostuvat sijoituksista kiinteistöihin sekä muista listaamattomista osakkeista, joille ei ole saatavilla selkeää markkinahintaa.

4. Johdannaiset

MILJ. EUR	2012			2011		
	VALUUTTA-JOHDANNAISET	KORONVAIHTO-SOPIMUKSET	YHTEENSÄ	VALUUTTA-JOHDANNAISET	KORONVAIHTO-SOPIMUKSET	YHTEENSÄ
Nimellisarvo	62,3	85,0	147,3	3,4	67,9	71,3
Positiiviset käyvät arvot	0,3	0,3	0,6	0,2		0,2
Negatiiviset käyvät arvot	0,7	3,3	4,0		2,1	2,1
KÄYVÄT NETTOARVOT	-0,4	-3,0	-3,4	0,2	-2,1	-1,9

Valuuttajohdannaiset erääntyvät seuraavan 12 kuukauden aikana. Koronvaihtosopimusten, jotka ovat voimassa ja päättyvät vuosina 2013–2017, diskonttaamattomat nettorahavirrat erääntyvät 31.12. vallinneiden korkojen ja valuuttakurssien mukaisesti laskettuna seuraavasti: -1,1 milj. euroa vuonna 2013, -1,0 milj. euroa vuonna 2014, -0,9 milj. euroa vuonna 2015, -0,9 milj. euroa vuonna 2016 ja -0,3 milj. euroa vuonna 2017.

LIKVIDITEETTIRISKI

Konsernin kassavirran kausiluontoisuus on yleensä melko ennustettavissa ja konsernin talousjohto seuraa konsernin maksuvalmiutta konsernitilijärjestelmän ja kuukausittaisen rahavirta- ja likviditeettiraportoinnin avulla.

Konsernin talousjohto hankkii pääosan konsernin korollisesta vieraasta pääomasta keskitetyksi. Likviditeetti- ja jälleenerahoitusriskejä pyritään vähentämään lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman ja riittävien rahoitusreservien avulla. Konsernilla on käytössä 40 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma, jota yhdessä konsernin luottolimiittien kanssa käytetään tasapainottamaan konsernin kassavirran kausiluonteisuutta. Konsernin talous- ja rahoitusjohtaja (CFO) ja rahoitusjohtaja päättävät liikkeeseen laskettavien yritystodistusten määrän ja erääntymisajankohdan

pohjautuen ennustettuihin kassavirtoihin, yritystodistusmarkkinoiden tilanteeseen ja vallitseviin korkoihin. Yritystodistusten uusiminen niiden erääntyessä muodostaa likviditeettiriskin, jota pyritään hallitsemaan pitämällä riittävästi muita likviditeettireservejä vapaana eräpäivinä. Yritystodistusmarkkinaa käytettiin aktiivisesti osana konsernin lainanhankintaa ja sitä kautta hankittiin kilpailukykyisesti hinnoiteltua rahoitusta.

Konsernin vuonna 2012 uudistettuun rahoituspakettiin liittyy velkaantumisasasteeseen sekä korollisen nettovelan ja EBITDAn suhteeseen liittyviä kovenanteja. Hallitus ja konsernin johto seuraavat kovenanttien ehtojen täyttymistä kuukausittain. Konserni ei näe, että pankkilainojen kovenantit aiheuttaisivat uhkia sen likviditeetille.

Konsernin käyttämättömät luottolimitit 31.12.2012 olivat 73,0 milj. euroa (2011: 6,4 milj. euroa). Pääosa konsernin luottolimiiteistä on osa konsernin vuonna 2012 uudistettua rahoituspakettia ja erääntyy vuonna 2017. Konsernin kotimaisen yritystodistusohjelman käyttämätön osa 31.12.2012 oli 12,0 milj. euroa (2011: 0,0 milj. euroa).

Konsernin rahoitusvelkojen erääntymisajat

Konsernin rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat rahavirrat, jotka sisältävät korkomaksut.

2012

MILJ. EUR	KIRJANPITO-ARVO	RAHOITUS-VELKOJA ¹⁾	SOPIMUKSEEN PERUSTUVAT RAHAVIRRAT						YHTEENSÄ	
				2013	2014	2015	2016	2017		
Korolliset velat										
Lainat rahoituslaitoksilta	103,8	103,8	109,1	26,7	11,2	11,0	0,7	59,5		109,1
Eläkelainat	2,2	2,2	2,2	2,1	0,1					2,2
Yritystodistusohjelma	28,0	28,0	28,0	28,0						28,0
Rahoitusleasing	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0				0,2
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,0						0,0
Korottomat velat										
Ostovelat ja muut korottomat velat	39,4	28,2	28,2	26,7	0,9	0,7				28,2
Nettona suoritettavat johdannaiset ²⁾										
Korko- ja valuuttajohdannaiset - suojauslaskennassa	2,7	2,7	4,2	1,1	1,0	0,9	0,9	0,3		4,2
Korkojohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,3	0,3	0,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1		0,7
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,4	0,4	0,4	0,4						0,4
YHTEENSÄ	176,9	165,8	173,1	85,3	13,4	12,7	1,8	59,8		173,1

2011

MILJ. EUR	KIRJANPITO- ARVO	RAHOITUS- VELKOJA ¹⁾	SOPIMUKSEEN PERUSTUVAT RAHAVIRRAT	2012	2013	2014	2015	2016	YHTEENSÄ
Korolliset velat									
Lainat rahoituslaitoksilta	95,1	95,1	95,8	87,3	8,4	0,0	0,0		95,8
Eläkelainat	6,6	6,6	6,8	4,5	2,1	0,1			6,8
Yritystodistusohjelma	25,0	25,0	25,0	25,0					25,0
Rahoitusleasing	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0		0,3
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,0					0,0
Korottomat velat									
Ostovelat ja muut korottomat velat	39,7	29,7	29,7	26,1	2,3	0,7	0,7		29,7
Nettona suoritettavat johdannaiset ²⁾									
Korkojohdannaiset - suojauslaskennassa	2,1	2,1	2,0	1,1	0,9				2,0
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2					-0,2
YHTEENSÄ	168,4	158,4	159,1	143,8	13,8	0,9	0,7		159,1

1) Määrä kirjanpitoarvoista, jotka luokitellaan IAS 39:n mukaisiksi rahoitusveloiksi.

2) Korko- ja valuuttajohdannaisten rahavirrat laskettu 31.12. vallineisiin korko- ja valuuttakursseihin perustuen.

LUOTTO- JA MAKSUKYVYTTÖMYYSRISKI

Konsernissa seurattiin vuonna 2012 aktiivisesti asiakkaiden ja muiden vastapuolien luotto- ja maksukyvyttömyysriskejä. Konsernin asiakkaiden luotto- ja maksukyvyttömyyspositiossa ei tapahtunut merkittävää muutosta edellisvuodesta. Konsernin erääntyneiden myyntisaamisten suhteellinen määrä kasvoi hieman vuoteen 2011 verrattuna. Myyntisaamisista tehtyjen luottotappiovarausten nettomäärä kasvoi maltillisesti vuodesta 2011.

Konsernin myyntisaatatavat koostuvat saatavista suurelta määrältä asiakkaita maailmanlaajuisesti. Täten luottoriski on hajautunut usean vastapuolen kesken. Luottoriskinhallinta hoidetaan paikallisesti kussakin liiketoimintayksikössä. Ennen luotonantoa uudelle asiakkaalle asiakkaan tausta tarkistetaan. Käteiskauppa, ennakkomaksuja ja rembursseja käytetään sekä uusien että nykyisten asiakkaiden kanssa. Nykyisten luottoasiakkaiden asiakaskohtaisia luottorajoja ja taloudellista tilannetta seurataan paikallisesti kussakin liiketoimintayksikössä. Asiakkaiden maksukäyttäytymistä seurataan säännöllisesti ja maksuviiveiden sattuessa voidaan käyttää maksumuistutuksia, toimitusten keskeyttämistä, vaatimuksia ennakkomaksusta koskien tulevia toimituksia ja lopulta saamisten perimistä oikeusteitse. Merkittävissä tapauksissa liiketoimintayksiköt neuvottelevat konsernin talous- ja rahoitusjohtajan kanssa ennen lopullista päätöksentekoa. Poikkeuksellisisa tapauksissa maksuajoista saatetaan neuvotella uudelleen.

Konsernin riskienhallintaorganisaatio hallinnoi merkittävää osaa rahoitusinstrumentteihin liittyvästä luotto- ja maksukyvyttö-

tömyysriskistä. Näitä riskejä vähennetään rajoittamalla vastapuolet hyvän luottokelpoisuuden omaaviin pankkeihin. Valtaosa konsernin pankkitalletuksista ja johdannaissopimuksista on tehty konsernin pääyhteistyöpankkeihin (Nordea Pankki Suomi Oyj, Pohjola Pankki Oyj ja Skandinaviska Enskilda Banken AB (pub)). Nordea Pankki Suomi Oyj:n luottoluokitukset ovat Aa3 (Moody's) ja AA- (Standard&Poor's), Pohjola Pankki Oyj:n luottoluokitukset ovat Aa2 (Moody's) ja AA- (Standard&Poor's) ja Skandinaviska Enskilda Banken (pub):n luottoluokitukset ovat A1 (Moody's) ja A+ (Standard&Poor's). Konsernin kassanhallintaan liittyvät sijoitukset ovat likvideissä ja alhaisen luottoriskin omaavissa rahamarkkinainstrumenteissa. Esimerkiksi sijoituksia yritystodistuksiin ei tehdä.

Konsernin suurin mahdollinen luotto- ja maksukyvyttömyysriski on kaikkien rahoitusvarojen kirjanpitoarvo, mikä esitetään liitetiedossa 22.

Tarkemmat tiedot myyntisaamisten arvonalentumisista on esitetty liitetiedossa 15. Myyntisaamisista tehdään arvonalentuminen, kun on olemassa perusteltu näyttö (kuten myyntisaamisten merkittävä viivästymisen sekä epäonnistuneet perimisyritykset tai asiakkaan tunnetuista talousvaikeuksista johtuva korkeampi todennäköisyys maksukyvyttömyydelle), ettei kaikkia saamia saada perittyä alkuperäisin ehdoin. Arvio ja päätös arvonalentumisesta tehdään paikallisesti eri yksiköissä tapauskohtaisesti.

Erääntyneistä myyntisaamisista asiakkailta, joiden takaisinmaksukyky on katsottu luotettavaksi, ei ole tehty arvonalentumisia.

Ikäanalyysi erääntyneistä myyntisaamisista, joiden arvo ei ole alentunut

MILJ. EUR	2012	2011
Erääntymättömät, joiden arvo ei ole alentunut	36,2	36,1
Erääntyneet, joiden arvo ei ole alentunut		
Alle 1 kuukautta	6,4	4,7
1–3 kuukautta	3,4	3,4
3–6 kuukautta	1,6	2,0
Yli 6 kuukautta	2,0	2,0
YHTEENSÄ	49,6	48,3

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Rapala-konsernin strateginen tavoite on kannattava kasvu. Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on varmistaa tehokas pääomarakenne, joka tukee konsernin liiketoimintaa ja maksimoi osakkeenomistajien sijoituksen arvoa. Konsernin pääoman hallinnan tavoitteet päivitettiin vuoden 2012 aikana konsernin uuden rahoituspaketin taloudellisia kovenanteja mukaellen.

Konserni hallinnoi pääomarakennetta ja muokkaa sitä ottaen huomioon taloudelliset olosuhteet ja strategian toteuttamisen asettamat vaatimukset. Ylläpitääkseen tai kehittääkseen pääomarakennettaan konserni voi muuttaa osingonjakokäytäntöä, palauttaa pääomaa osakkeenomistajille ostamalla takaisin osakkeitaan, laskea liikkeelle uusia osakkeita sekä/tai lisätä/lyhentää lainojaan.

Pääomarakenteen hallintaa varten konsernin tavoitteena on pitää:

1. Velkaantumisaste (netto) alle 150 %:ssa ja
2. korollisen nettovelan suhde EBITDA:an (rullaava 12 kuukautta) alle 3,8.

Hallitus arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti. Konsernilla ei ole muita ulkopuolisia pääomavaatimuksia kuin pankin asettamat kovenantit, jotka perustuvat samoihin tunnuslukuihin. Tarkempaa tietoa pankin asettamista kovenanteista on esitetty osiossa likviditeettiriski.

Konserni on saavuttanut pääoman hallintaa koskevat tavoitteensa alla olevan taulukon mukaisesti.

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivulla 48.

MILJ. EUR	TAVOITETASO	2012	2011
Velkaantumisaste (netto)	alle 150 %	65,1	67,1
Korollisen nettovelan suhde EBITDA:an	alle 3,8	2,8	2,4

22 RAHOITUSVARAT JA -VELAT LUOKITTAIN SEKÄ KÄYVÄT ARVOT

MILJ. EUR	2012			2011			LIITE
	KIRJANPI- TOARVO	RAHOITUSVAROJA JA -VELKOJA*	RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYPÄ ARVO *	KIRJANPI- TOARVO	RAHOITUSVAROJA JA -VELKOJA*	RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYPÄ ARVO *	
RAHOITUSVARAT							
Lainat ja saamiset							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Lainasaamiset	3,4	3,4	3,4	4,5	4,5	4,5	15
Muut korolliset saamiset	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	1,3	15
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	0,9	0,9	0,9	0,2	0,2	0,2	15
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Rahavarat	38,2	38,2	38,2	28,9	28,9	28,9	17
Lainasaamiset	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	15
Muut korolliset saamiset	1,3	1,3	1,3				15
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	55,3	52,2	52,2	53,7	52,0	52,0	15
Myytävissä olevat rahoitusvarat							
Myytävissä olevat sijoitukset	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	14
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät							
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	15, 21
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset							
Korko- ja valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa	0,3	0,3	0,3				15, 21
RAHOITUSVELAT							
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät							
Korko- ja valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	1,0	1,0	1,0				21, 24
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset							
Korkojohdannaiset - rahavirran suojauslaskennassa	3,0	3,0	3,0	2,1	2,1	2,1	21, 24
Jaksettuihin hankintamenoihin kirjattavat rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	78,5	78,5	79,2	8,4	8,4	8,4	23
Eläkelainat	0,1	0,1	0,1	2,2	2,2	2,2	23
Rahoitusleasing	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	23
Korottomat velat	1,5	1,5	1,5	3,7	3,7	3,7	24
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat rahoituslaitoksilta	25,3	25,3	25,3	86,7	86,7	86,7	23
Yritystodistusohjelma	28,0	28,0	28,0	25,0	25,0	25,0	23
Eläkelainat	2,1	2,1	2,1	4,4	4,4	4,4	23
Rahoitusleasing	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	23
Muut korolliset velat	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	23
Ostovelat ja muut korottomat velat	37,8	26,7	26,7	36,0	26,0	26,0	24

* Määrä kirjanpitoarvoista, jotka luokitellaan IAS 39:n mukaisiksi rahoitusvaroiksi ja -veloiksi.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUISTA RAHOITUSVAROISTA JA -VELOISTA

MILJ. EUR	YHTEENSÄ	TASO 1	TASO 2	2012		TASO 1	TASO 2	TASO 3
				TASO 3	YHTEENSÄ			
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT								
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Myytävissä olevat sijoitukset	0,3			0,3	0,3			0,3
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	0,3		0,3		0,2		0,2	
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Korko- ja valuuttajohdannaiset - käyvän arvon suojauslaskennassa	0,3		0,3					
YHTEENSÄ	0,9		0,6	0,3	0,5		0,2	0,3
KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT								
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät								
Korko- ja valuuttajohdannaiset - ei suojauslaskennassa	1,0		1,0					
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset								
Korkojohdannaiset - rahavirran suojauslaskennassa	3,0		3,0		2,1		2,1	
YHTEENSÄ	4,0		4,0		2,1		2,1	

KÄYVÄT ARVOT

Käyvän arvon hierarkian tasot

Hierarkian tason 1 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat samanlaisten instrumenttien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Tällä hetkellä tason 1 rahoitusvaroja tai -velkoja ei ole.

Tason 2 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin kuin noteerattuihin hintatietoihin. Nämä arvostuksessa käytetyt syöttötiedot pohjautuvat merkittävilta osin joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna) todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat kyseistä omaisuus- tai velkaerää koskeviin muihin kuin todettavissa oleviin markkinaperusteisiin tietoihin, esimerkiksi johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen erän kannalta merkittävän, alimmalla tasolla olevan arvostustiedon perusteella. Tiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

Päättyneen tilikauden aikana ei tapahtunut merkittäviä siirtoja käypien arvojen hierarkian tasojen välillä.

Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat listaamattomista osakkeista ja osuuksista, jotka on kirjattu käypään arvoon. Ne listamattomat osakkeet, joiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, on kirjattu hankintameno vähennettyinä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Johdannaiset

Kaikki johdannaiset kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittämismalleihin.

Rahoitusleasingosimukset

Rahoitusleasingosimusten käyvät arvot vastaavat niiden kirjanpitoarvoja. Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten rahoitusleasingosimusten vastaavaa korkoa.

Lyhytaikaiset rahoitusvarat ja -velat

Lyhyestä maturiteetista johtuen lyhytaikaisten rahoitusvarojen ja -velkojen käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa.

Pitkäaikaiset rahoitusvarat

Pitkäaikaisten rahoitusvarojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty tilinpäätöspäivän markkinakorkoa.

Pitkäaikaiset korolliset velat

50,5 % pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista oli 31.12.2012 sidottu yhden kuukauden euriboriin, liboriin tai vastaavaan ja loput maksimissaan kuuden kuukauden euriboriin, liboriin tai vastaavaan (2011: 81,8 %). Näin ollen pitkäaikaisten vaihtuvakorkoisten lainojen käyvän arvon katsotaan vastaavan niiden kirjanpitoarvoa. Osa pitkäaikaisista vaihtuvakorkoisista lainoista on suojattu erillisillä korkojohdannaissopimuksilla, joista on kerrottu liitetiedossa 21. Kiinteäkorkoisten lainojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty tilinpäätöspäivän markkinakorkoa.

Pitkäaikaiset korottomat velat

Yrityshankintojen ja muiden hankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvat lisävastikkeet kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin.

23 KOROLLISET VELAT

MILJ. EUR	KESKIKORKO, 2012, % ¹⁾			
	2012	2011		
Pitkäaikaiset korolliset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	2,37	78,5	8,4	
Eläkelainat	2,35	0,1	2,2	
Rahoitusleasing	4,45	0,1	0,1	
Lyhytaikaiset korolliset velat				
Lainat rahoituslaitoksilta	1,51	15,3	76,4	
Pikääikaisten lainojen lyhytaikaiset osuudet	2,35	10,1	10,2	
Yritystodistusohjelma	0,97	28,0	25,0	
Eläkelainat	2,33	2,1	4,4	
Rahoitusleasing	4,45	0,1	0,1	
Muut lyhytaikaiset velat		0,0	0,0	
YHTEENSÄ		134,2	127,0	

1) Osa lainoista on koronvaihtosopimusten kohteena. Keskikorot on laskettu ilman koronvaihtosopimusten vaikutusta. Lisätietoa liitetiedossa 21.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

KOROLLISET VELAT VALUUTOITTAIN

MILJ. EUR	2012		2011	
	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET	PITKÄ-AIKAISET	LYHYT-AIKAISET
Lainat rahoituslaitoksilta				
EUR	38,8	6,2	4,3	43,0
USD	10,5	12,9	4,0	35,2
NOK		0,3		4,0
GBP	25,3	5,1	0,1	0,0
AUD	0,1	0,0	0,0	0,0
DKK		0,5		1,4
ZAR		0,3		0,2
JPY				0,6
RUB	3,7			
CHF				2,1
Eläkelainat ja yritystodistusohjelma				
EUR	0,1	30,1	2,2	29,4
Rahoitusleasing				
GBP	0,0	0,0	0,1	0,0
Muut	0,0	0,0	0,1	0,0
YHTEENSÄ	78,7	55,5	10,8	116,2

RAHOITUSLEASING

MILJ. EUR	2012		2011	
	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUT	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUJEN NYKYARVO	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUT	VÄHIMMÄIS-LEASING-MAKSUJEN NYKYARVO
Vuoden sisällä	0,1	0,1	0,1	0,1
1–3 vuotta	0,1	0,1	0,2	0,1
3–5 vuotta			0,0	0,0
VÄHIMMÄISLEASINGMAKSUT YHTEENSÄ	0,2	0,2	0,3	0,2
Vähennetään tulevat rahoituskulut	0,0		0,0	
VÄHIMMÄISLEASINGMAKSUJEN NYKYARVO	0,2	0,2	0,2	0,2

24 KOROTTOMAT VELAT

MILJ. EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset korottomat velat		
Johdannaiset	3,3	2,0
Muut pitkäaikaiset velat	1,5	3,7
Lyhytaikaiset korottomat velat		
Ostovelat	16,1	17,6
Palkka- ja henkilöstösivukulujaksotukset	9,2	8,7
Arvonlisäverovelka	1,9	1,3
Johdannaiset	0,7	0,2
Saadut ennakot	0,2	0,2
Muut siirtovelat	5,9	5,5
Muut lyhytaikaiset velat	4,5	2,6
YHTEENSÄ	43,3	41,8

Muut pitkäaikaiset korottomat velat sisältävät yrityshankintojen ja muiden hankintojen tulevaisuuden tapahtumiin perustuvia lisävas-
tikkeita.

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 22.

25 VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT

ANNETUT VAKUUEDET JA VASTUUSITOUMUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset		16,1
Takaukset	0,1	0,1
YHTEENSÄ	0,1	16,2

Konserni uudelleenjärjesteli pankkilainansa huhtikuussa 2012, jolloin vanhaan lainajärjestelyyn liittyvä yrityskiinnitys vapautui. Uudet lainasopimukset ovat vakuudettomia, ja niihin sisältyy taanomaiset taloudelliset kovenantit.

Koska emoyhtiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Normark Sport Finland Oy toimii Shimanon kanssa perustetun jakelu yhteisyrityksen juridisena osakkaana, on emoyhtiö sitoutunut vastaamaan tytäryhtiönsä yhteisyritykseen liittyvien veloitteiden täyttämistä suhteessa Shimanon.

Konsernin vuokravastuut on esitetty liitetiedossa 26.

RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Konserni teki vuonna 2008 valituksen hallinto-oikeuteen koskien Suomen veroviranomaisten vuonna 2007 tekemää päätöstä, jonka perusteella konsernin emoyhtiön verotusta on oikaistu vuodesta 2004 lähtien. Valitus hylättiin vuonna 2011, ja konserni teki asias- ta valituksen edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jossa asia on kesken. Konserni on maksanut ja kirjannut veroviranomaisten vaatimat verot ja viivästysseuraamukset täysimääräisesti. Vuoden 2012 lopussa kiistanalaisten verojen kokonaismäärä on yhteensä 5,7 milj. euroa.

Paikallinen alioikeus USA:ssa on päättänyt vuonna 2011 konsernin tytäryhtiötä vastaan Yhdysvalloissa nostetun kanteen kahden patentin loukkauksesta konsernin hyväksi.

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa muita avoimia riita-asioita tai oikeusprosesseja, joilla olisi merkittävä vaikutus yhtiön taloudelliseen asemaan.

26 VUOKRASOPIMUKSET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Ei-purettavissa olevien vuokravastuiden erääntymisaikataulu

MILJ. EUR	2012	2011
Vuoden sisällä	5,8	5,5
1–3 vuotta	5,1	4,4
3–5 vuotta	3,0	2,0
Yli 5 vuotta	2,7	3,4
YHTEENSÄ	16,6	15,2

Konsernilla on useita ei-purettavissa olevia ja ehdoiltaan sekä pituuk- siltaan vaihtelevia vuokrasopimuksia toimistotiloista sekä varasto- ja tehdastiloista. Joihinkin vuokrasopimuksiin sisältyy uudistamisoptio.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat

MILJ. EUR	2012	2011
Vuoden sisällä	0,1	0,1
1–3 vuotta		0,1
YHTEENSÄ	0,1	0,1

Osa tällä hetkellä käyttämättömistä varasto- ja toimistotiloista on annettu vuokralle. Sopimukset ovat ehdoiltaan ja pituuksiltaan vaihtelevia. Joihinkin vuokrasopimuksiin sisältyy uudistamisoptio.

27 LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Emoyhtiön suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt sekä ulkomaiset sivuliikkeet on lueteltu liitetiedossa 31. Lähipiiritapahtumat konserniyhtiöiden välillä on eliminoitu.

LIIKETOIMET JA AVOIMET SALDOT LÄHIPIIRIN KANSSA

MILJ. EUR	MYYNIT JA MUUT TUOTOT	OSTOT	MAKSETUT VUOKRAT	MUUT KULUT	SAAMISET	VELAT
2012						
Yhteisyritys Shimano Normark UK Ltd.	3,9				0,1	0,0
Osakkuusyhtiö Lanimo Oü		0,0			0,0	
Yhteisö, joka käyttää konsernissa huomattavaa vaikutusvaltaa ¹⁾			0,2	0,1	0,0	
Johto	0,0		0,4			0,0
2011						
Yhteisyritys Shimano Normark UK Ltd.	1,6				0,1	
Osakkuusyhtiö Lanimo Oü		0,1			0,0	
Yhteisö, joka käyttää konsernissa huomattavaa vaikutusvaltaa ¹⁾			0,2	0,1	0,0	0,0
Johto			0,3		0,0	0,0

1) Ranskan Morvillarsissa sijaitsevan jakelukeskuskiinteistön vuokrasopimus sekä palvelumaksu.

YLIMMÄN JOHDON TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-2,5	-2,9
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	-0,1	
YHTEENSÄ	-2,6	-2,9

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä muusta johtoryhmästä. Vuonna 2012 yksi jäsen poistui johtoryhmästä.

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten hallussa oli 31.12.2012 suorassa omistuksessa 3 000 yhtiön osaketta (31.12.2011: 3 000). Ylin johto omisti 31.12.2012 0,0 % (0,0 %) yhtiön osakepääomasta ja osakkeiden tuottamista äänistä.

Vuosina 2012 ja 2011 johdolle ei myönnetty optioita. Tarkemmat tiedot osakeperusteisista kannustusjärjestelmistä löytyvät liitetiedosta 28 ja osiosta 'Osakkeet ja osakkeenomistajat'. Lisätietoja johdon osakeomistuksesta on esitetty osiossa Hallitus ja johto.

Konsernin lähipiiritapahtumat ylimmän johdon tai heidän läheisten perheenjäseniensä kanssa on esitetty edellä olevassa taulukossa 'Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa'.

TOIMITUSJOHTAJAN TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-0,5	-0,5
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	0,0	
YHTEENSÄ	-0,5	-0,5

Vuonna 2012 toimitusjohtajan vuosipalkka luontoisetuineen oli 330 750 euroa, josta 30 750 euroa suoritettiin rahapalkkana ja 300 000 euroa lisäeläkkeenä. Toimitusjohtaja on oikeutettu myös bonuksiin konsernin johdon bonusjärjestelmän periaatteiden mukaisesti. Vuonna 2012 hänelle suoritettiin maksuperusteisesti bonusta 123 646 euroa vuodelta 2011. Suoriteperusteisesti vuodelta 2012 kertyi bonusta 73 071 euroa. Toimitusjohtajalle maksetaan lisäksi sama palkkio hallitusjäsenyydestään kuin muillekin hallituksen jäsenille, joka on 45 000 euroa vuodelta 2012.

Toimitusjohtajan eläkeikä ja eläke määräytyvät eläkelakien mukaisesti. Lakisääteisen eläkkeen lisäksi toimitusjohtajalla on oikeus 8 400 euron vapaaehtoiseen eläkevakuutukseen vuodessa tai muuhun vastaavaan järjestelyyn. Yhtiö voi irtisanoa toimitusjohtajasopimuksen milloin tahansa tai 24 kuukauden pituisella irtisanomisajalla. Toimitusjohtaja voi irtisanoa toimitusjohtajasopimuksen kolmen tai kuuden kuukauden pituisella irtisanomisajalla. Irtisanomisajan pituus on riippuvainen irtisanomisen perusteesta. Toimitusjohtaja on oikeutettu 24 kuukauden palkan suuruiseen erokorvaukseen (pois lukien bonukset), mikäli yhtiö irtisanoa sopimuksen ilman sopimuksen mukaista syytä.

MUUN JOHTORYHMÄN TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-1,6	-2,0
Myönnettyjen osakepalkkioiden kuluvaikutus	-0,1	
YHTEENSÄ	-1,7	-2,0

Kuukausipalkan lisäksi konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat konsernin johdon bonusjärjestelmään. Allokoitavan bonuksen määrä perustuu hallituksen kyseisen vuoden tulokselle ja kassavirralla asettamiin tavoitteisiin. Jos tavoitetasoa ei saavuteta, bonuksen maksaminen perustuu täysin hallituksen harkintaan. Bonukset maksetaan kahdessa erässä: ensimmäinen erä, kun tilintarkastettu tulos kyseiselle vuodelle on tiedossa ja toinen erä muutaman kuukauden määräajan kuluttua, johdon työsuhteiden pysyvyyden kannustamiseksi.

HALLITUKSEN TYÖSUHDE-ETUUKSET

MILJ. EUR	2012	2011
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-0,4	-0,4
YHTEENSÄ	-0,4	-0,4

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosittain 100 000 euron palkkio ja muille hallituksen jäsenille 45 000 euron palkkio. Palkitsemisvaliokunnan jäsenet eivät ole oikeutettuja muuhun palkkioon. Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja yhtiön matkustussäännön mukaiseen kulukorvaukseen matkustuskuluista. Tilikaudella 2012 hallituksen jäsenille maksettiin yhteensä 370 000 euroa heidän työstään hallituksessa ja palkitsemisvaliokunnassa (2011: 370 000 euroa).

28 OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

31.12.2012 konsernilla oli voimassa yksi osakepalkkiojärjestelmä (2012). Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka alkoi 1.4.2012 ja päättyi 30.6.2013. Osakekurssi järjestelmän myöntämishetkellä oli 4,86 euroa. Järjestelmän perusteella maksettava mahdollinen palkkio perustuu konsernin varastotasojen kehittymiseen sekä käyttökatteseen. Järjestelmän mahdollinen palkkio maksetaan ilman rahavastiketta ensisijaisesti yhtiön osakkeina elokuussa 2013. Palkkion maksun edellytyksenä on, että saaja on konsernin palveluksessa palkkion maksuhetkellä. Palkkion maksun jälkeen osakkeisiin ei kohdistu mitään luovutusrajoituksia. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu 20 konsernin avainhenkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat bruttopalkkiot vastaavat yhteensä enintään 235 000 yhtiön osakkeen arvoa. Hallituksen päätöksellä osa bruttopalkkiosta voidaan maksaa myös rahana.

Synteettinen optio-ohjelma (2006) päättyi 31.3.2011 ja ohjelman perusteella toteutunut korvaus 0,3 milj. euroa maksettiin rahana vuoden 2011 toisen vuosineljänneksen aikana.

Vuosina 2012 ja 2011 ei myönnetty uusia optioita. Vuonna 2011 toteutuneet optiot olivat rahana maksettavia synteettisiä optioita (2006 ohjelma), joiden toteutuspäivää edeltävän 10 päivän osakehinnan painotettu keskiarvo oli 6,85 euroa (2006A-ohjelma) ja 5,98 euroa (2006B-ohjelma). Tilikauden 2012 aikana ei ollut voimassa yhtään optio-ohjelmaa.

OPTIOIDEN MÄÄRIEN JA PAINOTETUN KESKIMÄÄRÄISEN TOTEUTUSHINNAN MUUTOKSET VUODEN AIKANA

MILJ. EUR	MÄÄRÄ	2011
		TOTEUTUSHINTA PAINOTETTUNA KESKIARVONA EUR/OSAKE
Ulkona olleet 1.1.	876 000	6,05
Tilikaudella menetetyt	-50 500	6,07
Tilikaudella toteutetut	-825 500	6,04

ULKONA OLEVAT 31.12.

OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN KIRJAUKSET TULOSLASKELMAAN

MILJ. EUR	2012	2011
Työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut		
Osakkeina toteutettavat ja maksettavat järjestelyt	-0,3	
Käteisvaroina maksettavat optiojärjestelyt		0,1
Osakeperusteisten maksujen sosiaalikuluvaraus	0,0	0,0
Laskennalliset verot	0,0	-0,1
YHTEENSÄ	-0,3	-0,1

OSAKEPERUSTEISTEN MAKSUJEN KIRJAUKSET TASEESEEN

MILJ. EUR	2012	2011
Varat		
Laskennalliset verosaamiset	0,0	
Oma pääoma ja velat		
Oma pääoma	0,0	
Osakeperusteisten maksujen sosiaalikuluvaraus ¹⁾	0,0	

1) Sisältyy lyhytaikaisiin muihin korottomiin velkoihin.

29 OSAKEKOHTAINEN TULOS

MILJ. EUR	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, milj. euroa	10,1	14,0
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 885	38 928
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	38 885	38 928
Osakekohtainen tulos, EUR	0,26	0,36
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,26	0,36

Tarkemmat tiedot osakekohtaisen tuloksen laskemisesta on esitetty konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

30 TILINPÄÄTÖKSEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernilla ei ole tiedossa sellaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet olennaisesti vuoden 2012 tilinpäätökseen. Merkittävät tilinpäätöshetken jälkeiset tapahtumat on käsitelty hallituksen toimintakertomuksessa.

31 KONSERNIYRITYKSET

TYTÄRYHTIÖT ALUEITTAIN		MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE
Pohjoismaat				
Rapala VMC Iceland ehf	*	Islanti	100	Jakelu
Normark Norway AS	*	Norja	100	Jakelu
Remen Slukfabrikk AS		Norja	100	Hallinto
Vangen AS		Norja	100	Hallinto
Mora Ice AB	2)	Ruotsi	100	Hankinta
Normark Scandinavia AB	*	Ruotsi	100	Jakelu
KL-Teho Oy	*	Suomi	100	Tuotanto
Marttiini Oy	*	Suomi	100	Tuotanto
Normark Sport Finland Oy	*	Suomi	100	Jakelu
Normark Suomi Oy		Suomi	100	Jakelu
Peltonen Ski Oy		Suomi	90	Tuotanto
Rapala Shimano East Europe Oy	3)	Suomi	50	Hallinto
Normark Denmark A/S	*	Tanska	100	Jakelu
Muu Eurooppa				
Rapala Finance N.V.	*	Belgia	100	Hallinto
ACE Ltd.		Iso-Britannia	100	Hallinto
Dynamite Baits Ltd.	*	Iso-Britannia	100	Tuotanto
Normark Sport Ltd.		Iso-Britannia	100	Hallinto
Normark Spain SA	*	Espanja	100	Jakelu
Rapala B.V.	*	Hollanti	100	Hallinto
SIA Normark Latvia		Latvia	100	Jakelu
Normark UAB		Liettua	100	Jakelu
Normark Portugal SA		Portugali	100	Jakelu
Normark Polska Sp.z.o.o.	*	Puola	100	Jakelu
Rapala France SAS	*	Ranska	100	Jakelu
VMC Pêche SA	*	Ranska	100	Tuotanto
SC Normark Sport Romania S.r.l.		Romania	66,6	Jakelu
Rapala-Fishco AG	*	Sveitsi	100	Jakelu
Normark S.r.o.	3)	Tsekin tasavalta	50	Jakelu
Normark Hungary Ltd	*	Unkari	66,6	Jakelu
VMC-Water Queen Ukraine	3)	Ukraina	50	Jakelu
FLLC Normark	3)	Valko-Venäjä	50	Jakelu
OOO Raptech	*	Venäjä	100	Tuotanto
ZAO Normark	3)	Venäjä	50	Jakelu
Marttiini Oü		Viro	100	Tuotanto
Normark Eesti Oü		Viro	100	Jakelu
Rapala Eesti AS	*	Viro	100	Tuotanto
Pohjois-Amerikka				
Normark Inc.		Kanada	100	Jakelu
NC Holdings Inc.	*	USA	100	Hallinto
Normark Corporation		USA	100	Jakelu
Normark Innovations, Inc.		USA	100	Hankinta
VMC Inc.		USA	100	Jakelu

1) Perustettu 2012

2) Hankittu 2012

3) Määräysvalta Rapala-konsernilla

* Emoyhtiön omistamat osakkeet

TYTÄRYHTIÖT ALUEITTAIN	MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE	
Muut maat				
Rapala VMC Australia Pty Ltd	*	Australia	100	Jakelu
Rapala V.M.C. Do Brazil	*	Brasilia	100	Jakelu
Normark Chile Ltd	¹⁾	Chile	100	Jakelu
Rapala VMC South-Africa Distributors Pty Ltd.	*	Etelä-Afrikka	70	Jakelu
Rapala VMC Korea Co., Ltd	*	Etelä-Korea	100	Jakelu
Rapala VMC (Hong Kong) Ltd	*	Hongkong	100	Hankinta
Willtech (PRC) Ltd.		Hongkong	100	Tuotanto
PT Rapala Indonesia	*	Indonesia	100	Jakelu
PT Rapala VMC Batam		Indonesia	100	Tuotanto
PT VMC Fishing Tackle Indonesia		Indonesia	100	Tuotanto
Rapala Japan K.K.	*	Japani	100	Jakelu
Normark Kazakhstan LLP	³⁾	Kazakstan	50	Jakelu
Rapala VMC (ShenZhen) Ltd	¹⁾	Kiina	100	Tuotanto
Kentec Gift (Shenzhen) Ltd		Kiina	100	Jakelu
Rapala VMC China Co.	*	Kiina	100	Jakelu
Rapala VMC (Asia Pacific) Sdn Bhd.	*	Malesia	100	Jakelu
Rapala VMC Mexico S. de R.L. de C.V		Meksiko	100	Jakelu
Rapala VMC (Thailand) Co., Ltd.	*	Thaimaa	100	Jakelu

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET	MAA	KONSERNIN OMISTUSOSUUS (%)	TOIMINNAN LUONNE	
Shimano Normark UK Ltd.	*	Iso-Britannia	50	Jakelu
Lanimo Oü		Viro	33,3	Tuotanto

ULKOMAISET SIVULIIKKEET

Rapala VMC (Hong Kong) Ltd, sivuliike Taiwanilla
Normark S.r.o., sivuliike Slovakian tasavallassa

1) Perustettu 2012

2) Hankittu 2012

3) Määräysvalta Rapala-konsernilla

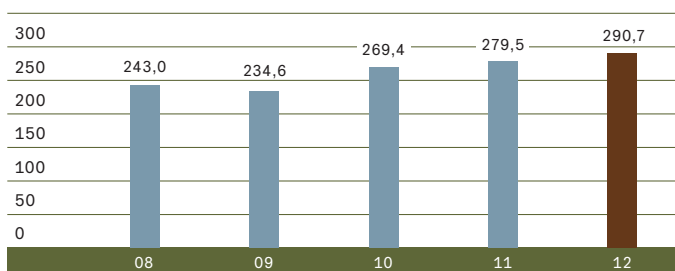
* Emoyhtiön omistamat osakkeet

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

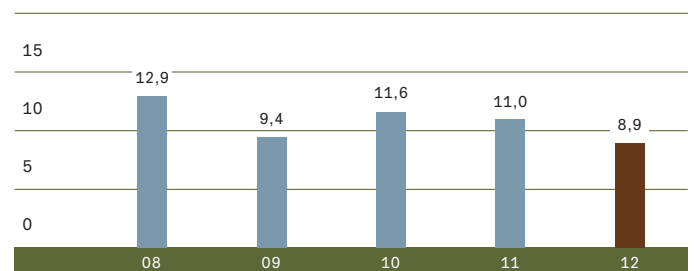
		2012	2011	2010	2009	2008
Toiminnan laajuus ja kannattavuus						
Liikevaihto	Milj. EUR	290,7	279,5	269,4	234,6	243,0
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	Milj. EUR	32,6	37,7	37,4	28,9	37,5
suhteessa liikevaihtoon	%	11,2	13,5	13,9	12,3	15,5
Liikevoitto	Milj. EUR	25,9	30,7	31,3	22,1	31,3
suhteessa liikevaihtoon	%	8,9	11,0	11,6	9,4	12,9
Voitto ennen veroja	Milj. EUR	21,0	25,2	29,5	19,9	26,5
suhteessa liikevaihtoon	%	7,2	9,0	10,9	8,5	10,9
Tilikauden voitto	Milj. EUR	13,9	17,2	20,7	14,3	19,2
suhteessa liikevaihtoon	%	4,8	6,2	7,7	6,1	7,9
Jakautuminen						
Emoyhtiön omistajille	Milj. EUR	10,1	14,0	18,0	12,1	17,7
Määräysvallattomille omistajille	Milj. EUR	3,8	3,2	2,8	2,2	1,6
Investoinnit	Milj. EUR	14,4	10,0	12,7	7,6	13,7
suhteessa liikevaihtoon	%	5,0	3,6	4,7	3,2	5,6
Tutkimus- ja kehityskulut	Milj. EUR	2,0	2,1	2,1	2,0	1,8
suhteessa liikevaihtoon	%	0,7	0,7	0,8	0,9	0,7
Korollinen nettovelka kauden lopussa	Milj. EUR	89,9	91,1	89,9	79,2	90,1
Sijoitettu pääoma kauden lopussa	Milj. EUR	227,9	226,9	219,1	190,8	193,8
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	%	11,4	13,8	15,3	11,5	16,9
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	10,2	13,0	17,2	13,3	19,2
Omavaraisuusaste kauden lopussa	%	42,3	43,2	42,6	42,8	38,0
Velkaantumisaste (netto) kauden lopussa	%	65,1	67,1	69,5	70,9	86,9
Henkilöstö keskimäärin	Henkilöä	2 127	2 208	2 317	2 259	4 143
Henkilöstö kauden lopussa	Henkilöä	2 090	1 921	2 313	2 271	3 197

Konserni muutti tiettyjen tase-erien luokittelua korollisten ja korottomien saamisten ja velkojen välillä vuonna 2012. Esittämistapamuutos johti myös eräiden ei-IFRS perusteisten tunnuslukujen muutokseen. Kaikki vertailukaudet on oikaistu vastaavasti.

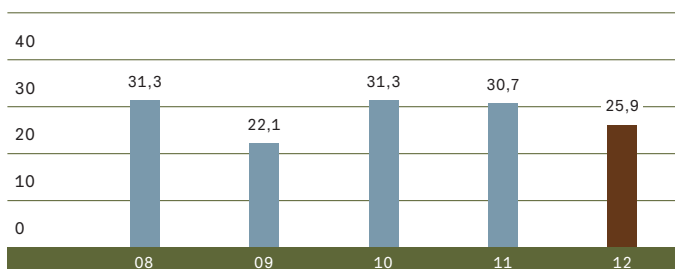
LIKEVAIHTO, MILJ. EUR

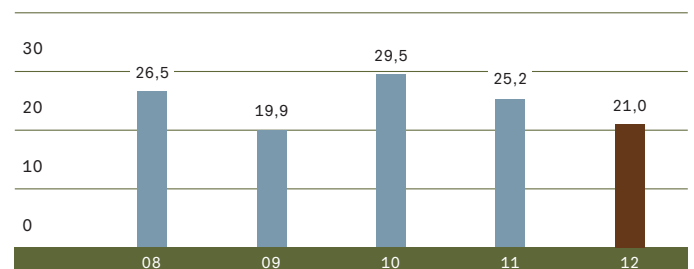
LIKEVOITTOMARGINAALI, %

LIKEVOITTO, MILJ. EUR

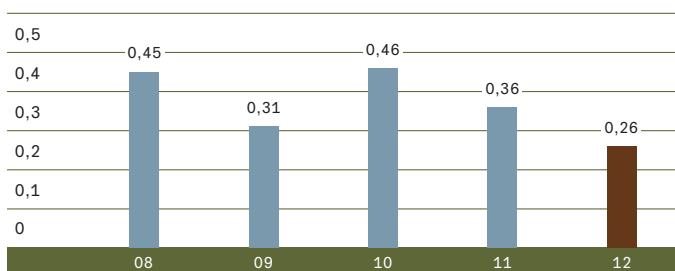
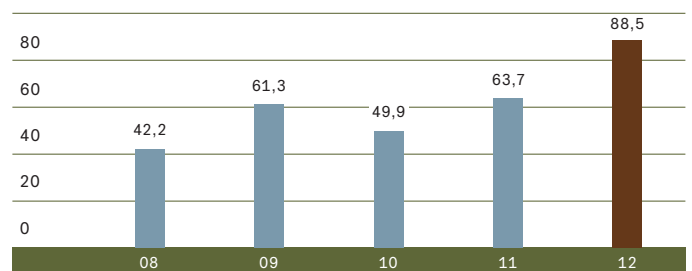
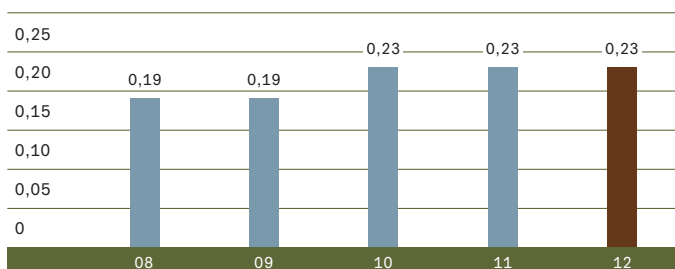
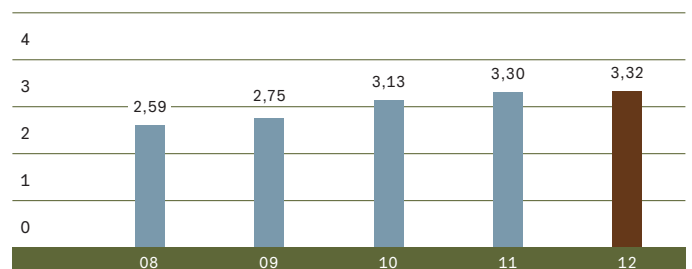
VOITTO ENNEN VEROJA, MILJ. EUR

		2012	2011	2010	2009	2008
Osakekohtaiset tunnusluvut						
Osakekohtainen tulos	EUR	0,26	0,36	0,46	0,31	0,45
Osakekohtainen tulos, laimennettu	EUR	0,26	0,36	0,46	0,31	0,45
Oma pääoma/osake	EUR	3,32	3,30	3,13	2,75	2,59
Osakekohtainen osinko ¹⁾	EUR	0,23	0,23	0,23	0,19	0,19
Osinko/tulos ¹⁾	%	88,5	63,7	49,9	61,3	42,2
Efekttiivinen osinkotuotto ¹⁾	%	4,74	4,07	3,35	3,82	5,46
Hinta/voittosuhte		18,7	15,7	14,9	16,1	7,8
Osakkeen viimeinen kurssi kauden lopussa	EUR	4,85	5,65	6,86	4,97	3,48
Osakkeen alin kurssi	EUR	4,52	4,86	4,80	3,50	2,95
Osakkeen ylin kurssi	EUR	6,50	7,38	6,86	5,16	5,65
Tilikauden keskipörssi	EUR	5,50	6,23	5,75	4,46	4,21
Osakkeiden vaihto	kpl	5 679 621	6 479 735	4 051 489	3 138 597	4 144 626
Osuus osakkeiden keskimääräisestä määrästä	%	14,61	16,65	10,38	8,01	10,52
Osakepääoma	Milj. EUR	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Osinko tilikaudelta ¹⁾	Milj. EUR	8,9	8,9	9,0	7,4	7,5
Osakekannan markkina-arvo ²⁾	Milj. EUR	188,0	219,9	267,0	194,5	136,6
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ²⁾	1 000 kpl	38 767	38 916	38 928	39 128	39 256
Omien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	1 000 kpl	701	552	540	340	213
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä ²⁾	1 000 kpl	38 885	38 928	39 038	39 208	39 403
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, laimennettu ²⁾	1 000 kpl	38 767	38 916	38 928	39 128	39 256
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, laimennettu ²⁾	1 000 kpl	38 885	38 928	39 038	39 208	39 403

1) Vuoden 2012 osalta hallituksen esitys.

2) Ei sisällä omia osakkeita.

OSAKEKOHTAINEN TULOS, EUR**OSINKO/TULOS, %****OSAKEKOHTAINEN OSINKO, EUR****OMA PÄÄOMA/OSAKE, EUR**

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA)	=	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Korollinen nettovelka	=	Korolliset velat - korolliset saamiset
Sijoitettu pääoma	=	Oma pääoma yhteensä + korollinen nettovelka
Käyttöpääoma	=	Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset - korottomat velat
Korottomat saamiset	=	Varat yhteensä - korolliset saamiset - aineettomat ja aineelliset hyödykkeet - myytävänä olevat omaisuuserät
Korottomat velat	=	Velat yhteensä - korolliset velat
Korollinen nettovelka/EBITDA -suhde	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Liikevoitto} \times 100}{\text{Sijoitettu pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Velkaantumisaste (netto), %	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä - saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{Osakkeiden painotettu keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Tilikaudella jaettu osinko} \times 100}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}$
Oma pääoma/osake, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakkeen osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}$
Hinta/voittosuhte (P/E)	=	$\frac{\text{Osakkeen osakeantioikaistu viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$
Osakekannan markkina-arvo, EUR	=	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (ilman omia osakkeita) x viimeinen kaupantekokurssi kauden lopussa
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	=	Keskiarvo laskettu kuukausien keskiarvoista

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

EUR	2012	2011	LIITETIETO
Liikevaihto	31 815 493	28 993 892	2
Liiketoiminnan muut tuotot	162 749	90 606	3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-683 406	170 910	
Valmistus omaan käyttöön	146 253	84 682	
Materiaalit ja palvelut	-14 086 819	-12 526 371	5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-8 655 178	-8 582 102	6
Liiketoiminnan muut kulut	-5 789 463	-5 035 372	4
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia	2 909 629	3 196 246	
Poistot ja arvonalentumiset	-1 083 197	-1 300 101	7
Liikevoitto	1 826 432	1 896 145	
Rahoitustuotot ja -kulut	9 408 583	-3 575 242	8
Voitto ennen satunnaisia eriä	11 235 015	-1 679 097	
Satunnaiset erät	1 900 000	2 300 000	9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	13 135 015	620 903	
Tilinpäätössiirrot	-298 128	36 069	10
Tuloverot	-450 643	-1 762 701	11
TILIKAUDEN VOITTO	12 386 244	-1 105 729	

EMOYHTIÖN TASE

VARAT

EUR	2012	2011	LIITETIETO
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	818 089	850 903	12
Aineelliset hyödykkeet	6 101 004	6 092 578	13
Sijoitukset	171 256 188	148 193 410	14
Korolliset saamiset	5 692 026	4 428 632	16
Korottomat saamiset	1 419 774	1 657 332	16
Pitkäaikaiset varat yhteensä	185 287 080	161 222 855	
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	6 743 445	7 434 861	15
Sijoitukset ja saamiset			
Korolliset	19 434 430	16 910 655	16
Korottomat	15 673 241	16 595 952	16
Rahat ja pankkisaamiset	7 262 152	5 836 545	
Lyhytaikaiset varat yhteensä	49 113 268	46 778 012	
VARAT YHTEENSÄ	234 400 347	208 000 867	

OMA PÄÄOMA JA VELAT

EUR	2012	2011	LIITETIETO
Oma pääoma			
Osakepääoma	3 552 160	3 552 160	
Ylikurssirahasto	16 680 961	16 680 961	
Arvonmuutosrahasto	-2 991 473	-2 132 705	
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 914 371	4 914 371	
Omat osakkeet	-3 355 093	-2 611 276	
Edellisten tilikausien voitto	15 282 167	25 336 095	
Tilikauden voitto	12 386 244	-1 105 729	
Oma pääoma yhteensä	46 469 338	44 633 877	
Tilinpäätössiirtojen kertymä	1 157 177	859 049	
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset	79 174 924	11 239 000	
Korottomat	3 307 764	3 334 748	
Pitkäaikaiset velat yhteensä	82 482 688	14 573 748	17
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset	72 588 526	118 582 796	
Korottomat	31 702 618	29 351 397	
Lyhytaikaiset velat yhteensä	104 291 144	147 934 194	17
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	234 400 347	208 000 867	

EMOYHTIÖN RAHAVIRTALASKELMA

TUHAAT EUR	2012	2011	LITETIETO
Tilikauden voitto	12 386	-1 106	
Oikaisuerät			
Tuloverot	451	1 763	11
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 409	3 575	8
Ei-rahamääräisten erien oikaisu			
Poistot ja arvonalentumiset	1 083	1 300	7
Muut oikaisut	-1 149	-2 800	
Oikaisuerät yhteensä	-9 022	3 838	
Rahoituserät			
Maksetut korot	-3 485	-3 373	
Saadut korot	1 085	704	
Maksetut verot	-1 435	-1 892	
Saadut osingot	13 773	330	
Muut rahoituserät, netto	-2 893	-569	
Rahoituserät yhteensä	7 045	-4 800	
Käyttöpääoman muutos			
Saamisten muutos	872	-11 741	
Vaihto-omaisuuden muutos	692	-383	
Velkojen muutos	332	4 100	
Käyttöpääoman muutos yhteensä	1 896	-8 024	
Liiketoiminnan nettorahavirta	12 305	-10 092	
Investointien rahavirta			
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	413	80	13
Aineellisten hyödykkeiden ostot	-1 359	-1 337	13
Sijoitukset tytäryhtiöihin ja tytäryhtiöiden ja yhteisyritysten hankinnat	-23 060	-1 855	14
Korollisten saamisten muutos	-3 022	2 893	
Investointien rahavirta yhteensä	-27 028	-219	
Rahoituksen rahavirta			
Maksetut osingot	-8 948	-8 953	
Omien osakkeiden hankinta	-744	-94	
Lainojen nostot	221 066	120 289	
Lainojen takaisinmaksut	-197 210	-103 881	
Saadut konserniavustukset	2 300	2 800	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	16 464	10 161	
Rahavarojen muutos	1 741	-150	
Rahavarat tilikauden alussa	5 837	5 930	
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-316	57	
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	7 262	5 837	

LASKELMA EMOYHTIÖN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EUR	2012	2011
Osakepääoma 1.1.	3 552 160	3 552 160
OSAKEPÄÄOMA 31.12.	3 552 160	3 552 160
Ylikurssirahasto 1.1.	16 680 961	16 680 961
YLIKURSSIRAHASTO 31.12.	16 680 961	16 680 961
Arvonmuutosrahasto 1.1.	-2 132 705	-2 013 673
Voitot ja tappiot rahavirran suojauksista	-858 768	-119 032
ARVONMUUTOSRAHASTO 31.12.	-2 991 473	-2 132 705
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	4 914 371	4 914 371
SIJOITETUN VAPAAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO 31.12.	4 914 371	4 914 371
Omat osakkeet 1.1.	-2 611 276	-2 516 723
Omien osakkeiden hankinta	-743 816	-94 553
OMAT OSAKKEET 31.12.	-3 355 093	-2 611 276
Kertyneet voittovarot 1.1.	24 230 367	34 289 593
Maksetut osingot	-8 948 199	-8 953 498
Tilikauden tulos	12 386 244	-1 105 729
KERTYNEET VOITTOVARAT 31.12.	27 668 412	24 230 367
JAKOKELPOISET VARAT		
JAKOKELPOISET VOITTOVARAT	2012	2011
Edellisten tilikausien voitto	24 230 367	34 289 593
Maksetut osingot	-8 948 199	-8 953 498
Omien osakkeiden hankinta	-3 355 093	-2 611 276
Arvonmuutosrahasto	-2 991 473	-2 132 705
Tilikauden tulos	12 386 244	-1 105 729
JAKOKELPOISET VOITTOVARAT	21 321 846	19 486 385
Muut jakokelpoiset varat		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	4 914 371	4 914 371
JAKOKELPOISET VARAT YHTEENSÄ	26 236 217	24 400 756
EMOYHTIÖN OSAKEPÄÄOMA		
	2012	2011
Osaketta	39 468 449	39 468 449
EUR	3 552 160	3 552 160

Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Tarkempaa tietoa hallituksen valtuutuksista ja omien osakkeiden ostoista on esitetty osiossa Osakkeet ja Osakkeenomistajat.

EMOYHTIÖN LIITETIEDOT

1 LAADINTAPERIAATTEET

Rapala VMC Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaan.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssilla ja muuntamisessa syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan.

Tuottojen kirjaaminen

Tuotteiden ja palvelujen myynti kirjataan suoriteperiaatteen mukaisesti, kun myytäviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvät olennaiset riskit siirtyvät ostajalle eikä ole todennäköistä, että asiakas palauttaisi tavaran. Liikevaihto koostuu laskutuksesta vähennettynä kassa-alennuksilla ja valmisteveroilla.

Tutkimus- ja tuotekehityskulut

Tutkimus- ja tuotekehitystoiminnasta syntyneet kulut kirjataan vuosikuluiksi, lukuun ottamatta kuluja, jotka kohdistuvat selvästi uusien liiketoiminta-alueiden kehittämiseen. Tällaiset kehittämisskulut on aktivoitu, jos ne ovat selvästi erotettavissa ja jos yhtiö hyväksyy kehitetyt tuotteet teknisesti toteutuskelpoisiksi ja kaupallisesti kannattaviksi, olettaen että tuotot kattavat jaksotetut ja tulevat kehitys- ja tuotantokulut, myynti- ja hallintokulut sekä mahdolliset muut projektiin liittyvät kulut.

Kehityskulut jaksotetaan enintään viidelle vuodelle ja poistetaan tasapoistoina.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan FIFO-periaatetta noudattaen hankintamenoon tai alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno on laskettu välittömät aineet, palkat sosiaalikuluneen sekä muut välittömät kustannukset. Vaihto-omaisuus esitetään epäkuranttiuskirjauksilla vähennettynä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on esitetty alkuperäisen hankintameno mukaisina vähennettynä suunnitelman mukaisilla kertyneillä poistoilla. Suunnitelman mukaiset tasapoistot perustuvat hankintamenoon ja arvioituun taloudelliseen käyttöikään.

Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioitujen taloudellisten käyttöajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet	3–15 vuotta
Rakennukset	10–20 vuotta
Koneet ja kalusto	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Eläkejärjestelyt

Kaikki yhtiön eläkejärjestelyt ovat luonteeltaan sellaisia, joissa vain työnantajan maksama osuus on määrätty. Näistä suurin osa on lakisääteistä eläketurvaa ja viranomaisten määräyksiin perustuvia maksuja. Eläkemenot kirjataan kuluksi työntekijöiden työssäoloaikana suoriteperusteisesti.

Rahoitusjohdannaisten arvostaminen

Kaikki johdannaiset kirjataan käypään arvoon kaupantekopäivänä ja myöhemmin ne arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, rahavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin. Tavallisten valuuttatermiinien käyvät arvot määritellään diskonttaamalla tulevaisuuden nimellismääräiset kassavirrat vastaavilla koroilla ja muuntamalla näin saadut diskonttatut kassavirrat spot-kursseilla. Muiden johdannaisinstrumenttien käyvät arvot lasketaan Bloombergin markkinatietotyökalun avulla tai saadaan vastapuolena olevalta pankilta.

Rahavirran suojauslaskennan soveltamiskriteerit täyttävien johdannaisten käyvien arvojen muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan siltä osin kun suojaus on tehokas. Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten sekä suojauksen tehottomaan osaan liittyvät käyvän arvon muutokset kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Omat osakkeet

Yhtiön hankkimat omat osakkeet niihin suoraan liittyvine menoineen kirjataan oman pääoman vähennykseksi kaupankäyntipäivänä. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus sekä niihin liittyvät kuluerät esitetään oman pääoman muutoksena.

Rahavirtalaskelma

Muutokset rahavirrassa on esitetty liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoina.

2 LIIKEVAIHTO

TUHAT EUR	2012	2011
Kohdemaan mukaan		
Pohjois-Amerikka	17 928	15 605
Pohjoismaat	1 990	2 158
Muu Eurooppa	7 823	7 458
Muut maat	4 074	3 773
YHTEENSÄ	31 815	28 994

Emoyhtiön liikevaihto muodostuu uistinliiketoiminnasta, joka kuuluu Konsernin kalastustuotteet -segmenttiin konsernin liiketoiminta-segmenttiraportoinnissa.

3 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

TUHAT EUR	2012	2011
Vuokratuotot	23	63
Muut tuotot	140	27
YHTEENSÄ	163	91

4 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

TUHAT EUR	2012	2011
Kunnossapito	-1 247	-1 198
Myynti- ja markkinointikulut	-640	-638
Matkakulut	-626	-495
IT ja tietoliikenne	-345	-288
Maksetut vuokrat	-303	-274
Tilintarkastajien palkkiot ja palvelut	-98	-146
Rahdit	-52	-58
Myyntikomissiot	-74	-141
Muut kulut	-2 405	-1 798
YHTEENSÄ	-5 789	-5 035

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT JA PALVELUT

TUHAT EUR	2012	2011
Tilintarkastuspalkkiot	-98	-138
Palkkiot veropalveluista		-1
Muut palkkiot		-7
YHTEENSÄ	-98	-146

5 MATERIAALIT JA PALVELUT

TUHAT EUR	2012	2011
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-13 998	-12 627
Varaston muutos	-8	211
Ulkopuoliset palvelut	-81	-111
YHTEENSÄ	-14 087	-12 526

6 TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

TUHAT EUR	2012	2011
Palkat ja palkkiot	-7 065	-7 013
Eläkekulut	-1 115	-1 149
Muut henkilöstösivukulut	-475	-420
YHTEENSÄ	-8 655	-8 582

Henkilöstö keskimäärin 167 189

Hallituksen palkat ja palkkiot olivat yhteensä 370 tuhatta euroa (2011: 370 tuhatta euroa).

7 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

TUHAT EUR	2012	2011
Poistot aineettomista hyödykkeistä		
Tavaramerkit	-93	-92
Muut aineettomat hyödykkeet	-42	-291
Poistot aineellisista hyödykkeistä		
Rakennukset ja rakennelmat	-147	-165
Koneet ja kalusto	-801	-751
YHTEENSÄ	-1 083	-1 300

8 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

TUHAAT EUR	2012	2011
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	13 450	996
Osinkotuotot muilta	3	2
Kurssivoitot	8 886	5 627
Kurssitappiot	-9 202	-7 699
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot	1 141	989
Muut rahoitustuotot	118	84
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-3 774	-3 269
Muut rahoituskulut	-1 213	-305
YHTEENSÄ	9 409	-3 575

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT TYTÄRYHTIÖILLE/TYTÄRYHTIÖILTÄ

TUHAAT EUR	2012	2011
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	13 450	996
Korko- ja muut rahoitustuotot		
Korkotuotot	1 126	954
Muut rahoitustuotot	96	84
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut	-239	-279
YHTEENSÄ	14 433	1 756

TULOSLASKELMAN KIRJATUT KURSSIEROT

TUHAAT EUR	2012	2011
Liikevaihtoon sisältyvät kurssierot	210	269
Ostoihin ja muihin kuluihin sisältyvät kurssierot	-26	343
Valuuttakurssierot rahoitustuotoissa ja -kuluissa	-316	-2 072
YHTEENSÄ	-132	-1 460

9 SATUNNAISET ERÄT

TUHAAT EUR	2012	2011
Saadut konserniavustukset	1 900	2 300
YHTEENSÄ	1 900	2 300

10 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

TUHAAT EUR	2012	2011
Poistoeron muutos		
Aineettomat hyödykkeet	-18	36
Rakennukset ja rakennelmat	-51	68
Koneet ja kalusto	-229	-67
YHTEENSÄ	-298	36

11 TULOVEROT

TULOVEROT TULOSLASKELMASSA

TUHAAT EUR	2012	2011
Tuloverot		
Tuloverot satunnaisista eristä	-466	-598
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-36	-822
Aikaisempien tilikausien tuloverot	50	-343
YHTEENSÄ	-451	-1 763

Emoyhtiön laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole merkitty taseeseen.

12 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2012

TUHAAT EUR	TAVARAMERKIT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	924	7 506	8 430
Lisäykset		117	117
Vähennykset		-5 570	-5 570
Uudelleen ryhmittelyt		12	12
HANKINTAMENO 31.12.	924	2 065	2 989
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-193	-7 387	-7 580
Vähennykset		5 543	5 543
Tilikauden poistot	-93	-42	-135
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-286	-1 886	-2 172
Kirjanpitoarvo 1.1.	732	119	851
Kirjanpitoarvo 31.12.	639	179	818

2011

TUHAAT EUR	TAVARAMERKIT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	924	7 506	8 430
HANKINTAMENO 31.12.	924	7 506	8 430
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-100	-7 095	-7 195
Tilikauden poistot	-92	-292	-384
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.	-193	-7 387	-7 580
Kirjanpitoarvo 1.1.	824	411	1 235
Kirjanpitoarvo 31.12.	732	119	851

13 AINEELLISET HYÖDYKKEET

2012

TUHAT EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	144	4 655	16 452	44	561	21 855
Lisäykset		10	319		938	1 267
Vähennykset	-38	-532	-192		-29	-791
Uudelleen ryhmittelyt		139	926		-1 077	-12
HANKINTAMENO 31.12.	106	4 272	17 505	44	393	22 319
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-3 850	-11 913			-15 763
Vähennykset		434	59			493
Tilikauden poistot		-147	-801			-948
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-3 563	-12 655			-16 218
Kirjanpitoarvo 1.1.	144	805	4 539	44	561	6 092
Kirjanpitoarvo 31.12.	106	709	4 850	44	393	6 101

2011

TUHAT EUR	MAA-ALUEET	RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT	KONEET JA KALUSTO	MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.	144	4 569	15 203	44	662	20 621
Lisäykset			370		1 011	1 381
Vähennykset			-132		-15	-147
Uudelleen ryhmittelyt		86	1 011		-1 097	
HANKINTAMENO 31.12.	144	4 655	16 452	44	561	21 855
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-3 685	-11 162			-14 847
Tilikauden poistot		-165	-751			-916
KERTYNEET POISTOT JA ARVONALENTUMISET 31.12.		-3 850	-11 913			-15 763
Kirjanpitoarvo 1.1.	144	884	4 041	44	662	5 774
Kirjanpitoarvo 31.12.	144	805	4 539	44	561	6 092

14 SIOITUKSET

2012

TUHAT EUR	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ	MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	146 350	1 609	234	148 193
Lisäykset	20 675	3		20 678
Yrityshankinnat	2 385			2 385
KIRJANPITOARVO 31.12.	169 410	1 612	234	171 256

2011

TUHAT EUR	TYTÄRYHTIÖ- OSAKKEET	OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ	MYYTÄVISSÄ OLEVAT SIOITUKSET	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	146 230		234	146 464
Yrityshankinnat	120	1 609		1 729
KIRJANPITOARVO 31.12.	146 350	1 609	234	148 193

15 VAIHTO- OMAISSUUS

TUHAT EUR	2012	2011
Aineet ja tarvikkeet	2 089	2 097
Keskeneräiset tuotteet	3 246	3 606
Valmiit tuotteet	1 408	1 732
YHTEENSÄ	6 743	7 435

16 SAAMISET

TUHAT EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	5 354	3 136
Johdannaiset	338	
Muut saamiset		1 293
Korottomat		
Johdannaiset		4
Muut saamiset	1 420	1 653
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	19 434	16 911
Korottomat		
Myyntisaamiset	11 148	13 437
Siirtosaamiset	2 417	1 516
Muut saamiset	1 613	1 292
Johdannaiset	496	351
YHTEENSÄ	42 219	39 593

SAAMISET TYTÄRYHTIÖILTÄ

TUHAT EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	5 354	3 136
Korottomat		
Johdannaiset		4
Muut saamiset	1 420	1 653
Lyhytaikaiset saamiset		
Korolliset		
Lainasaamiset	18 111	16 911
Korottomat		
Myyntisaamiset	3 959	13 209
Siirtosaamiset	344	351
Muut saamiset	1 613	1 292
Johdannaiset	229	131
YHTEENSÄ	31 030	36 687

17 VELAT

TUHAT EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset		
Lainat rahoituslaitoksilta	79 050	8 309
Eläkelainat	125	2 208
Muut pitkäaikaiset velat		721
Korottomat		
Muut velat		1 383
Johdannaiset	3 308	1 951
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset		
Lainat rahoituslaitoksilta	22 941	65 534
Yritystodistusohjelma	28 000	25 000
Eläkelainat	2 083	4 417
Muut lyhytaikaiset velat	19 564	23 632
Korottomat		
Johdannaiset	764	448
Saadut ennakot		11
Ostovelat	27 142	25 152
Siirtovelat	2 381	3 740
Muut lyhytaikaiset velat	1 416	
YHTEENSÄ	186 774	162 508

VELAT TYTÄRYHTIÖILLE

TUHAT EUR	2012	2011
Pitkäaikaiset velat		
Korolliset		
Muut pitkäaikaiset velat		721
Lyhytaikaiset velat		
Korolliset		
Muut lyhytaikaiset velat	19 566	25 153
Korottomat		
Saadut ennakot		
Johdannaiset	97	267
Ostovelat	21 799	18 710
YHTEENSÄ	41 463	44 852

Kaikki pitkäaikaisen vieraan pääoman velat erääntyvät alle viiden vuoden kuluessa.

18 VUOKRASOPIMUKSET**EMOYHTIÖ VUOKRALLE OTTAJANA**

Ei-purettavissa olevien vuokravastuiden erääntymisaikataulu		
TUHAT EUR	2012	2011
Vuoden sisällä	213	213
1–3 vuotta	43	51
YHTEENSÄ	256	264

EMOYHTIÖ VUOKRALLE ANTAJANA**Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat**

TUHAT EUR	2012	2011
Vuoden sisällä		11
YHTEENSÄ		11

19 VASTUUSITOUKSET JA EHDOLLISET VELAT**ANNETUT VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET**

TUHAT EUR	2012	2011
Omasta ja tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitys		16 055
Takaukset	7 094	7 622
YHTEENSÄ	7 094	23 677

Annetut pantit ja vastuusitoumukset ovat konsernin rahoituslainojen ja eläkelainojen vakuutena. Emoyhtiö on myös antanut nimitakauksia tytäryhtiöiden vuokrasopimusten vakuudeksi. Yhtiö uudelleenjärjesteli pankkilainansa huhtikuussa 2012, jolloin vanhaan lainajärjestelyyn liittyvä yrityskiinnitys vapautui. Uudet lainasopimukset ovat vakuudettomia, ja niihin sisältyy tavanomaiset taloudelliset kovenantit.

Koska emoyhtiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Normark Sport Finland Oy toimii jakeluyhteisyrityksen juridisena osakkaana, on emoyhtiö sitoutunut vastaamaan tytäryhtiönsä yhteisyritykseen liittyvien veloitteiden täyttämisestä suhteessa Shimano Inc:iin.

20 JOHDANNAISET

TUHAT EUR	2012	2011
Valuuttajohdannaiset pankin kanssa		
Käypä arvo	-400	220
Nimellisarvo	61 922	3 389
Valuuttajohdannaiset tytäryhtiöiden kanssa		
Käypä arvo	132	-132
Nimellisarvo	4 396	4 819
Korkojohdannaiset		
Käypä arvo	-2 970	-2 133
Nimellisarvo	84 952	67 886

Vuonna 2012 valuuttajohdannaisten arvonmuutoksesta on kirjattu -344 tuhatta euroa tuloslaskelmaan (2011: 324 tuhatta euroa) ja korkojohdannaisista -455 tuhatta euroa (2011: 0 euroa). Osaan korkojohdannaisista sovelletaan suojauslaskentaa, ja niiden osalta arvonmuutos on kirjattu suoraan oman pääoman arvonmuutosrahastoon.

RISKIENHALLINTA

Rapala-konsernin riskienhallinnan tavoitteena on tukea konsernin strategian toteuttamista ja liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamista. Riskienhallintaa toteutetaan seuraamalla ja hallitsemalla konsernin toimintaan liittyviä riskejä ja uhkia sekä samanaikaisesti tunnistamalla ja hyödyntämällä mahdollisuuksia.

RISKIENHALLINNAN LÄHESTYMISTAPA

Hallitus seuraa ja arvioi säännöllisesti konsernin taloudellista, toiminnallista ja strategista riskipositiota ja asettaa tähän liittyviä toimintaperiaatteita ja ohjeita konsernijohtoon toteutettavaksi ja koordinoitavaksi. Päivittäinen riskienhallintatyö on ensisijaisesti delegoitu kunkin liiketoimintayksikön johdon vastuulle.

Riskienhallinnan merkitys on kasvanut konsernin liiketoiminnan laajentuessa. Riskienhallinta oli edelleen vuonna 2012 konsernijohtoon erityisen huomion ja kehityshankkeiden kohteena. Vuonna 2012 konsernitason riskienhallintatyön painopiste oli valuuttakurssiriskienhallinnassa sekä likviditeetti-, korko- ja vahinkoriskien hallinnassa. Muut painopistealueet olivat konsernilaajuisten vakuutusohjelmien sekä strategisen toimitusketjun kehittämisessä.

Seuraavassa on yhteenveto konsernin keskeisistä strategisista, toiminnallisista ja taloudellisista riskeistä sekä riskienhallintatoimenpiteistä.

STRATEGISET RISKIT

Urheilukalastus on yksi vapaa-ajan harrastuksen muoto ja konsernin tuotteiden kanssa kilpailee suuri joukko eri harrastusmuotoja. Konserni edistää urheilukalastuksen houkuttelevuutta aktiivisilla myynti- ja markkinointitoimilla sekä konsernin tuotemerkkien määrätietoisella kehittämisellä ja vahvistamisella. Ainutlaatuisia tutkimus- ja tuotekehitysprosessejaan ja -resurssejaan hyödyntäen konserni kehittää jatkuvasti uusia tuotteita tyydyttämään kuluttajien kysyntää sekä luo uutta kulutuskysyntää.

Brändiportfolio ja yritysmaine ovat konsernin arvokkaimpien aineettomien omaisuuserien joukossa. Konserni pyrkii aktiivisesti rakentamaan brändejään ja niiden identiteettiä sekä turvaamaan brändien ja yritysmaineen arvon säilymisen. Konsernin tuotemerkit on suojattu myös juridisin keinoin.

Kuluttajat yhdistävät konsernin brändit korkeaan laatuun, ainutlaatuisen kalastuskokemukseen ja toiminnallisuuksiin sekä luotettavaan jakelukanavaan. Kuluttajat kykenevät erottamaan konsernin tuotteet laittomista kopiotuotteista, eikä kopiointi muodosta konsernille strategista riskiä. Konserni puolustaa aineettomia oikeuksiaan voimakkaasti ja ryhtyy toimenpiteisiin oikeuksien loukkaajia vastaan.

Urheilukalastus on puhtaista kalastusvesistä riippuvainen harrastus. Ympäristön lisääntynyt likaantuminen sekä mahdolliset ympäristökatastrofit ovat konsernille kasvava huolenaihe. Konserni edistää aktiivisesti ympäristönsuojeluun liittyviä aloitteita ja lisää valmiuksiaan noudattaa jatkuvasti tiukentuvia ympäristömääräyksiä pyrkimällä asteittain pienentämään toimintojensa ja tuotteidensa ympäristövaikutuksia. Konserni on myös eturintamassa kehittämässä tuotteitaan kalaystävällisemmiksi, esimerkkinä ”pyydystä ja päästä” (”catch and release”) -tuotteet. Lisätietoja ympäristöasioista on esitetty ”Yritysvastuu ja kestävä kehitys” -raportissa, joka on saatavilla konsernin internetsivuilta (www.rapalavmc.com).

Konserni kohtaa kilpailua kaikilla markkinoilla, joilla sen tuotteita myydään. Ainutlaatuisen laajasta jakeluverkostostaan johtuen konsernin maantieteellinen riski on jakautunut maailmanlaajuisesti, mikä tasoiittaa kausittaista ja paikallista markkinavaihtelua.

Konsernilla on rajallinen määrä maailmanlaajuisia kilpailijoita. Suurimmat kilpailijat ovat kotimarkkinoillaan hyvinkin voimakkaita, mutta maailmanlaajuisesti toiminta on suppeampaa. Rapala-konsernin maailmanlaajuinen jakeluyhtiöverkosto on tällä teollisuuden alalla ainutlaatuinen ja vaikeasti jäljiteltävissä. Kullakin markkinalla konsernin kilpailijat ovat usein paikallisia kalastustarvikealan yrityksiä, jotka toimivat kapealla maantieteellisellä alueella ja rajatulla tuotevalikoimalla.

Eräissä maissa kilpailua luovat omia kalastustuotemerkkejään myyvät jälleenmyyjät. Rajat ylittävä internetmyynti on kasvava trendi, joka saattaa aiheuttaa hintaeroosiota. Lisäksi vakiintuneiden kalastustarvikebrändien laajentuminen uusiin tuotekategorioiden on luonut kilpailua joihinkin tuotesegmentteihin. Konsernin vahva tuotekehitys ja brändiportfolio sekä joustavuus palvella eri markkinoita paikallisilla tuotevalikoimilla ovat keskeisessä asemassa tässä kilpailussa menestymisessä.

Konsernin tuotantotoiminta on maantieteellisesti hajautunut usean valtion ja maanosan alueelle. Osassa näistä alueista poliittiset riskit ovat korkeammat, mutta samanaikaisesti työvoimakustannukset ovat alhaisemmat. Konserni seuraa maariskien ja kustannusten kehitystä ja pyrkii aktiivisesti löytämään keinoja tuotanto- ja jakelukustannusten hallintaan. Konsernin tuotannon riippuvuusriskit ovat pienentyneet, kun Indonesian Batamiin perustettujen uusien tuotantolaitosten tuotantomääriä ja -kapasiteettia on kasvatettu.

Urheilukalastustuotteiden valmistus ei ole riippuvaista mistään suojatusta valmistusteknologiasta tai patenteista. Konsernin tuotantoyksiköt seuraavat aktiivisesti yleisten valmistusteknologioiden kehitystä ja arvioivat näiden soveltuvuutta omaan tuotantonsa.

Kolmansien osapuolien kalastus- ja ulkoilutuotteiden jakelu muodostaa merkittävän osan konsernin myynnistä. Konserni ei ole kriittisesti riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä raaka-aine- tai lopputuotetoimittajasta, sillä olemassa olevia ja potentiaalisia toimittajia on runsaasti ja lisäksi ne ovat maantieteellisesti hajautuneet. Konsernin strateginen yhteistyö Shimanon (lähinnä vavat ja kelat) sekä Yao I:n (konsernin Sufix-kalastusliimojen valmistaja) kanssa on osoittautunut menestyksekkääksi.

Konsernin asiakaskunta on maantieteellisesti ja määrällisesti hyvin hajautunut. Asiakkaat ovat lähtökohtaisesti maakohtaisia eivätkä toimi maailmanlaajuisesti. Konserni ei ole kriittisellä tavalla riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä asiakkaasta: suurimman yksittäisen asiakkaan osuus on noin viisi prosenttia konsernin liikevaihdosta. Konserni ei harjoita merkittävästi suoraa kuluttajamyyntiä. Tämän ei katsota muodostavan riskiä, sillä kuluttajakysyntä on pitkälti sidoksissa brändiuskollisuuteen ja vaihtoehtoisten myyntikanavien avaaminen on tarvittaessa mahdollista.

Konserni kasvaa sekä orgaanisesti että yrityshankintojen avulla. Huolellinen kohdevalinta, asianmukaiset due diligence -prosessit sekä yrityskaupan jälkeinen integraatiotyö ovat olleet ja tulevat jatkossakin olemaan keskeisessä asemassa sen varmistamiseksi, että kasvuhankkeet onnistuvat ja ovat konsernin kannattavaa kasvua tavoittelevan strategian mukaisia.

Hallitus arvioi konsernin strategisia riskejä vuosittain osana strategiaprosessia. Konsernijohto seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia. Strateginen riskienhallinta on kussakin toimintavaltiossa delegoitu paikallisen liiketoimintayksikön johdon vastuulle.

TOIMINNALLISET RISKIT JA VAHINKORISKIT

Kalastustarvikeliiketoiminta on perinteisesti ollut vastustuskykyinen yleisessä taloudellisessa ilmapiirissä lisääntyneille epävarmuuksille ja laskusuhdanteille. Konsernin myynnin ja toimintojen jakautuminen aidosti ympäri maailmaa hajauttaa konsernin markkinariskiä liittyen maailmantalouden epävarmuuteen. Esimerkiksi kun öljyn hinnannousu hidastaa liiketoimintaa Yhdysvalloissa, kasvaa talous Venäjällä.

Vuoden aikana konsernin tuotteiden kulutuskysyntä on perusluonteeltaan kausittaista ja siihen vaikuttavat myös ennalta arvaamattomat tekijät kuten säätilat. Kysynnän kausivaihteluita taasoittaakseen konserni harjoittaa myös talviurheiluvälineiden valmistusta ja jakelua. Konserni on myös laajentunut talvikalastusliiketoimintaan, mikä on tasapainottanut kausivaihtelua. Kausivaihteluita vähentääkseen konserni on laajentanut omaa jakeluyhtiöverkostoaan eteläiselle pallonpuoliskolle sekä kehittää tuotannosuunniteluaan vastatakseen paremmin markkinakysyntään.

Konsernin tuotteiden toimitushuiput keskittyvät vuosittain verraten lyhyelle ajanjaksolle kysynnän kausiluonteisuudesta johtuen, jolloin toimitusvaikeudet voivat vaarantaa kauden myyntiä. Vastaavasti ennakoitua alhaisemmat myyntivolyymit saattavat johtaa ylisuurien varastojen muodostumiseen, sillä tehtyjen tilausten peruuttaminen on lyhyellä aikavälillä vaikeaa.

Konsernin valmistus- ja jakeluyhtiöt ovat suuresti riippuvaisia toisistaan. Häiriö tuotantoketjun aikaisemmassa vaiheessa saattaa aiheuttaa ketjureaktion läpi koko organisaation. Tilausten ennustamisen ja tuotannosuunnittelun merkitys on myös kasvanut. Näihin liittyviä riskejä hallitaan valmistus- ja jakeluyhtiöiden tiiviillä yhteistyöllä, varmuusvarastoilla sekä kattavalla vakuutusturvalla. Konsernin toimitusketjua ja logistiikkaa kehittävää projektia jatkettiin vuonna 2012 ja näillä toimenpiteillä pienennettiin toiminnalliseen tehokkuuteen liittyviä riskejä.

Konsernin tuotteiden myyntihinnat määritellään lähtökohtaisesti kerran tai kahdesti vuodessa, tavallisesti ennen kutakin myyntikautta. Nopeat muutokset raaka-aineiden hinnoissa tai valuuttakursseissa saattavat merkittävästi vaikuttaa joidenkin tuotteiden kustannuksiin. Konserni pyrkii siirtämään kustannuksissa tapahtuneet nousut myyntihintoihin joko välittömästi tai pidemmän ajan kuluessa. Konsernin markkinariskejä ja niiden hallitsemiseksi tehtyjä toimenpiteitä käsitellään tarkemmin osiossa ”Taloudelliset riskit” ja konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 21.

Valmistustoimintojen osalta konserni ei ole kriittisesti riippuvainen yhdestäkään yksittäisestä tuotantotekijästä toimittavasta tahosta. Konserni käyttää Kiinassa useita alihankkijoita, mutta konserni ei ole kriittisellä tavalla riippuvainen yhdestäkään näistä. Tämä riski on edelleen vähentynyt vuoden 2012 aikana, kun Indonesiaan avattu uusi tuotantolaitos valmistaa tiettyjä aiemmin ulkoistettuja tuotteita. Osaava tuotantohenkilöstö on konsernille tärkeää ja tämän turvaamiseksi konserni pyrkii ylläpitämään hyvää työnantajanmainetta ja hyviä henkilöstösuhteita.

Konsernin tuotantoyksiköiden välillä on merkittäviä riippuvuussuhteita, jotka saattavat johtaa toimitusongelmiin esimerkiksi tulipalon tai muun vastaavan vahingon sattuessa. Vahinko voi kohdistua suoraan aineelliseen omaisuuteen, mutta samalla johtaa liiketoiminnan keskeytyksestä aiheutuviin tappioihin läpi koko toimitusketjun. Tästä johtuen konserni on panostanut vahinkoriskien hallintaan. Konserni on yhdessä vahinkovakuutusyhtiönsä kanssa jatkanut konsernin keskeisiä tuotanto- ja jakeluyksiköitä kattavan vuosittaisen riskienkartoitusohjelman toteuttamista. Konsernijohto on myös jatkanut konserniyksiköiden riskitietoisuuden lisäämistä.

Konserni on vakuutusmeklarinsa avustuksella jatkanut globaalien vakuutusohjelmien kehittämistä. Näiden piiriin kuuluvat miltei kaikki konserniyhtiöt ja ohjelmat ottavat huomioon konserniyhtiöiden väliset riippuvuudet ja ne kattavat omaisuus- ja keskeytysvahingot, kuljetusvahingot sekä vastuuvahingot.

Hallitus arvioi konsernin toiminnallisia riskejä vähintään kerran vuodessa osana liiketoimintasuunnitelmien ja budjettien käsitteilyä. Konsernijohto seuraa ja koordinoi päivittäistä operatiivista riskienhallintatyötä, mikä on kunkin liiketoimintayksikön johdon vastuulla.

TALOUDELLISET RISKIT

Konsernin taloudelliset riskit muodostuvat markkina-, luotto- ja maksukyvyttömyys- sekä likviditeettiriskeistä. Hallitus arvioi konsernin taloudellisia riskejä useasti vuoden aikana ja konsernijohto seuraa ja hallinnoi niitä jatkuvasti. Taloudellisia riskejä käsitellään tarkemmin IFRS 7:n edellyttämällä tavalla konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 21.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Rapalan VMC Oyj:n osakkeella on käyty kauppaa NASDAQ OMX Helsingissä vuodesta 1998. Vuonna 2012 osakkeen kurssi vaihteli EUR 4,52 ja 6,50 välillä keskimurssin ollessa EUR 5,50.

Osakkeet ja äänioikeudet

Yhtiön maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.2012 oli 3 552 160 euroa ja osakemäärä 39 468 449. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,09 euroa. Jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Osakepääomassa tai osakkeiden lukumäärässä ei tapahtunut muutoksia vuoden aikana.

Hallituksen valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous 11.4.2012 valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta osakeannilla ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta sekä osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta.

Hallitus on valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään enintään 10 000 000 uuden osakkeen antamisesta ja yhtiön hallussa olevien yhtiön omien osakkeiden luovuttamisesta yhdellä tai useammalla päätöksellä. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa joko maksua vastaan tai maksutta. Lisäksi hallitus on oikeutettu antamaan osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja optio- ja muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat saamaan maksua vastaan yhtiön uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Optioiden ja erityisten oikeuksien perusteella annettavat osakkeet sisältyvät edellä mainittuun osakkeiden enimmäismäärään.

Uudet osakkeet, osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettut optio- ja muut erityiset oikeudet sekä yhtiöllä olevat omat osakkeet voidaan antaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Tällainen syy voi olla esimerkiksi yhtiön pääomarakenteen kehittäminen, yrityskauppojen, investointien tai muiden yhtiön liiketoimintaan kuuluvien järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen taikka osakkeiden käyttäminen osana kannustinjärjestelmää. Suunnattu osakeanti voi olla maksuton vain, jos siihen on yhtiön kannalta ja sen kaikkien osakkeenomistajien etu huomioon ottaen erityisen painava taloudellinen syy.

Hallitus päättää muista osakeanteihin ja osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamiseen liittyvistä seikoista. Valtuutus on voimassa 31.3.2017 saakka.

Hallitus on myös valtuutettu päättämään enintään 2 000 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaaseen pääomaan kuuluvilla varoilla. Ehdotettu osakemäärä on alle 10 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet voidaan hankkia yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi. Lisäksi osakkeita voidaan hankkia yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen, tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Osakkeet voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa. Osakkeet hankitaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Osakkeet hankitaan ja maksetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjen ja kulloinkin soveltuvien osakekaupan maksuaikaa ja muita maksuehtoja koskevien sääntöjen mukaisesti. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka.

Omat osakkeet

Yhtiökokouksen valtuutuksen mukaisesti vuoden 2012 aikana ostettiin takaisin 149 343 omaa osaketta. Vuoden aikana takaisin ostettujen osakkeiden keskihinta oli 4,98 euroa. Joulukuun lopussa yhtiön hallussa oli 701 400 omaa osaketta, joiden osuus yhtiön koko osake- ja äänimäärästä oli 1,8 %. Kaikkien takaisinostettujen ja yhtiön hallussa olevien osakkeiden keskihinta oli 4,78 euroa.

Osakerekisteri

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään. Osakkeenomistajien tulee ilmoittaa omalle arvo-osuusrekisterilleen osoitteen tai pankkitilin muutoksista osinkojen maksamiseksi ja mahdollisten muiden osakeomistukseen liittyvien asioiden hoitamiseksi.

Osakeperusteiset kannustusjärjestelmät

Kesäkuussa 2012 yhtiön hallitus hyväksyi uuden osakeperusteisen kannustusjärjestelmän konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka alkoi 1.4.2012 ja päättyy 30.6.2013. Järjestelmän mahdollinen palkkio perustuu Rapala-konsernin varastotasojen kehittymiseen sekä käyttökatteeseen. Järjestelmän mahdollinen palkkio maksetaan elokuussa 2013 ensisijaisesti yhtiön osakkeina. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu 20 konsernin avainhenkilöä. Järjestelmän perusteella maksettavat bruttopalkkiot vastaavat yhteensä 235 000 osakkeen arvoa.

Osakeperusteinen kannustusjärjestelmä oli suunnattu johdolle (yhtiön ulkopuoliset hallituksen jäsenet eivät ole osallistuneet osakeperusteisiin kannustusjärjestelmiin).

Tarkeimmat tiedot osakeperusteisista kannustusjärjestelmistä on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 28.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten hallussa oli 31.12.2012 suorassa omistuksessa 3 000 yhtiön osaketta, mikä vastaa yhteensä 0,0 % kaikista osakkeista ja äänimäärästä. Lisätietoja johdon osakeomistuksesta on esitetty sivulla 61.

Osakkeen noteeraus ja kaupankäynti

Yhtiön osake (RAP1V) on noteerattu NASDAQ OMX Helsingissä. Vuoden 2012 viimeinen noteeraus oli 4,85 euroa. Ylin kurssinoteeraus vuonna 2012 oli 6,50 euroa ja alin 4,52 euroa, keskimurssin ollessa 5,50 euroa. Kaikkiaan 5 679 621 yhtiön osaketta vaihdettiin vuonna 2012, mikä edustaa 14,4 % osakkeiden kokonaismäärästä 31.12.2012.

Koko osakekannan markkina-arvo 31.12.2012 ilman omia osakkeita oli 188,0 milj. euroa. Osakekohtainen tulos (laimentamaton) oli 0,26 euroa (0,36 euroa vuonna 2011). Lisää osakekohtaisia tunnuslukuja on esitetty sivulla 47.

Osinko

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2012 osinkoa jaetaan 0,23 euroa osakkeelle.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2012

OSAKKEENOMISTAJAT	OSAKKEITA, KPL	%
Viellard Migeon & Cie	12 629 949	32,0
Sofina S.A.	7 500 000	19,0
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	3 161 921	8,0
Odin Finland I-II	1 361 129	3,4
Valtion eläkerahasto	1 290 000	3,3
Shimano Singapore Private Limited	889 680	2,3
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	883 899	2,2
Rapala VMC Oyj (omat osakkeet)	701 400	1,8
Sijoitusrahasto Nordea Suomi	579 000	1,5
Evli Suomi Select Sijoitusrahasto	485 000	1,2
Hallintarekisteröidyt	5 084 850	12,9
Muut osakkeenomistajat yhteensä	4 901 621	12,4
YHTEENSÄ	39 468 449	100

OSAKKEENOMISTAJAT OMISTAJARYHMITÄIN 31.12.2012

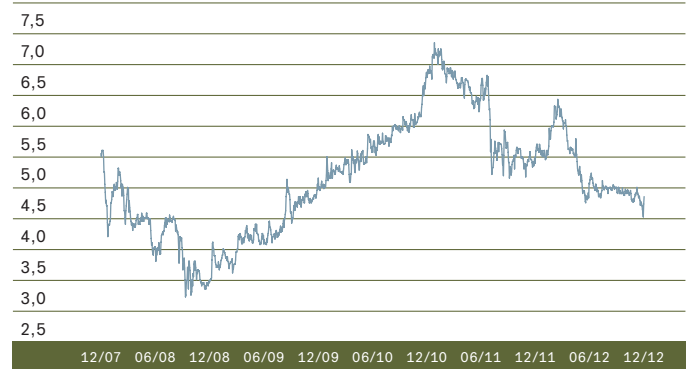
OMISTAJARYHMÄ	OSAKKEITA, KPL	%
Yritykset	1 623 421	4,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	5 821 647	14,8
Julkisyhteisöt	2 498 899	6,3
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	77 056	0,2
Kotitaloudet	1 420 818	3,6
Ulkomaat	15 441 758	39,1
Hallintarekisteröidyt *	12 584 850	31,9
YHTEENSÄ	39 468 449	100

OMISTUSJAKAUMA OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄN MUKAAN 31.12.2012

OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	OSAKKEEN- OMISTAJIA KPL	%	OSAKEMÄÄRÄ, KPL	%
1-100	796	31,8	54 976	0,1
101-500	1 100	43,9	304 764	0,8
501-1 000	332	13,3	273 131	0,7
1 001-10 000	223	8,9	651 278	1,7
10 001-1 000 000	47	1,9	7 224 638	18,3
1 000 001-	7	0,3	30 959 662	78,4
YHTEENSÄ	2 505	100	39 468 449	100

* Sisältää Sofina S.A.:n omistamat osakkeet (7 500 000 osaketta).

Osakemäärät sisältävät emoyhtiön hallussa olevat 701 400 omaa osaketta.

OSAKKEEN HINNAN KEHITYS, 2008-2012, EUR**OSAKKEEN HINTA VUONNA 2012, %**

■ Rapala VMC Oyj
■ OMX Nordic Mid Cap

HALLITUS JA JOHTO

HALLITUKSEN JÄSENET

EMMANUEL VIELLARD

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005 lähtien
Viellard Migeon & Cie, toimitusjohtaja
Lisi Industries, hallituksen varapuheenjohtaja ja
varatoimitusjohtaja
B.A. ja CPA
Syntymävuosi: 1963
Osakeomistus ja optiot*: -

JORMA KASSLIN

Toimitusjohtaja

Hallituksen jäsen vuodesta 1998 lähtien
Diplomi-insinööri
Syntymävuosi: 1953
Osakeomistus ja optiot*: -

EERO MAKKONEN

Hallituksen jäsen vuodesta 1998 lähtien
Hallituksen puheenjohtaja 1999–2005
Insinööri
Syntymävuosi: 1946
Osakeomistus ja optiot*: -

JAN-HENRIK SCHAUMAN

Hallituksen jäsen vuodesta 1999 lähtien
KTM ja MBA
Syntymävuosi: 1945
Osakeomistus ja optiot*: -

CHRISTOPHE VIELLARD

Hallituksen jäsen vuodesta 2000 lähtien
Viellard Migeon & Cie, hallituksen puheenjohtaja
Diplomiekonomi (ESCP)
Syntymävuosi: 1942
Osakeomistus ja optiot*: -

MARC SPEECKAERT

Hallituksen jäsen vuodesta 2005 lähtien
MBA
Syntymävuosi: 1951
Sofina NV, johtaja
Osakeomistus ja optiot*: -

ISABELLE DE BARDIES

Hallituksen jäsen vuodesta 2011 lähtien
KTM (ESCP)
Syntymävuosi: 1961
Osakeomistus ja optiot*:-

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

JORMA KASSLIN

Toimitusjohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Lisätietoja kohdassa ”Hallituksen jäsenet”

JUSSI RISTIMÄKI

Talous- ja rahoitusjohtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

OLLI AHO

Lakimies, hallituksen sihteeri, sijoittajasuhteet

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

JUHANI PEHKONEN

Uistinliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

STANISLAS DE CASTELNAU

Koukkuliiketoiminnan ja Ranskan jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2002 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

TOM MACKIN

USA:n jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007 lähtien
Osakeomistus*: 3 000
Optioita*: -

LARS OLLBERG

Siima- ja tarvikeliiketoiminnan johtaja, Kiinan ja Korean jakeluliiketoiminnan johtaja

Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008 lähtien
Osakeomistus ja optiot*: -

*Osakeomistus ja optiot 31.12.2012.

Rapala VMC Oyj:n hallitus nimitti 5.2.2013 Victor Skvortsovin konsernin johtoryhmän jäseneksi.

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

RAPALA VMC OYJ

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tasekirja	Sidottu
Päivä- ja pääkirja	ATK-tuloste
Reskontraerittelyt	ATK-tuloste
Myyntireskontratositteet	Paperitositteina
Ostoreskontratositteet	Sähköisinä tositteina
Kassa- ja pankkitositteet	Paperitositteina
Muistiotositteet	Paperitositteina

Tositelajit

10, 11, 13, 14	Myyntilaskut
18, 180, 185	Myyntireskontran suoritukset
31, 32, 33, 34	Ostolaskut
29	Matkalaskut
38, 380, 381, 385, 386	Ostoreskontran maksut
12, 35, 125	Korkolaskut
40, 41	Lainasaamiset, konserni
43, 44, 45, 46, 47, 48, 451, 471	Lainat ja yritystodistukset
55, 56, 59	Pankki- ja kassatositteet
60, 62, 90, 92, 95	Muistiotositteet ja sisäiset kirjaustositteet
65, 66	Konsernitilit / Cash Pool
71, 79	Jaksotukset ja laskennalliset tositteet
80	KOM-poistolaskenta

RAPALA-KONSERNI

Kirjausluettelo	ATK-tuloste
Pääkirja	ATK-tuloste
Pääkirjayhdistelmä	ATK-tuloste

Tilinpäätös osana Rapala VMC Oyj:n sidottua tilinpäätöstä
Konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN SEKÄ TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 5.2.2013

Emmanuel Viellard
Hallituksen puheenjohtaja

Jan-Henrik Schauman

Christophe Viellard

Marc Speeckaert

Isabelle De Bardies

Eero Makkonen

Jorma Kasslin
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä _____ .2.2013

Ernst & Young Oy
KHT-YHTEISÖ

Mikko Järventausta
KHT

YHTEYSTIEDOT

RAPALA VMC OYJ

Arabiankatu 12
00560 HELSINKI

JUSSI RISTIMÄKI

Talous- ja rahoitusjohtaja

Puh: +358 9 7562 5435
E-mail: jussi.ristimaki@rapala.fi

OLLI AHO

Lakimies, hallituksen sihteeri, sijoittajasuhteet

Puh: +358 9 7562 540
E-mail: olli.aho@rapala.fi

www.rapalavmc.com